

1. s. naštěr il žámo král sporátele něho Pomurska Karol s prijmení
Michalem za doprovodu přesid. Benes.

Král Karol pomurský

1. Beneš

R. d. 8

Krok 1938 vyznačuje se mimořádnými dějinovými událostmi. Vravě v 20. roce života našeho státu se přihnala strašlivá bouře, kterou chtví někdo přesvědčivě vypíše pro pamět a výstrahu budoucím. My, kteří jsme ji prožívali a cítili na svém těle, na osudný rok tento nikdy nezapomenem. Louhá hesla a jména otvírají před námi varušující a bolestné drama, otvírají nám však zároveň i nejtěžší poučení z neštěstí. Živí v nás myšlenku, že národ, který nepodlehlu v této strašlivé vichřici hněvu, bude žít na věky. Výstřížek přehledu důležitých dat tohoto černého roku, doplnil jsem výstřížky a poznámkami podrobnějšími.

1. ledna poslanec Rudolf Beran uveřejňuje ve Venkově projev pro vyjednávání s Henleinovou stranou; praví, že nelze přehlížet skutečnost, že pro snedenoněmeckou stranu se vyslovilo jeden a čtvrt milionu německých voličů. Pro tento projev zahájila levice tažení proti posl. Beranovi.

4. února kancléř Hitler spojil ve svých rukou vrchní velení všech složek národní obrany. Ministrém zahraničních věcí jmenován londýnský velvyslanec Ribbentrop.

12. února rakouský spolkový kancléř dr. Schuschnigg jedná s kancléřem Hitlerem v Berchtesgadenu.

20. února promluvil na schůzi říšského sněmu kancléř Hitler, který připomněl, že jenom ve dvou státech, položených na hranicích Německa, je přes 40 milionů Němců, a pravil:

„Pro světovou moc, která má nějaké sebevědomí, je trvale nesnesitelné, dívat se na příslušníky svého národa, jimž jest pro jejich sympatie nebo pro jejich spojitost s mateřským národem, s jeho osudem a s jeho světovým názorem ustavičně činěno nejvážnější příkoří.“

Pravda o německém „utrpení“. Kancléř Hitler ve své únorové řeči mluvil o nejtěžším utrpení soukmenovců mimo říši zřejmě na adresu Československa. Jaké to utrpení po pravdě je, ukazují tyto čísla: 3½ milionu Němců má u nás 1 universitu, 2 techniky, 1 vys. školu zemědělskou, 73 středních škol, 10 učit. ústavů, 193 odborné školy, 423 měst. škol a 3233 obecných ve 3466 obcích. Připravuje se zřízení Akademie pro vědy a umění. Mají 3500 veř. knihoven, 177 veř. lidových sborů, 1 vysílač stanici, 63 deníků a 143 jiných časopisů. Mají řadu divadel, jimž stát poskytuje subvence a kulturní něm. svaz má 3500 odboček. Sociální složení tvorí takovýto obraz: v zemědělství je činno 23.03% Němců, v živnostech a průmyslu 45.48%. (U Čechoslováků je po měř. 27.38:39.44 procenta.) Mezi Němci je 39.8% samostatných podnikatelů (u Čsl. 39.9%), 7.48% v úřednické kategorii (Čsl. 7.41%) a 44.7% dělníků (Čsl. 47%). Zajímavé jest — zejména s ohledem na tolik kritizovanou pozemkovou reformu — jak dnes, po jejím provedení, vyhlíží struktura zemědělství obou národností: u Němců v sudetských zemích činí procento t. zv. parcelových hospodářských podniků (0.1—1 ha) 31.4 procenta, u Českoslováků 31.9 procenta; podniků domkářských (1—5 ha) 36.9, resp. 42.3 procenta; chalupníků (5—10 ha) 13.9, resp. 13.2 procenta; malých statkářů (10 až 20 ha) 10.4, resp. 8.3 procenta; středních statkářů (20—50 ha) 6.5, resp. 3.5 procenta; velkých statků (50—100 ha) 0.5, resp. 0.4 procenta; latifundii (přes 100 hectarů) 0.4, resp. 0.4 procenta. Je z toho vidět, že struktura zemědělských podniků jest nyní sociálně velmi obdobná. Jsou tedy Němci u nás národní kmene normálně spojenecky ustrojený téměř totožně se sociální konstrukcí čsl. národa. Nelze tudíž naprostoto mluvit o jejich „nejtěžším utrpení“.

Armád odchází z

Armádní
presidenta
o zproštění
branné mo-
mádního ge-
z 18. února
za vynikající
brannou mo-
občetovnosti
a sily, své u-

4. března
před o-
dkázkou
let, nob

zmi.
šli-
tro
a
nenem.
boles
tí z
t v

i, do-

Armádní generál Krejčí odchází z funkce náčelníka hlav. štábů.

Armádní generál Ludvík Krejčí požádal pana prezidenta republiky o zdravotní dovolenou a o zproštění z funkce náčelníka hlavního štábů branné moci. President republiky žádosti armádního generála Krejčího vyhověl dekretem z 18. února t. r. a při té příležitosti vyslovil mu za vynikající služby, které pro česko-slovenskou brannou moc vykonal a které věnoval s krajní obětovností všechny své mimořádné schopnosti a sily, své upřímné díky a uznání.

24. února prohlásil kancléř Schuschnigg v rakouském parlamentě: **Rakousko zůstane Rakouskem!**

26. února francouzský zahraniční ministr Delbos prohlašuje ve sněmovně:

»V podunajských krajích nemí možné nastolení žádné nadvlády. Ještě méně bylo by přípustné, aby ethnická příbuznost mohla být důvodem, opravňujícím k vmešování se do vnitřních věcí druhých států.« Dále pravil:

»Pokládám za svou povinnost znova prohlásit, že Francie by v daném případě věrně dodržela své závazky vůči Československu.«

4. března: Vládní prohlášení minister. předs. dr. Mil. Hodži před oběma sněmovnami k událostem ve střední Evropě.

Žáká v tomto prohlášení zejména: »Nebáli jsme se tisíc let, nebojíme se ani teď!« / Vládní prohlášení v archivu. /

9. března v Inšpruku ohlásil kancléř Schuschnigg, že 13. března se bude konat plebiscit o svobodě a nezávislosti Rakouska.

10. března československá poslanecká sněmovna schválila manifestačně vládní prohlášení za 4. března.

11. března převrat v Rakousku. Československá kompetentní místa prohlašují, že Československo nemobilisuje.

12. března kancléř Hitler překročil rakouské hranice.

Maršálek Goering informoval čsl. vyslance v Berlíně, že oddíly, vpochodovavší do Rakouska, dostaly přísný pokyn zůstávat ve vzdálenosti nejméně 15 km od československé hranice. Zahraniční ministr Šl. Neurath ujistil čsl. vyslance, že Německo se cítí vězáné německo-československou rozhodčí smlouvou z října 1925 (locarnskou).

13. března Rakousko připojeno k Německu.

16. března Mussolini v římské sněmovně prohlašuje souhlas s připojením Rakouska k Německu.

22. března Svaz německých zemědělců odvolal svého zástupce z vlády a přičlenil se k sudetoněmecké straně.

24. března německá křesťansko-sociální strana odvolala svého zástupce z vlády a zastavila činnost; její poslanci a senátoři vstoupili do klubu poslanců a senátorů sudetoněmecké strany. Téhož dne

předsednictvo ludové strany za předsednictví A. Hlinky konstatovalo, že všechny menšiny na Slovensku se hlásí k autonomistickému programu a spolu

s Hlinkovou stranou se chtělo realizování.
25. března zástupce německé sociální demokracie ve vládě, ministr dr. Czech, dal straně k dispozici svůj ministerský úřad.
28. března předseda vlády dr. Hodža ohlašuje v rozhlasovém projevu uzákonění souboru menšinových opatření — minoritního statutu republiky.

Zákaz politických schúzí a jiných veřejných politických projevů. Ministerstvo vnitra, provádějíc usnesení vlády, uložilo podřízeným úřadům, aby počínaje dnem 1. dubna t. r. řídily se ohledně veřejných schúzí a shromáždění téměř pokyny: Veřejné schúze a shromáždění politického rázu, ať se konají v uzavřených místnostech nebo pod širým nebem, nebude přípustno pořádati. Člen-ské schúze politických organizací konati se nesmějí, ježto podle své povahy jsou veřejnými schůzemi politického rázu. Schúze spolkové smějí se pořádat pouze v rámci spolkového zákona a spolkových stanov. Povolovány neboudu veřejné přednášky politického obsahu, ani produkce politického rázu. Podle toho budou se tedy moci konati důvěrné schúze ve smyslu § 2 shrom. zák., t. j. schúze, omezené na zvané hosty. Úřady budou ovšem přísně dohlédati na to, aby podmínky pro pořádání důvěrných schúzí, zákonem předepsané, byly v každém případě splněny. Dále mohou konati své schúze a zasedání představenstva (výbory) spolků a představenstva jednotlivých organizací politických stran.

10. dubna proveden v Rakousku plebiscit o připojení k Německu. 99,75% hlasujících se vyslovilo pro připojení. Daladierova vláda ve Francii nastupuje.

22. dubna rozhodnuto výpsati obecní volby v Československé republice na tři etapy: 22. května, 29. května a 12. června.

24. dubna na sjedtu sudetoněmecké strany v Karlových Varech vyhlašuje Konrád Henlein t. zv. osm karlovarských požadavků.

7. května vyslanci francouzský a anglický učinili přátelský zárok u čsl. ministra zahraničí a přimlouvali se za takové řešení německé otázky v Československu, které by vyhovělo rozumným německým požadavkům a bylo slučitelné s integritou státu.

8. května v Praze podáno 21 kandidátních listin k obecním volbám.

20. května konala se v Německém domě v Brně schůze sudetoněmecké strany, na níž mluvil posl. Hilgenreiner, Krcal a k. přis. Freibsch. Tato schůze vyvolala velký odpor českých lidí a po oba dva dny byly konány veliké demonstrace proti provokacím Herleinovců. V otázce Československá a zejména poměru Čechů a Němců byly zainteresovány i cizí mocnosti, zvláště Anglie/19. května Konrád Henlein odjel do Alp, dle tvrzení zahraničního tisku, aby se setkal v Berchtesgadenu s Hitlerem—V Londýně se rozšířila zpráva, že německé vojsko postupuje k českohranicím/

Britský vyslanec Henderson se informoval u něm. min. zahraničního Ribbentropa, který dal ujištění, že tyto pověsti jsou planné. Totéž ujištění dal vládě čsl. Vyslanec J. Masaryk měl poradu s brit. min. zahraničního Halifaxem a min. kolonií MacDonaldem.

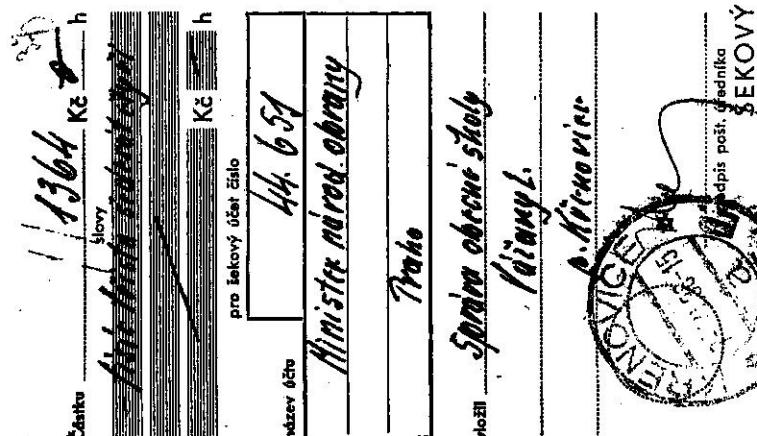
21. května ministr národní obrany Machník povolal jeden ročník zálohy a některé specialisty. Vláda vydala zakáz shromáždění pod širým nebem. — U Chebu byli strážní zastřeleni dva sudetští Němci, kteří nedbalí výzvy, aby zastavili. — Henleinův zástupce Frank navštívil dra Hodžu a oznamil, že sudetoněmecká strana rozhodla nevyjednávat o národnostním statutu. — Francouz. ministr zahraničí Bonnet přijal něm. vysl. a označil mu, že Francie s plní své sňavky vůči Československu. Něm. vysl. prohlásil, že výuka mezi Něm. a Franc. pro ČSR je nemyslitelnou. — Min. Bonnet poukázal na Göringový výrok o rozdělení ČSR.

Obecní volby: konaly se ve 3 etapách. Poprvé se volilo 22. května - podruhé 29. května - potřetí 11. května.

22. května. Halifax měl dopoledne poradu s francouzským vyslancem Chamberlain se dostavil ve 12.30 hod. do presidia ministerské rady. Ve 12.35 se dostavil německý velvyslanec Dirksen a měl poradu s Halifaxem a poradcem vlády pro věci zahraniční Vansittardem, jenž také mluvil s Henleinem za jeho londýnského pobytu. Dopoledne měl Halifax dlouhou poradu s Chamberlainem, pak s ministrem kolonií MacDonaldem a náčelníkem štábů admirality Fisherem. V 16.30 hod. měl Halifax poradu s francouzským velvyslancem Corbinem. V 17 hodin se sešla mimořádná nedělní ministerská rada, jež trvala pět čtvrtí hodiny. Večer se dostavil opět francouzský velvyslanec Corbin, jenž měl poradu s Chamberlainem a Halifaxem, kteří setrvali až do půlnoci v úradě. Cs. vyslanec byl ve styku s britskými státníky celý den. Britský vyslanec tlumočil v Praze žádost britské vlády, aby se zabránilo incidentům, na něž čeká německá propaganda. Francouzský ministr zahraničních věcí měl dlouhou poradu s čs. vyslancem dr. Osuským a přijal také polského velvyslance Lukasiewicze, jemuž oznámil, že Francie splní své závazky do písmene. Americký velvyslanec Bullitt ujistil Bonnetta, že sympatie Ameriky byly na straně Francie a jejich přátele, kdyby se situace v Evropě zhoršila. V Československu byly v klidu provedeny volby. Demonstrace a incidenty ustaly. Pondělí 23. května. Britský ministerský předseda Chamberlain vyložil v dolní sněmovně, jaké kroky učinila britská vláda v zájmu klidného vývoje. Britská vláda vyložila vládě německé, že je krajně naléhavé dosáci úpravy, má-li být zachován mír. Německá vláda oznámila, že sdílí přání britské vlády, aby vyjednávání vedlo k úspěchu. Konrad Henlein se vrátil ze zahraničí do Aše a pokračoval v cestě autem do Prahy. V 18 hodin byl Henlein a poslanci Frank a Kundt přijati ministerským předsedou dr. Hodžou. Porada trvala téměř tři hodiny. Od té doby napětí polevilo.

25. května v rámci oslav 20. výročí státní samostatnosti pořádán byl učitel jed. dra Karla Mrázka "Komenský" na Slovákovsku - Bučovsku, pod protektorátem posádkového velitele brněn. gen. Červinky, okres. úřadu, okr. škol. výb. ve Výškově a starosten. sboru obou okresů:

Branný sraz Čactva na sokol. cvičiště v Bučovicích
 /plakát viz v archivu/ snímky v albu obec. *c. 644* *předáno stranu*
 Koncem května byla pořízena v obci sbírka na obranu státu, která byla 7.VI. odeslána složenkou minister. národní obrany v Praze. Vybráno bylo 1.364 Kč./sběr. listina v archivu. *65*

ho ujištění plné solidarity přivezli také některé rady a podněty pro jednání s Němci.

29. května komunisté při volbě místních výborů Velké Prahy získali 99.900 hlasů.

30. května sudetoněmecká strana vykazuje člověku 1.300.000.

5. a 6. června konán v Bratislavě sjezd ludové strany, který vyzněl pro autonomii Slovenska a uskutečnění pittsburské dohody.

9. června zástupci sudetoněmecké strany předložili předsedovi vlády dr. Hodžovi memorandum, obsahující požadavky strany.

23. června první informativní schůzka zástupců sudetoněmecké strany se shorem čsl. politických ministrů.

29. června předseda vlády dr. Hodža přijal zástupce menšiny maďarské, polské a zástupce německé sociální demokracie.

2. července po prvé se sešla t. zv. parlamentní řešitelská pro jednání s Němci.

11. července odborní experti skončili přípravy návrhu na řešení otázky národnostní samosprávy. Těhož dne rozhovor posl. Sidora s francouzským novinářem, kterému charakteristicky vystoupil ludové strany: „Využíváme vhodné chvíle.“

12. července projev předsedy vlády Dala diera:

„Naše slavnostní závazky vůči Československu jsou pro nás neochybněné a posvátné.“ Současně však prohlašuje, že stejně toužebně si Francie přeje, aby nemusila válečně zakročit.

19. července anglický království manželé přijíždějí do Francie. Těhož dne Hitlerův důvěrník kapitán Wiedemann přijat lordem Halifaxe.

25. července Kourád Henlein ke zpravidla Daily Telegraphu: „Pro nás může být přijetelné jen takové řešení, které znamená plnou autonomii.“

29. července Kourád Henlein prohlašuje na turňerských slavnostech ve Vratislavě, že zahraniční Němci jsou hedvábnou součástí německého národa a přináší ji kancleři Hitlerovi svou lásku a věrnost.

Současně tisk ludové strany odmítá vládní návrh národnostního statutu.

13. srpna lord Runciman přijíždí do Prahy. Zástupci sudetoněmecké strany a německé sociální demokracie u předsedy vlády.

4. srpna zástupci sudetoněmecké strany u lorda Runcimana. Národnostní statut dokončen. Maďaři odevzdali memorandum lordu Runcimanovi. Těhož dne začájena kampaň říšskoněmeckého tisku proti Československu pro přelet tří čsl. letadel nad Kladskem.

10. srpna sudetoněmecké strany odevzdala lordu Runcimanovi stížnostní memorandum o incidentech, které se množí.

12. srpna zástupci Maďarů a německé sociální demokracie odevzdali lordu Runcimanovi memorandum s požadavkami.

17. srpna v poradě s vládou sudetoněmecká strana odmítá vládní návrhy a žádá novou základnu jednání ve smyslu karlovarských požadavků.

18. srpna první setkání lorda Runcimana s Henleinem.

V srdeci Krušných hor je barokní zámek Červený hrádek u Jirkova. Zde na tomto místě dne 18. srpna 1938 byla zpečetěna hanebná zrada na Československé republiku, zde začala poruba českého národa, jenž pak nastoupil strašnou ocestu německé okupace a neslyšchaného utrpení. Před tímto zámkem zvedal ruku zpupný Konrád Henlein a K.H. Frankem a proklamoval požadavky NSDAP na rozbití naší republiky. Jen přijel zřídny anglický rejdář Runciman, aby nejen schválil Henleinův ďábelský plán, ale aby ještě Henleina ponoukal k dalším zločinům a aby mu sám názorně ukázal na mapě, jak lze nejrastrovanějším způsobem vyrvati z našeho národa těla důležité části, aby státní ustrojí zůstalo ochromeno.

Byl to Runciman, který s tesařskou tužkou v ruce zakresloval do mapy, jak bude rozervána naše republika. Byl to anglický rejdář Runciman, který měl přijít jako protištíedník spojenecké velmoci do ohroženého Československa.

1938

NEDAJÍ NÁS,
PO PROJEVU

dr.
svazem
ké veli-
to real
smlouvy
Francie
národní

a který místo toho konal služby německým nacistům a řídil jejich zločinné jednání. A bylo to dílo celého západního velkokapitálu, které zbavilo republiku našeho pohraničí odtrhlo od nás Slovensko a pak nás vydalo do rukou Hitlera.

(vii obálka knížecí Janice, Lorda Runcimanova je ministrem zemědělství, když ho Hitler povolal na úřad ministra obrany)

Mr. C. S. 54

Bylo dbáno volání Gottwaldova/posl.str.komunistické, aby byla vytvořena vláda na obranu republiky.

1938

NEDAJÍ NÁS, KDYŽ SE SAMI NEDÁME! DESETISETÍCE ZÁDAJÍ PŘED PARLAMENTEM
PO PROJEVU SOUDRUHA GOTTWALDA VYTVOŘENÍ VLÁDY NA OBRANU REPUBLIKY

• 29. srpna dr. Beneš jako ministr zahraničí uzavřel smlouvu se Sov. svazem, usoudiv správně a prozírávě, že jen tato socialistická velmoc může obhájiti samostatnost Československa, byli to reakční politikové čsl., kteří vynutili klausuli do smlouvy, že pomoc Sov. sv. Československu je vizuálna na pomoc Francie. A tato dvojaká politika tehdejší vlády se stala národním neštěstím.

24. srpna člen Runcimanovy mise Ashton Gwatkin po rozhovoru s Henleinem odletěl k lordu Halifaxovi.

30. srpna zástupci sudetoněmecké strany přijati presidentem republiky.

1. září Konrad Henlein odjel ke kancléři Hitlerovi. Lord Runciman byl přijat presidentem republiky.

2. září president republiky přijal opět zástupce sudetoněmecké strany.

5. září zahájen norimberský sjezd.

6. září československá vláda usnesla t. zv. čtvrtý plán, který označila za krajní mez možných ústupků.

7. září návrh čtvrtého plánu odevzdán sudetoněmecké straně. Téhož dne přerušila sudetoněmecká strana jednání pro incident v Moravské Ostravě.

12. září projev říšského kancléře Hitlera v Norimberku:

»Na československé vládě je dorozumět se s povolanými zástupci sudetských Němců a vyhovět jejich oprávněným požadavkům.«

Téhož večera počátek vzpoury v sudetském území, nich okresů.

13. září vyhlášeno stanné právo v řadě pohranič-

• Vídeč
a zpe-
de za-
žnou
tímo
nkem
bliky.
aby
tě
ázorně
vyrvati
ojí

za-
a. Byl
pro-
venska

V
stál
děl
A
svě
Ma
se
udi
byl

14. září Kourád Henlein rozpustil delegaci pro vyjednávání s vládou. Sudetoněmecká strana je ochotna jednat jen na podkladě národního sebeurčení.

15. září ministřský předseda Chamberlain přiletěl do Mnichova k jednání s kancléřem Hitlerem. Českoslovenští političtí ministři zůstávají v permanenci. Henlein opouští území Československa.

16. září rozpuštěna sudetoněmecká strana.

18. září zástupci vlád britské a francouzské pracovali na základě mnichovského rozhovoru Chamberlainova s Hitlerem t. zv. londýnský plán.

20. září (v noci na 21. září): o 2. hodině ranní francouzský a anglický vyslanec v Praze provedl novou demarší u prezidenta republiky ve věci přijetí londýnského plánu Československem. Po porádách, trvajících od 4. hodiny ranní, londýnský plán přijat.

21. září Hodžova vláda podala demisi.

22. září jmenována vláda gen. J. Syrového.

23. září vyhlášena mobilisace čsl. branné moci.

President republiky jmenoval novou vládu. Ve čtvrtek dne 22. září dopoledne odstoupila vláda dr. Milana Hodži. President se rozhodl sestavit z osvědčených odborníků vládu, která by představovala celý národ a všechny jeho složky. V čele vlády byl povolán generální inspektor branné moci, armádní generál Jan Syrový, který byl jmenován také ministrem národní obrany. Ostatní ministři jsou: dr. Fajnor, min. spravedlnosti, Kamenický, min. železnic, Dunovský, min. pošt., dr. Horák, min. sociální péče, zemědělství inž. Reich, školství dr. Subrt, obchodu Janáček, zdravotnictví dr. Mentl, financí dr. Kalfus, zahraničí zase dr. Krofta, vnitra zemský přesident Černý, unifikací dr. Fritz. Kromě toho byli jmenováni ministry: starosta obce sokolské dr. Bukovský, přímátor hlavního města Prahy dr. Petr Zenkl a inž. Vavrečka, veřejné práce gen. Nosál.

album list. 55

22. září Chamberlain pravil: "Anglie nemůže válčit pro národ, o němž ani mnoho neví...."

Předseda vlády a armádní generál J. Syrový dne 22. září pronesl v rozhlasu tuto výzvu:

OBČANÉ!

V osudové chvíli státu a národa žádám Vás, aby každý stál na svém místě, vojáci ve zbrani, zemědělci u pluhu, dělníci v dílnách a továrnách, úředníci v kancelářích.

Armáda bdí nad bezpečností republiky a může splnit svůj úkol jen tehdy, když bude národ jednotný a v klidu. Manifestujte své odhodlání svou prací pro stát, navraťte se každý ihned ke své povinnosti, neboť jen tak možno udržet obranu státu v pohotovosti. Další demonstrace byly prací pro nepřítele. (Výzva v rozhlasu ze dne 22. IX. 1938.)

Předseda vlády republiky Československé
ARMÁDNÍ GENERÁL JAN SYROVÝ,
ministr národní obrany a generální insp. branné moci.

Téhož dne promluvil do rozhlasu prezident republiky:

President čs. republiky všemu občanstvu a celému světu

promluvil rozhlasem. Pravil mimo jiné:

Drazí občané! Mluvím k vám především jako k lidem, kteří chtějí klid a mír a mají v sobě nazájem ctiti lidskou důstojnost a dobrou vůli. Naše republika se po dvacet let vývijela v klidu a pokroku, dosahovala krok za krokem bez pučů a revolucí, pokojně, vývojově. Co jinde působilo nebezpečné přesuny, ba převraty, u nás se řešilo rozumně, bez slepé vásné. Měli jsme a máme jediný problém, po celá staletí obtížný: otázku národnostní. Ale i ten jsme se snažili vyřizovat svým vývojovým způsobem, jako otázky jiné. Dnes události evropské nutily nás k rychlejšímu tempu. Právě byl uveřejněn vládní návrh, vyšlý z jednání s představiteli jednotlivých národností ve formě dohody o zásadách nové úpravy. Má být dáno státu, co patří státu a národnostem má se dostati, co jim patří. Demokratická tradice této republiky zaručuje v každém svazku státnímu i samosprávném jednotlivci vůči celku, menšině vůči většině, s vobodu jeho přesvědčení, jeho práva národnostní, spravedlivé podmínky jeho činnosti, politické, kulturní a hospodářské. To platí pro menšiny

české jako německé, slovenské jako maďarské, rusínské nebo polské. Zajíšťuje se tak především opravdová rovnoprávnost tak, aby každá z národností v republice měla ve státě posici, jaká jí přísluší podle její početnosti. Tak velkoryse pojatou spravedlnost může si dovolit ve svém státě uskutečnit lid, který v obyvatelstvu státu tvoří dvoutřetinovou většinu, který je sám v sobě zdravý a pevný, odhodlaný, vytrvalý a reálně myslící, jako právě náš československý lid jest. Své národnostní věci řešíme tak spravedlivě první: ostatní státy mají přijít po nás. Přinášíme nemalou oběť k záchráně obecného míru, chceme obnovit plnou důvěru a spolupráci mezi oběma největšími národy republiky, zajistit uvnitř státu klid, mír a pokojný vývoj a musí každý jednotlivý spoluobčan na svém místě tak činiti.

Každý z vás, jak dnes věci jsou, dobrou vůli, klidem, zabráňováním konfliktů, incidentů a srážek prokazuje službu míru. Ale může také zlobou, rozčilením, vyvoláváním srážek mír nejen u nás uvnitř, ale v celé Evropě podstatně ohrožovat.

Obracím se tudíž se svou výzvou na všechny Čechoslováky,

všechny Němce u nás a všechny ostatní obyvatele této republiky, bez rozdílu národnosti. Nevolám politiky a politické strany: U těch je množství samozřejmé. Volám však jednotlivé občany, volám všechny lid:

Nikdy dosud nebyla odpovědnost jednoho každého z vás větší, nežli je teď!

Budete klidni, budete rovnáni, uchovejte si pevné nervy. Jděte klidně za práci svého denního povolání, to především potřebuje od vás naše vlast.

Čím méně se uchýlile od svého denního života, tím větší přispěvek přinesete pro zachování míru.

Ukažte světu, že ani ten, ani onen z nás nechce vzít na sebe odpovědnost za to, že pomohl dnešní evropské napětí stupňovat.

Byla pýchou naší demokracie, že státní moc udržela vždy kázeň a pořádek, klid býval zde střežen především sebevládáním občanů. Proč by tomu dnes mělo být jinak? Proto chci plný návrat ke klidu a pořádku v loyálním a dis-

ciplinovaném závodění zbraněmi ducha a argumenty. Já věřím v opravdovou touhu německého lidu, právě tak jako znám touhu Čechů a Slováků a všech ostatních po spolupráci a po klidu.

Proto věřím, že na základě připravených návrhů se dnešní vládní většina se všemi národnostmi dohodne a další zdánlivý vývoj republiky zajistí. Stane-li se tak, bude naše vlast z nejkrásnějších, nejlépe spravovaných, nebohatších a neispravedlivějších zemí na světě.

Neměl jsem v životě nikdy strachu. Má m nezlomnou výru v naš stát v jeho zdravost, v jeho sily, v jeho skvělé armádu a v nezdalekého ducha — a vím, že naš stát z dnešních obtíží vyjde v tézne.

Budeme připraveni na všechny obtěti, ale budeme optimisti i v době nejtěžší a hlavně: nezapomínejme, že výra a dobrá všechna hory přenáší, a že nás šťastně vyvede i z dnešních všech zmatků evropských.

Seznam
osob od
cor un
s hvěz
Lid tv
pohab
Úřnice
úroda

Dkr. ú

27. 2.

Jen dvakrát v životě pochopili jsme a procitili, co je to národ: o sletě a při mobilisaci. O sletě byl to národ jásající a radující se ze své tělesné zdatnosti a duševní vyspělosti - 23. září povstává před našima očima národ odhodlaný bránit až do posledního okamžiku to největší co má: s v o b o d u, V l a s t, p ř i d u rodinou, zem, která tolik trpěla.

Pod mocným tlakem veřejného mínění byla vyhlášena z 23. na 24. září všeobecná mobilisace. Ve 12 hod. v noci byly již mobilizační výhlášky všude vyvěšeny. Rozhlas soustavně opakoval mobilizační výzvu. Vlna nadějení se přelévala do ulic měst a vesnických chalup, do srdečí všech poctivých vlastenců. Lid přijal mobilisaci s nepopsatelnou radostí. Chcel bránit svoji svobodu a nezávislost. Viděl velkou početní převahu na druhé straně, ale nepronadpal panice. Hotovil se k tvrdé obraně. Kasárny se plnily členovými, čekajícími celé hodiny na vojenské stejnokroje. Všechny dopravní prostředky byly mobilisovány k převozu vojska. A šlo to. Všude, kudy projížděli naši vojáci českými vesnicemi, všude jim hlaholily vstříce radostrné výkřiky a byli přímo zasypáni dárky.

Nelze zapomenouti onoho živelného nadějení, kdy dělník jako rolník, venkován jako pracující města a průmyslových závodů čeli hájit naše hranice. Byl to opravdový nástup pracujícího lidu, který byl ochoten brániti republiku i za cenu majetku a života.

"Dejte nám zbraně!" volali prostí záložníci.

"Dejte nám zbraně!" volali hraničáři.

"Nedáme republiku!" volali všechni.

A mítmo připomenouti opětne, že byl to Kl. Gottvald, který navil heslo neustoupiti za žádnou cenu a brániti republiku i za cenu toho nejdražšího.

/ snímky ze dne všeobecné mobilisace v albu / **listo 56**

článk

čet
rosl
něs.
před

čet
rc
čon
nost
slov
že n
o zá

K výročí smrti T.G.M.

Rok je tomu!

Nopodíři, rok je tomu, ale už se pluhы strojí,
cos odešel od nás z domu, těžké rány zas se zhojí.
cos unikl světa bohu, Do nových brázd setba pědne,
s hvězd se dívá na nás dolů. Škideč posměch brzy zvadne.

Lid Tvůj zatím stihla kletba, Nová setba v poli vzkličí,
pohubena je Tvá setba, plevele v lících zdusí, zničí,
Ornica je udupána, Za nová zavlní se lány,
uroda Tvá zašlapána. zasmějí se stodol brány.

Neboť syni, vnuci znají,
co v té nouzi dělat mají:
Orat, sít a věřit v Tebe!
Tomu požehná i nebe.

26. září Rooseveltův telegram Hitlerovi, Chamberlainovi, Daladierovi a Benešovi.

Okr.úřad ve Vyškově vydává dne 26.září pod čís.107/352/V
v y h l á š k u o zatemnění

/viz archiv k.67)

27.září vydává v y h l á š k u o opatřeních pořídkových
a bezpečnostních./viz archiv k.68

27. září Chamberlainův posel Horace Wilson u
Hitlera.

Téhož dne večer Hitler vyslovuje ultimativní požádavek vyklizení německých území v Československu do 1. října.

28.září vydává Okr.úř. v y h l á š k u o zákazu dělník
obhnu./viz archiv k.69

29. září v Mnichově schůzka Hitlera, Daladiera,

Mussoliniho a Chamberlaina. (Album lid. č. 57-II)

30. září československá vláda přijala mnichovské usnesení čtyř velmoci. Zároveň tlumočila světu svůj protest proti tomuto rozhodnutí, učiněnému jednostranně a bez naší účasti. Téhož dne polská vláda zaslala vládě československé notu, v níž žádá ultimativně odstoupení části území těšínského. *viz dr. 1/85*

Kerniná fata o ministrství zradí obsohatk štátu. Dokumenty řečejí /viz archiv k.70

Československo oznamuje celému světu svůj protest proti rozhodnutí, jež bylo jednostranné a jež bylo sjednáno bez nás.- Armádní rozkaz gen Krejčího- Rozhlášový projev přede vlády gen Byrového.

Logpis dokumentu německé agrese, zradily zahraniční reakce a jejich domácích pomocníků/viz v albu k.69/1.5/6)

Konec září 1938 musí být provědry výstrahou všem upřímným Čechům a Slovákům, které západní mocnosti vzdor slavnostním smlouvám a závazkům zradily a vydaly země Československa do spár hitlerovského Německa. Bude to výstraha že nikdy není pevné to, co bylo svázáno slavnostními slyby o západní pomoci v případě napadení vnějším nepřítelem.

O starožávném městě se mi zdává,
nevelké země dálne ciziny.
Io starých níměstích tam bloudí sláva,
pověsti, báje, staletí a sny.
Na křižovatkách lípy řeptají,
podzimní suché listí šumí v nich,
a černá auta letem prohmitají
po jeho úzkých, starých ulicích.
V něm slyšet temný hukot kol a hřmění...
Ty těžké dny kdo v spánku našel klid?
Obrany zákona, krvi posvácený,
v něm velí všechna světla uhasit.
A z trub hlašených už letí velitelství
chraplavý, cizí akcent feldvébla.
Vojenských pochodů zní hlahol břeskný,
hles tmy a zrady, poňárlí a zla.
Snad už zítra do evropských rovin
od Sudet vzlétne jako z dračích děr,
jak upír s velkým okem kyklopovým
vpřed řítící se těžký bombardér.
Je lépe za svobodu umřít stojí,
než padnout na kolena, kleče žít.
Jak tvrdě to a klidně řečeno je!
A kdo tak mluví, musí zvítězit.

1. října zahájeno obsazování odstoupeného území německým vojskem. Československá vláda přijala požadavky polské noty z 30. září.
2. října zahájeno polské obsazování Těšínska.

Nová vláda.

Praha, 4. října. (ČTK.) President republiky vydal dnes tyto vlastnoruční dopisy:

Pane předsedo vlády, přijav demisi vlády, zprošťuji vás i ostatní členy vlády úřadu.

Dr. Edvard Beneš, v. r.

Arm. gen. Syrový v. r.

Pane gen. Syrový, jmenuji vás předsedou vlády a pověruji vás zároveň řízením ministerstva národní obrany.

Dále jmenuji pány:
mim. vysl. a zpln. min. dr. Chvalského ministrem zahraničních věcí,

zem. pres. Černého ministrem vnitra,
odb. předn. dr. Kalfuse ministrem financí,

I. prezidenta Nejv. soudu dr. Fajnoru ministrem spravedlnosti;

univ. prof. dr. Karváše ministrem průmyslu, obchodu a živnosti,
brig. gen. Kajdóše ministrem železnice,

div. gen. Husářka ministrem veřejných prací,

předsedu Čs. obilní společnosti dr. Feierabenda ministrem zemědělství,

primátora dr. Zenkla ministrem sociální péče,

a pány: předsedu branného výboru tělovýchovných organizací dr. Bukovského, býv. vyslance inž. Vavrečku a dr. Párkányho ministry.

Zároveň pověruji pana ministra spravedlnosti dr. Fajnora řízením ministerstva pro sjednocení zákonů a organizačce správy, pana ministra železnic gen. Kajdóše řízením ministerstva pošt a telegrafů, pana ministra sociální péče dr. Zenkla řízením ministerstva veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy a pana ministra dr. Bukovského zatímčím řízením ministerstva školství a nár. osvěty.

Dr. Edvard Beneš v. r.

Arm. gen. Syrový, v. r.

Ke jmenování nové vlády se úředně sděluje, že vedle dvou resortních ministrů Slováků bude v nejbližších dnech jmenován ještě další ministr pro věci slovenské.

Nová vláda měla za úkol provést hospodářskou přeměnu státu, uspořádat vztahy zahraniční a provést samosprávu Slovenska. Připraviti měla také návrat záložníků, povolaných při mobilisaci ke službě vojenské, k občanské práci.

K ultimatu vlády polské, která požadovala vyčvoření hranic podle národnosti a v důsledku čehož muselo být Polsku vydáno Těšínsko, přinesl noviny kterési tuto přípomínu z Národních novin z r. 1948. (kšt.)

Havlíček o Polácích.

V poslední krizi nejostřejí proti nám vystupoval polský režim, který rval bezohledně ze slezské země české obce a vyvinul velké úsilí, aby východní kraje republiky byly odevzdány Maďarsku. Víme všichni, co se s naší strany dělalo, abychom získali přátelství Poláků a že vše bylo marné. S Poláky jsme však nikdy neměli štěstí a marně jsme usilovali o jejich přátelství.

Přečtěte si, co napsal o Polácích Karel Havlíček v Národních novinách v roce 1948: »Bolest a žal svírá srdce slovanské, když vzpomeneme na Poláky. Tento nešťastný, odštěpený, zpanštělý kmen slovanský nesdílí s námi ostatními nikdy ani radost, ani žalost, on vždy o samotě opodál stojí, hrdě, bez naši pomoci chtěje dosáhnouti svého blaha, ba on se raduje, když my kvíslime, a kvíli, když my se radujeme. Poláci sebe nikdy upřímně za spolubratry naše nepovažují, a byl-li čas, kdežto Slovanstvo u nich v módě bylo, přece nikdy nevešlo do krve: přišla bouře a Poláci přestali být Slované a začali být zase jen Poláky. S Maďary, úhlavními škůdci Slovanstva, bratrují se vždy, ba i s Frankfuristy... i s těmito chtějí raději se bratrovati než s námi.«

5. října presid. Beneš abdikoval/odstoupil/. Téhož dne večer o 19 hod. promluvil do rozhlasu

Pan president o svém odstoupení.

Praha, 5. října. O 19. hodině měl president republiky dr. Edvard Beneš v rozhlasu tento projev: Vážení spoluobčané! Poslal jsem právě panu předsedovi vlády dopis, jímž se vzdávám svého presidentského úřadu. A obracím se na Vás, abych se s Vámi jako preident rozloučil, abych se rozloučil se svými politickými spolupracovníky, s našimi skvělými vojáky, s legionáři a se všemi těmi, s nimiž jsem jako preident se stýkal a spolupracoval. Učinil jsem své rozhodnutí po poradě s kruhy politickými, s kruhy ústavními a s řadou činlých ostatních svobodně a ze svého osobního přesvědčení. Měl jsem v týmisku učinit to hned po rozhodnutí mláchovském. Odložil jsem to, abych napřed zajistil pevnější a trvalejší vládu. A věřím, že to je v dnešních okolnostech krok správný.

lýchání v myšlence politickou, která mne k tomuto rozhodnutí přivedla. Chci jen krátce zdůraznit, že celý systém evropské rovnováhy, vybudovaný po válce, se od několika let stále zeslaboval a ve třech posledních letech podstatně změnil. Změnil se v nepříspěch nás a našich přátel. ČSR se ve shodě se svými přáteli dlouha léta poctivě snažila systém ten podpořit a poněhlu měnit jej vývojově, ježto to bylo jejím zájmem.

Události šly od posledních tří let s nečekanou rychlostí. Vypjali jsme všecky své sily ve chvíli, kdy tento vývoj dostal u nás výraz boju národnostních, pokusili jsme se upřímně se dorozumět také s národnostmi druhými,

že jsme na krajnímez možných koncesi.

Vlivy zahraniční a celý evropský vývoj však způsobil, že se věci ty vyhranily v těžký konflikt mezinárodní, v němž jsme měli chránit vojensky své hranice. Učinili jsme to všechni s energií, oddaností a sebeobětováním tak velikým, že má sotva příkladu a že je respektován každým, přítelem i odpůrcem. Bylo patrné, že by z toho vznikla evropská světová katastrofa. Víte, že za těchto okolnosti sešly se čtyři velmoci, dohodly se mezi sebou o obětech, jež od nás žádaly ve prospěch světového míru, a že jsme byli nuceni ji přijmouti. Nechci věci ty dnes ani podrobně rozehbrati ani kritizovat. Nechtejte také ode mne jediného slova rekrimace na žádnou stranu. Všecko to bude jednou soudit historie a rozhodne spravedlivě. Reknu jen to, co cítíme holestně všechni:

Oběti, jež od nás byly tak důrazně žádány, jsou neuměrné a nejsou spravedlivé.

Národ, toho nikdy nezapomene, i když to neše s důstojností, klidem a sebevědomím, jež budi obdiv všeobecný. Je v tom vidět silu národa a mravní velikost jeho synů a dcer.

Hájil jsem v této době podle své povinnosti se vši oddaností zájmy našeho státu a národa a naší dosavadní pozici v Evropě. Mýlil se ti, kdož neviděli správně sta a sta našich snah a pokusů o zachování míru a o vytvoření spolupráce mírové, o vytvoření dobrého sousedství, kdož neviděli naši opravdu dobrou vůli, skutečně se dorozumět se všemi kolem nás. Sily, které byly proti tomu všemu, byly však silnější. Myslím, že za těchto okolnosti je dobré, aby nový vývoj a nová evropská spolupráce nebyla rušena se strany naší tim, že by se mělo zdát, že její významný reprezentant by mohl státi svou osobní poscí v cestě tomuto vývoji. Byl zvolen na dnešní své místo v době podstatně jiné, musím uvážit, zdali za změněných poměrů bych na místě tom měl zůstat. Jsem přesvědčeným demokratem, myslím, že činím správně, když odecházím. Zůstaneme ovšem dál demokraty, budeme dál spolupracovat se svými dosavadními přáteli, ale přes to je nutno, otevřít cestu k tomu, aby nás stát a nás národ se mohli klidně a nerušeně v novém prostředí vyvijet a novým poměrům přizpůsobovat. Znamená to nezfiktat se přátel starých a získávat kolejem sebe přátel nové. Klidně, věcně, loyálně ke všem, jak já sám jsem si toho vždycky písal.

Náš stát měl zvláštní národnostní strukturu. Nyní se poměry dosti změní. Rada přičin rozporů s našimi sousedy zmizí. Budeme mít stát národní, stát Čechů a Slováků, jak na to v jistém smyslu vývoj národnostního principu ukazuje. Bude v tom velká síla našeho státu a všeho ča lidu. Bude mu to dávat velikou novou činorodost a silnou mravní základnu, jaké dosud neměl. Naše národní kultura se prohloubí a zesílí.

Jsem pořád dosti silný

a dosti početní. Dívejme se tudíž s nadějí ve svou budoucnost národní. Češi a Slováci svým původem, celou svoji výchovou po generace, jsou všecko spíše nežli národ lidí katastrofálních. Jsme národ typicky střízlivý a jako

Odeš
tem, jer
lou ztr
státu. C
chu de
to stát
se řídi
neme v
pravdě
žich de

11

**J s m e n e z p y c h l i v e š t ě s t i, n e z r a t i -
m e h l a v u a n i v e s v ě m n e š t ě s t i. H e -
r o i s m p r á c e a s e b o d ř í k á n í, p r o k t e r ý n ā m n y -
n i n a s t a l a c h v i l e, n e m i o n i c m e n ř i a m ě n ě d ū -
s t o j n ý, n e ž i l h r d i n s t v i n a p o l i v á l e č n ě m.**

**K o r u n a s t ř o m u n aš i v l a s t i j e o s e k á n a, a l e
k o r ě n y n á r o d a t k v i p e v n ě v j e h o z ě m l i. S e s t u p -
m ě k e k o r ě n u m, s o u s t f ē d m ě v ě c h n u s v o u s t a -
r o u r o d o v o u s l u do n i c h, j a k o j a s m e t o v e s v y c h
d ě j i n á c h p ť c i l i j iž t o l i k r á t e; a
k o r u n a o p ě t p o č a s e v y r a z i n o v y m i
r a t o l e s t m i.**

**M ě j m e n a p a m ě t i, z e t o, c o n ā m po v ě c h
o b ě t c h z ū s t á v a j a k o j á d r o n aš i v l a s t i, j a k o
o n o d ě d i c t v i, j ež m u s i n e z a c h o v a t b u d o u c i m
g e n e r a c i m, j e s t á l j e š t ě s t a t e k v ě c n ě h o d n o -
t y; z e i n y m i z ū s t á v a m e s t ď a t e m n i k o l i v z n e -
m e n ř i c h, n á r o d e m a k u l t u r o u, j ež s e r e v n ě k u l -
t u r e v ŭ t ř i c h n á r o d ů sv ě t a, a k u l t u r u m n o -
h y c h z n i c h i p ť e v y ř u j e. T o v ě s e n ā z a -
v a z u j e, a b y c h o m d rž e l t o t o n e j v l a s t n ě j ř i d ě d i -
c t v i v k l i d n ě a p e v n ě r u c e.**

**M i l i s p o l u b ď ĉ a n ě, p r á t e l ě! N a k o n e c s e o b r a -
c i m n a V ā s n a v ě c k y s v ě c k o u u p f i n n o u, z e
s r d c e j d o u c i v ý z v o u: V l a s t Č e c h ů a S l o v á k ů
j e o p r a v d u v n e b e z p e c ě a b y l a b y v n e b e z p e c ě
v ŭ t ř i c h, k d y b y c h o m v t ě o c h v i l i n e s t á l v ŭ t h n i
n a v z á j e m p ť i s o b ě, v e s v o r n o s t i, v j e d n o t ě a
v p l n ě m r a v n ě s l e s o b ě n a v z á j e m o d d a n y c h
l i d l. J e n u t n o p ť e d e v ř i s m se d e h o d n o t i s e S l o -
v á k y. I o n i j s o u v n e b e z p e c ě. D n e s n e z á l e ř i n a
t ě c i o n ě k o n c e s i. M u s i m e n a v z á j e m s i v s ù d e,
k d e j e t ř e b a, p o v o l i t! D á l e s e o b r a c i m n a v ě c k y
o s t a t n i k r u h y o b y v a t e l s t v a, r o l n i k y, d ě l n i -
k y, s t ě d n i v r a s t v y i i n t e l i g e n c i:**

z a c h o v e j t e k l i d a s v o r n o s t,

**j e d n o t ě a o d d a n o s t i v z á j e m n o u l á s k u k s o b ě,
n e b o f — j a k M a s a r y k ř ī k á v a l — v l a s t, s t ď a t
a n á r o d, t o j s t e v y v ŭ t h n i n a v z á j e m, s t o j i c i
n a s v ě r o d n ě p ť d ě. O d l o z e t e n a č a s v ě c k y s v ě
s p o r y a d e n n i m a l ě z á j m y a s p o j t e v ě c k o u ú s l i
k j e d n ě n ě u c i l i: k e s p o l ě c n ě p r á c i p r o v l a s t
a s t ď a t.**

**N aš i s k v ě l ě a r m á d ě d ě k u j i z v l a s t v ŕ e l e. V ě n o -
v a l j s e m j i v ě c k y o k a m ř i k y s v ě p r a i d e n t s k ě
č ě n n o s t i, j s e m s n i a n i k d y j i n e z a p o m e n u. V ě -
ř i m v j e ſ i d a l ě z d ě r n y v ý v o j a v y v ŕ e j i b u d o u c e -
n o s t. K o n ě l ě v ý r a z e m o p r a v d o v ě h o p r e d s v ě d ě -
n ě, v ý r a z e m s v ě h l u b o k ě v ě r y v e v ŕ e -
n o n s l u s a p e v n o s t n aš e h o n á r o d a,
v j e h o e n e r g i i, h o u ř e v n a t o s t, v y t r -
v a l e s t a h l a v n ě v j e h o v ě r u v i d e á l y
l i d s k o s t i, v i d e á l y s v o b o d y, p r á v a
a s p r a v e d l n o s t i, z a n ež t o l i k r á t e b o j o v a l,
z a n ež t o l i k r á t t r p ě l a s n i m ě z v ŕ e d y c k y z n o v u
z v i t ě z i l. I j a j s e m p r o n e b o j o v a l. A z ū s t a n u
j i m v ě r e n .**

N e o p o u ř i t i m t a k ě l o d v b o u ř i.

**V ě ř i m n a o p a k, z e v t ě o c h v i l i j e t a k o v a
o b ě t p o l i t i c k y n u t n a, i k d y ž n e z n a m e n a, z e
b y c h z a p o m n ě l s v o u p o v i n n o s t p r a c o v a t j a k o
o b ě c a n a v l a s t e n e d ě l. P ř e j i v ā m v s ě m, p ř e j i
r e p u b l i c e, p ř e j i n á r o d u, a b y s e d o ď k a l b r z y l e p -
s i c h d n u, a b y ř i l, v z r u s t a l a v z k v ě t a l z n o v u
j a k o k r á s n á r a t o l e s t h l d s k ě h o r o d u a j a k o j e d ě n
z u ř e c h t l i c h, k r á s n y c h n á r o d ů e v r o p s k ý c h.
B u d ě t e v ŭ t h n i z d r á v i, s t a t e n ě a p e v n i!**

Odešel muž, který nezradil, ale který byl sám zrazen světem, jenž zradil sebe a jeho rychlý zisk se promění v trvalou ztrátu. Mění se tvář Evropy a mění se hranice našeho státu. Odcházejí mužové, kteří 20 let spravovali stát v duchu demokratické součinnosti se zeměmi, které pomáhaly tento stát budovat. Přichází nová generace a noví mužové. Budou se řídit s libem, daným 21. září 1937 u rakve jeho, že zůstane věrní jeho zásadám, k nimž především náleží věrnost pravdě boží, jež je věčná...? Budou pokračovat v duchu našich dějin, zachovají čistý štit, na němž stkví se nápis:

P r a v d a v i t ě z i.....! ?

Prohlášení nové vlády bratra gen. Syrového.

Praha, 5. října. (ČTK.) Dnes v 17.45 hod. přednesl předseda vlády arm. gen. br. Jan Syrový do rozhlasu vládní prohlášení, na kterém se usnesla vláda republiky dnešního dne odpoledne v první své pracovní schůzi. Projev byl vysílán všemi čs. rozhlas. stanicemi.

Občané, kázeň, kterou jste projevili v minulých dnech hrdinového sebezápěti a obětavosti, je důkazem, že jste si všechni bez rozdílu uvědomili, že nyní je naším úkolem přebudovat stát. Nová vláda obrací se proto na vás, občané, a na vás, vojáci, v této těžkých chvíli s plnou důverou, že jejímu úsilí organizovat národní život a stát v novém území poskytnete svoji oddanou a věrnou podporu. Vláda vás volá k této spolupráci bez rozdílu stran a stavů. Dnes nesmíme se rozlišovat v horlivosti budovat nové, zdravé, pracovité Československo.

Vláda chce loyálně plnit rozhodnutí čtyř velmoci v Mnichově ve výře a v úsilí ochránit a zajistit životní zájmy nového státu. Zásady, kterými se vláda bude řídit ve své zahraniční politice, se dají vyjádřit prostě: přátelský pomér ke všem, zvláště k sousedům. Pomer takový, který plyně z vědomí, že

cheeme-li žít bezpečně a spokojeně, musíme se svými sousedy spolupracovat.

Hranice našeho státu se změní. Budeme žít na menším území, ale užívá nás všechny, dovedeme-li svůj život politicky, hospodářsky a sociálně dobré organizovat a udržíme-li klid a pořádek. Proto vláda bude pečovat o novou účelnou organizaci vědeckejné správy.

Vynasnažíme se přizpůsobit ji novým podmínkám a mimořádným úkolům. Budeme ji organizovat tak, aby se mohla opřít o všechny tvorivé síly země, také o Slovensko a Podkarpatskou Rus. Vedoucím hlediskem bude při tomto díle jen potřeba státu a úspěšná funkce státních orgánů. V tom ohledu zdůrazňuji, že nová vláda byla již budována s tímto pevným cílem. Budeme v tomto duchu uskutečňovat účelnou a širokou decentralizaci, založenou na spolupráci ústřední státní správy s autonomními orgány zemskými. Poslání ústřední státní správy vidíme při tom v iniciativním vedení a harmonizaci decentralisovaných složek. Jsme si vědomi, že tyto úkoly budeme s tím splnit modernizaci v duchu i v metodách veřejné správy a tedy také v jejím omlazení.

Správa státu, vedení státu má sloužit organizační společného života a rozvoji jeho základních složek. V této službě vidi vláda

poslání inteligence.

Intelligence, jež si je ovšem vědoma své odpovědnosti. Máme-li zdolat tento úkol, musíme se organovat jako armáda, ve které každá složka plní přesně a dochvilně svou funkci a jím blahelem.

skytá záruku naprosté spolehlivosti. Naše zejména je schopna zaměstnat a užít všechny své sny a dcery. O to nemějte obav. Budeme snad ztít poněkud akromější. Republika má všechny předpoklady pro hospodářský život, budete-li vy všechni pamětliví, že blahožitý národa a státu roste z tvorivé práce. Bohník, dělník, důvostník a průmyslník jsou základní sily národa; teprve jsou-li oni zdraví a pevní, může kvetout obchod.

V údaji zásadou hospodářské politiky vlády buďte hezlo: práci a chlév všem. Postará se všechni prostředky, aby hospodářskému životu dala pevný základ ve sporádání a zabezpečené měně. Tomu větší vláda všechno úsilí. Postará se o zlepšení zemědělské výroby v tom směru, aby vyhovovala skutečným potřebám a zájmu celého státu, jeho obchodně-politické orientaci a potřebě zachovat rovnováhu průmyslu. Učelně a racionalně budeme budovat nová nepostradatelná odvětví průmyslová a přírodní, aby byla organována moderně a rozumně. Dobudujeme svoji komunikační síť. V hospodářské politice budeme se liditi skutečnostmi, budeme i nádále upovídat posice na starých trzích, hledat nové odhýtiště, navazovat nová spojení pro naš stát užitečná. Toto dílo obnovy chce vláda vykonat

v duchu poctivé, nesplievavé sociální spravedlnosti.

V ní vidi záštitu státu proti všem otřesům, neboť tam, kde všechni pracují, mohou slušně se svými rodinami žít a mohou také vyrůstat silnější, zdravější a spokojenější generace. Vláda chce rozmnožit a nikoliv změpjet národní statky. Chce, aby se také zvětšil podíl každého z vás na nich. Proto vás vyzývám k práci, pořádku a kázní.

Vyložil jsem vám prostě a jasné, co vláda požádá za svou povinnost. Stejně upřímně vám prohlašuji, že udělme vše, abychom splnili oprávněné požadavky jak Slovenska, tak Podkarpatské Rusi. Jsme si všichni ve vládě vědomi, že

nový život republiky musí být založen jedině na bratrství na život a na smrt mezi Čechy, Slováky a Karpatorusy. Bratrství chápou já i všechni, kteří stojí za mnou, jako rovnost.

Dnes začínáme nový život.

Budeme ze všech sil pracovat o dobro svého národa a jeho národní kultury. Chyb se dopustit nezmíme. Klademe základy budoucímu Československu, zemi Čech, Slováků a Karpatorusů, sjednocujícími vzdálené dívry a naprosté rovnoprávnosti. V této dívce a v bratrské vzájemné poctivosti půjdeme všechni společně dále, cestou houževnatých a vítězných zápasů o nový osud nového přebudovaného Československa. Dnes nás vede vlast, jdeme všechni za Je-

6. října dohoda slovenských stran v Žilině. Dr. Tiso jmenován ministrem pro správu Slovenska.
Postupná demobilizace čsl. branné moci vyhlášena.

9. října zahájeno jednání s Maďarskem o územních ústupcích.

11. října jmenována vláda Podkarpatské Rusi.

Polská okupace skončena.

14. října dr. Chvalkovský přijat kanclérem Hitlerem.

22. října dr. E. Beneš opustil území republiky.

u rodné
ří ú
čilo m
llouho
rty bí
lovit.

Prvý
la vítěz
Vouziers
a raněn
tosta
obhájco
bitva p
načeňje
za naše

Je tre
nádž vo
doplati
vojáci e
I tako
nic vyčí
sebe.

u přede

ho.

še z e-
zivit
neměj-
omněj.
hospo-
lly, že
práce.
č jasou
zdraví

dy bu-
se vše-
u dala
té mě-
li. Po-
n smě-
a zá-
ře ori-
tumys-
at no-
před-
a roz-
ní sít.
l sku-
posice
nav-
a Toto

festum,
slušně
růstat
l Vlá-
řodni
taždě-
práci,

da po-
ř vám
spinili
Pod-
vědo-
en je-
mezí
i ji za-

svého
puštit
česko-
srus, pro-
stře
š vzd-
ě dá-
astu o
loven-
te je-

7. října ze svazku armády čsl. propuštěni příslušníci národnosti německé, polské a maďarské.

Ji ústupu naší armády z obsazených pozic těžce se loučilo mužstvo i důstojnictvo s českými horami, s lesy. Dlouho nechtěli věřit truchlivé zprávě a pravdě. Mláky, se rty bílými, jak je tiskli, přisíhali něco, co se nedalo vyslovit. De m o b i l i s a c e! /snímky viz v albu/

Prvý před 20 lety ve dnech 19. až 27. října 1918, bojovala vítězně na francouzské frontě čsl. brigáda v bitvě u Vouziers. Ztratila v ní 27 důstojníků a 1157 mužů na mrtvých a raněných.

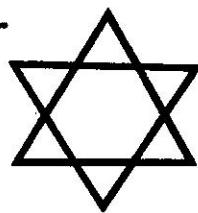
Vlastalo se jí za neobyčejnou hrdinstvost, statečnost a obětavost nejvyšších uznání francouzských velitelů. Tato bitva patří vedle Zborova, Bachmače a Dossöalta k nejvýznamnějším činům našeho vojska, bojujícího za světové války za naše osvobození.

Je tragické, že dvacáté výročí tohoto skvělého vypětí naší vojenské síly spadá do doby, kdy náš stát tak téžce doplatil na svou všechnu k těm, s nimiž před 20 lety naší vojáci společně bojovali a prolévali krev.

I takové věci se již v dějinách staly. Nebudeme nikomu nic vyčítat, budeme však přiště více spolehat jen sami na sebe.

CO NOVÉHO KOLEM NÁS

Ve znamení Davidovy hvězdy

Od 15. září nosí v celé Risi Židé jako označení své rasové příslušnosti velkou žlutou šesticípou hvězdu. Je to správné opatření, poněvadž jen tak lze prakticky provádět protizidovská opatření. Český člověk ví, s kým má tu „čest“ a žasne, jak úžasné velký počet Židů je ve velkých městech. Češi neměli nikdy Židy v lásku. Nejvýše k nim byli příliš trpěliví. Vzpomeňte si, kolik českých králů v dávných dobách vydávalo nařízení proti Židům. Mnoho lidí na tyto skutečnosti dnes zapomíná, že tentýž protizidovský postoj se objevoval u všech vyspělých a kulturních národů starověku, které se dostaly do styku se Židy, zvláště ve starém Rímě a stejně tomu bylo tak i ve středověku a novověku až po naše dny.

29. října vlády československé i maďarská požádaly Německo a Itálii, aby se ujaly arbitráže o československo-maďarských hranicích.

Opět dovolen dovoz říšskoněmeckých listů a knihy:

„Mein Kampf“ do Česko-Slovenska.

2. listopadu rozhodl výrok německo-italský ve

Vídni o hranicích Česko-Slovenska s Maďarskem.

5. listopadu Maďarsko zahájilo obsazování přičleněných mužů území.

8. listopadu vzuiká slovenská strana Národní jednoty s splněním slovenských stran.

18. listopadu uveřejněno provolání o vzniku české strany Národní jednoty.

19. listopadu poslanecká sněmovna schválila ústavní zákony o autonomii Slovenska a Podkarpatské Rusi.

21. listopadu berlínská mezinárodní komise, dosazena podle mnichovské dohody, schválila konečné hranice Česko-Slovenska s Německem.

Jak se změnil náš stát.

Známými událostmi z konce září a začátku října byl náš stát zmenšen o velké části svého území.

Země Česká (původní rozsah asi 52 tisíc km²) zmenšila se odstoupením asi 17.000 km² na 35.000 km². Počet obyvatelů klesl z původních 71 mil. ob. odstoupením asi 2 $\frac{1}{2}$ mil. na 46 mil. obyvatel.

Země Moravskoslezská (původní rozsah 26.800 km²) ztratila ve prospěch Německa a Polska 9600 km², takže jí zůstalo asi 17.200 km². Z původních 3 $\frac{1}{2}$ mil. obyvatelů klesl počet ztrátou asi 1 $\frac{1}{4}$ mil. na 2 $\frac{1}{4}$ mil. obyvatelů.

Mají tedy země Česká a Moravskoslezská dnes celkem asi 52.000 km² (jako bývalé Čechy) a asi 7 mil. ob. Celková ztráta činí dosud asi 26.600 km² s 3 $\frac{1}{4}$ mil. obyvatel, to jest asi tolik, co měla bývalá země Moravskoslezská.

Slovensko a Podkarpatská Rus odstoupí Maďarsku asi 12.400 km² s 1.064.000 obyv. Podrobnosti napišeme v příštém čísle.

Dohodou s Polskem vzdalo se Slovensko ve prospěch Polska části území u Čadce, západní části Javoriny a severní části Vysokých Tater.

Pro odstup území měla být rozhodující národnost obyvatelstva. Ale tato nebyla určena podle sčítání lidu z r. 1930, nýbrž z r. 1910. Tehdy však se provádělo sčítání obyvatelstva tak, že se zjišťovala t. zv. *obcovací řeč*, t. j. ta řeč, kterou byl občan nucen mluvit v denním styku se svými spoluobčany. Všichni Češi, žijící v německém území, byli uznáváni za Němce, protože se musili dorozumívat německy. Při sčítáních, konaných v Československé republice r. 1921 a 1930, zjišťovala se *materšská řeč*, kterou se dorozumívali členové rodiny mezi sebou. Tu se pak ovšem všichni Češi hlásili za Čechy.

Teprve uvážme-li tento rozdíl mezi řečí obcovací a materšskou, pochopíme, jak je bolestné, musili jsme se vzdáti území, která podle sčítání z r. 1910 byla považována za německá. Tím se stalo, že sice z bývalých menších bylo připojeno k Německu asi 28 mil. Němců, k Polsku asi 76.000 Poláků, ale s nimi asi 1 mil. Čechů.

slováků, zatím co nám zůstává ještě asi $\frac{1}{2}$ mil. Němců.

Avšak neutrpěli jsme jen škody ztrátou území a obyvatelstva. Ztrácíme přirozené tisícileté hranice našich zemí a s nimi opevnění zbudovaná v poslední době. Pozbyli jsme skoro všech dolů na hnědé uhlí, kaolin, značné části dolů na kamenné uhlí, mnoho znamenitých minerálních vod a lázní světové pověsti, na 950.000 ha krásných lesů a mnoho chmelnic.

Z různých oboř průmyslu ztrácíme značnou část průmyslu chemického, textilního a železářského.

Z 13 $\frac{1}{2}$ tisíc km československých železničních tratí ztrácíme 3 $\frac{1}{2}$ tisíce km. Obě naše hlavní železniční tratě, spojující Čechy přes Moravu se Slovenskem a Podk. Rusí, byly převány: trať z Prahy do Košic v úseku z České Třebové až skoro do Olomouce, dále od Hranic až k Moravské Ostravě a od Bohumína až po průsmyk Jablunkovský. Trať z Prahy do Bratislavы byla zabrána Německem v úseku od Čes. Třebové až k Boskovicům a od Rajhrače k Břeclavi. Maďaři obsadí trať na Podkarpatskou Rus.

Ztrácíme dále veliké elektrárny, které zásobovaly elektrickým proudem velkou část českého a moravského vnitrozemí, jako v Ervěnicích (Prahu), ve Střekově a ve Vranově na Dyji a celou řadu menších.

V obsazeném území zůstaly skoro 2 miliardy bankovních vkladů. Na české vkladatele připadá z toho však jen asi šestina.

Těžce bylo postiženo i naše školství. V obsazeném území bylo celkem 2307 českých národních škol obecných a měšťanských asi se 140.000 žáky vesměs české národnosti a s 6200 učiteli. K tomu přistupuje ještě ztráta 9100 žáků četných škol středních. Ústřední matice školská ztrácejí skoro vše: 40 škol obecných, 220 mateřských a několik středních škol.

Jsou to veliké a bolestné ztráty. A přece jsme plní odhadláni žít dále a pracovat. Jak budeme pracovat, abychom rychle zhojili nejtěžší rány, o tom se dovíte v příštích číslech „Naší republiky“.

Fr. Bareš.

Golgota 1938

Zrak slzou zprahlý hledí
na mapu změněnou.
Ne, není odpovědi
pro duši zraněnou.

Kříž vidíš na Golgotě,
— Jak blízkého v něm cos!
»... a hrubí žoldnéři v řinčivém
šatě
o jeho toucho metali los!«

Zrak slzou zprahlý hledí:
zemfela Spravedlnost?
Ne, dnes není odpověď!
Odpoví budoucnost!

Bolest.

Sluníčko nám zhaslo,
černý stín se snáší,
země slzy roní
nad bolesti naši.

Hory, naše hory;
lesy, krásné lesy,
bránit jsme Vás chtěli!
Právo naše — kde jsi?

Vzali Vás bez boje,
my se dívat máme.
Jak tu zrada boli!
My však vytrváme!

To
hranič
jedno
celní
a uřá
voze,

Petr Křížka:

Po Mnichovu

*Nos engagements envers la Tchécoslo-
vacie sont sacrés et inaliénables.
Edouard Daladier, 14. VII. 1938.*

Jis tedy není řík, těch svatých sňavsků...

Oč klidnější teď bez nich spíš!
Vy bez otcenášků i bez zdrávasků

sí se svědomitě poradíte.

My, věra spojenici a vzdorych přátel stat,
dnes človéci jsme neučiní.

Příteli do oči kdo pohližel by rád,
když zradi ho a na smrt rani?

Když bratra oběže, a v jámu srastiv jej,
spoutána v ruce vrahů vyda?

Za lásku, za věrnost jen černou bernaděj
mu smění, šlutý výsměch přidá?

Příteli prodávás, Francis Šlend,
za katu pouštní lštivé! ...

Víš, na či přídje vrub ta v počtech smiglená,
ta zrada krve spravedlivou?

Víš, bezcenný jen brak čes draho koupila
za svoji čest a naše muka?

Výstrahu poslední, o sestro zbloudilá,
už tajemná ti píše rukou?

Víš, a cesty sešedší, že ve tmách budeš nyjt,
vždy hlouběj v bahno zapadati?

A v slzách dětí svých svůj pokálený štit
že marně budeš omývat?

Je svého osudu však strájem každý sedm.

Vy jásáte, my kváceme.

A zbytkem krve své se za svou lásku k vám
a za vás hanbou, hanbou rdíme.

Když zbraně plakaly ...

(K čs. mobilisaci před 8 roky)

Kol hranic země, dvacet let mládí
a čarokrdné jako rajský zjev,
se ledovaté chystá plémě hadi,
by otrávilo zdravou českou krev.

Když tryskl illek ve zděšených ústech,
tu celý lid rod poslech slova: Vstan!
a rodnou zemi muži v státských
šili za šest hodin polbit svou zbraň.

Leč roztočivý osud nepřiplí vlasti,
by voják chránil lež čistý štit
a ten, jenž hodil život za ni kladstí,
po travlčovi nesměl vystřelit ...

Po květném laru přišel podzim černý ...
Vojna k boji opět viděl stát:

měl aspoň právo — v zbrani zaplakat ...

Jindřich Rubáš.

Po obsazení našeho území - těhovali se i naši strijíci
hranic a zřídili so narychlo nové úřady. Byly někde velmi
jednoduché. V novinách byla zpráva, že v již Čechách byla
celnice ze slámy. Jinde postavili celníci přes cestu věž
a úřadovali. Z obr. je viděti, jak měli nejprve celníci ve
voze, pak dřevěnou boudou. / album list 6. 89

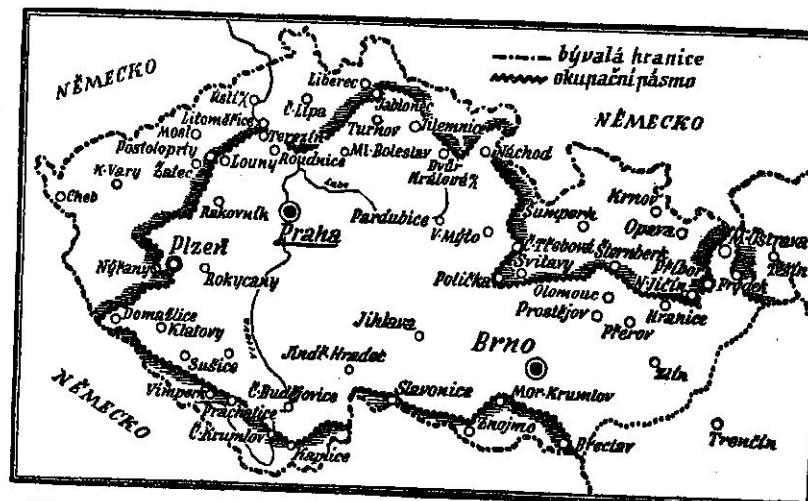
Co dostali Poláci s Těšinskem. V zábraném Polském území žije 240.000 obyvatelů velkou většinou české národnosti a měří asi 800 km². Hospodářsky však získalo Polsko daleko více, neboť těšínské Slezsko byl jeden z nejprůmyslnějších krajů Československa. Karvinský uhlerný obvod poskytuje uhlí výtečné jakosti a jeho těžba činila v r. 1937 4.1 mil. tun (zatím co veškerá těžba v Polsku obnášela 36 mil. tun.) Lazský koks byl vyhledáván po celé republice. Třinecké hutě vyrábily v minulém roce 485.195 tun surového železa. Veškerá těžba v Polsku v tomtéž roce obnášela 624 tisíc tun. Báňská a hutní společnost, již třinecké železárný náležejí bude s dosavadními závody na polském území ovládat 80 procent veškeré železářské výroby v Polsku. Hlavním členem na báňské a hutní společnosti je francouzská firma Schneider-Greuzot.

W. H.
J. B.
A. M.

Konrad Lippert
Wrocław.

20. listopadu byla podepsána v Berlíně dohoda o konečné upravě hranic mezi Čsl. republ. a Německem. Dle ní bylo nám vráceno 90 obcí a osad, které byly při demarkaci obsazeny, ače za to zase jeme musili vydati 129 jiných obcí, z nichž vlastně bolestná je ztráta 9 ryze českých obcí chodských a osad zvláště Klenčí, Trhanov Chodov a j.

Ztráta Chočska vtiskla slzy v oči i těm, kteří si už stokrát uváinnili, že budou všechno snášet statečně. Ono to přec vždy jen nejde. Na naše nervy a srdce bylo toho příliš mnoho naloženo. A přec nezbývá nic jiného než zatrnout zuby, trpět a věřit, že ta naše pravda přec jen na konec zvítězí. (Album list e Mly - artik. č. 44 (na oráku st. magistr : Co jsme zdravili a co nám cestovalo)

Jak vypadaly Čechy a země Moravskoslezská dříve a jak vypadají dnes

K této ztrátě nese se bánička prostého skladatele, neznámého jména, jež uvedena je na druhé straně.

Vzpomínky.

*Čas událostí míjel kdys tak líně
nad republikou, skrytou v lesu klině.*

*Dnes ztrácíme ty lesy, hory krásné,
kus naší republiky šťastné.*

*A jako ta pole, luka, lány,
padají i naše naděje a plány.*

*Byli jsme však — budem! Jako že jsme Češi!
Habla tomu, kdo dnes hlavu k zemi věší!*

čvídám zde naše ztráty národní,
jak byly uvedeny v časopisu *Národní výměry a obyvatelstva,*
a pravoslové *Nový lid*/

C. Ztráty národní:

1. Výměra: Před mnichovským diktátem měla naše republika 140.498 km², nyní, po provedené okupaci německé, polské a maďarské, máme 99.400 km². Ztrátili jsme tedy 29,25 proc. svého území.

Cechy ztratily 19.216 km² (36,91 proc.) a zbylo jim 32.846 km², země Moravskoslezská ztratila 9867 km² (36,81 proc.), zůstalo jí 16.940 km², Slovensko ztratilo 10.492 km² (21,40 proc.), zůstalo mu 38.529 km² a Podkarpatská Rus ztratila 1523 km² (12,08 proc.) a zůstalo jí 11.085 km².

2. Obyvatelstvo: 1. prosince 1930 bylo v Československé republice 14,729.536 obyvatel (od té doby ovšem vzrostl počet obyvatelstva přes 16 milionů). Z těch jsme ztratili 4.878.852, čili 33,12 proc., z toho Čechů a Slováků 1.136.142 (11,73 proc. dřívějšího stavu). Nejvíce Čechů bylo postiženo okupací v zemi Moravskoslezské: 457.244, t. j. 38,12 proc. moravskoslezského obyvatelstva, připojeného k cizím zemím. Poměrně nejvíce Čechů nám vzalo Polsko: 120.639, t. j. 55,79 proc., vedle pouhých 35,25 proc. Poláků. V obyvatelstvu, které vzalo zemi Moravskoslezské Německo, bylo 34,24 proc. Čechů vedle 65,12 proc. Němců.

Ze země České bylo k Třetí říši připojeno 374.475 Čechů (14,72 proc.) vedle 85,01 proc. Němců.

Na Slovensku postihla cizí okupace celkem 287.957 Slováků a Čechů (38,90 proc. z celkového počtu okupovaného obyvatelstva). Ze Slovenska nám vzala polská okupace území, na němž žilo 7766 Slováků (96,45 proc.) a jen 35 Poláků (0,44 proc.). Německo si vzalo ze Slovenska území se 7854 Slováký a Čechy (59,67 proc.) a 8173 Němců (24,11 proc.). Z obyvatelstva, které vzalo Slovensku Maďarsko, byla skoro jedna třetina Slováků a Čechů (32,89 proc.): 272.337, kromě 504.114 Maďarů (60,87 proc.).

Z Podkarpatské Rusi zabralo Maďarsko 16.466 Čechů a Slováků (10,02 proc.), 33.485 Rusinů (20,34 proc.) a 83.578 Maďarů (50,85 proc.), kromě 30.891 příslušníků ostatních národností (18,79 proc. — hlavně Židů).

3. Poměr obyvatelstva: Československo bylo zbaveno menšin. Po okleštění republiky zůstává v ní (podle sčítání z roku 1930) 87,96 proc. Čechů a Slováků (8,552.628 — tento počet ovšem za osm let od sčítání podstatně vzrostl a vzrostle ještě opět Čechů a Slováků ze zobrazených území), 5,27 proc. Podkarpatorusů (512.290). Němců nám zbylo 4,07 proc. (395.276), 1,03 proc. Maďarů (100.411), 0,04 proc. Poláků (4.203), 1,63 proc. ostatních národností (156.281 — jsou to hlavně Židé) a 127.595 cizinců.

Nejčestější je nyní země Česká: 97,04 proc. Čechů, 2,44 proc. Němců. Země Moravskoslezská má 92,88 proc. Čechů, 6,19 proc. Němců. Slovensko: 85,57 proc. Slováků a Čechů, 3,7 proc. Rusinů, 5,62 proc. Němců a 2,74 proc. Maďarů. Podkarpatská Rus: 3,21 proc. Čechů a Slováků, 75,90 proc. Rusinů, 1,6 proc. Němců, 4,75 proc. Maďarů a 14,52 proc. ostatních národností (hlavně Židů). Na Slovensku je nyní více Němců (136.100) než v zemi České (108.908).

do v naší republiky zemědělství skou a maďarskou okupací jsme z těchto domů ztratili 741.226 (ve skutečnosti jsme ztratili mnohem více, protože za osm let od roku 1930 bylo u nás ještě postaveno mnoho tisíc domů). Zůstalo nám v republice 1,558.643 domů (67.77 proc. dřívějšího stavu).

Cechy ztratily 370.366 a zbylo jim 661.314 domů (64.1 proc.), země Moravskoslezská ztratila 194.063 a zbylo jí 367.285 (64.43 proc.), Slovensko ztratilo 160.751 a zbylo mu 417.592 (73.48 proc.), a Podkarpatská Rus ztratila 26.056 a zbylo jí 112.457 (81.19 proc.) domů.

V Čechách a v zemi Moravskoslezské jest ztráta domů poměrně menší než ztráta území, na Slovensku a Podkarpatské Rusi je to opačně, protože v Čechách a v zemi Moravskoslezské jsme ztratili kraje většinou hornaté a průmyslové s většími budovami, kdežto na Slovensku a Podkarpatské Rusi kraje zemědělské s menšími domy.

5. Ztráta v průmyslu a zemědělství: Většina ztracených krajů — v zemích České a Moravskoslezské — jsou kraje průmyslové. Proto také ztrácíme cizí okupa-

cí našeho území více obyvatelstva, zaměstnaného v průmyslu a živnostech, než obyvatelstva zemědělského. Podle sčítání z roku 1930 bylo až do okupace u nás v průmyslu a v živnostech zaměstnáno 5,146.937 lidí, v zemědělství, lesnictví a rybářství 5,191.614 lidí a v ostatních povoláních 4,490.985 lidí. Po okupaci je nyní zemědělství, lesnictví a rybářství na prvním místě: 3,703.810. V průmyslu a v živnostech u nás zůstalo 3,158.949 a v ostatních povoláních 2,987.925.

Celkem jsme ztratili v procentech v zemědělství 27.40, v průmyslu a v živnostech 38.62, v obchodu a peněžnictví 38.82, v dopravnictví 32.12, ve veřejné službě a volných povoláních 31.19 a v ostatních povoláních 34.74. Největší ztráty tedy máme v průmyslu a v živnostech a nejmenší v zemědělství.

Z jednotlivých našich zemí utrpělo zemědělství největší ztrátu v Čechách: 502.600 lidí, na Slovensku: 494.316, v zemi Moravskoslezské: 322.742 a na Podkarpatské Rusi: 78.146.

Rovněž průmysl a živnost ztratily nejvíce v Čechách: 1,267.751, v zemi Moravskoslezské: 538.856, na Slovensku 150.081 a na Podkarpatské Rusi: 81.350. Na Slovensku a Podkarpatské Rusi jsou tedy ztráty zemědělství poměrně mnohem větší než v průmyslu a živnostech.

6. České školy v obsazeném území (německém a polském): V území, které bylo obsazeno říšskoněmeckým a polským vojskem, ztrácíme 229 měšťanských škol státních s 38.698 žáky a 54 měšťanských škol veřejných s 10.792 žáky, dále 1027 obecných škol státních s 40.959 žáky a 695 státních škol mateřských s 15.256 žáky. Celkem ztrácíme tedy v obsazeném území 2.307 národních škol se 166.842 žáky. Na těchto zabraných školách učilo 6.208 literních učitelů.

Střední školy v území, zabraném Německem, měly 9.106 českých žáků a v území, zabraném Polskem, 2246 čes. žáků, obchodní a odbor. školy v území, zabraném Německem 4020 a v území, zabraném Polskem, 1721 českých žáků, a konečně živnostenské a obchodní soukromé školy (učňovské) v území, zabraném Německem, měly 9629 českých žáků a v území, zabraném Polskem, 2259 českých žáků. Měly tedy všechny školy dohromady v území, zabraném Německem, celkem 162.333 českých žáků a v území, zabraném Polskem, celkem 33.490 českých žáků.

7. Nové církevní poměry v českých zemích: Podle dosavadních výpočtů změnil se vzájemný poměr jednotlivých církví souhrnně v Čechách, na Moravě a ve Slezsku takto:

Při sčítání v roce 1930 žilo na tomto území 10 mil. 674.386 obyvatel. Z toho bylo 8.318.079, čili 78.5 procenta římských katolíků, 832.795, čili 7.7 procenta bez vyznání, 79.672, čili 7.3 procenta příslušníků církve československé, 499.685, čili 4.6 procenta evangelíků, 117.551, čili 1.2 proc. Židů a 66.604, čili 0.5 procenta jiných.

Na území, které nám z českých zemí zbylo, žije asi 6.787.000 obyvatel. Z toho je 5.024.000, čili 74 procenta římských katolíků, 721.000, čili 10.6 procenta příslušníků církve československé, 610.000, čili 9 procent bez vyznání, 309.000, čili 4.5 procenta evangelíků, 87.000, čili 1.3 procenta Židů a 36.000, čili 0.5 procenta jiných.

Min
vydal
Rajíček

Průmyslové ztráty ČSR. Odstoupením německých a smíšených krajů Říši byl postižen velmi československý průmysl nejedně k tomu, že částečným obsazením hlavních tratí přerušeno bylo spojení s důležitými středisky obchodními a průmyslovými. Doprava vásne. Ztráty průmyslové nedojí se úplně ještě odhadnouti, neb jednač nová hranice není pevně stanovena a také bude to ještě delší dobu trvat, než se přesně statisticky zjistí, co vše se v obsazeném území vyrábělo a co nám zůstalo. Přibližně se odhaduje, že dolů jsme ztratili 60 proc. Hnědouhelné doly téměř všechny (zbývá nám jich jen 9 proc.) Hutí a kovopřůmyslových závodů 40 proc. (dělnictva v nich zaměstnaného 22 proc.), textilních závodů 63 proc. (dělnictva 60 proc.), sklářských podniků 49 proc., koženého průmyslu 29 proc. (dělnictva 26 proc.), papíren 37 proc., lučebního průmyslu 35 proc. Ze 119 cukrovarů ztrácíme 34. S průmyslovými podniky ztrácíme také dělnictvo v nich zaměstnané, ale odpadá nám zase starost o umístnění výrobků na našem trhu ze sudetského území. Závody v odtrženém území byly povětšině starého typu, nebot to bylo staré průmyslové území, a vyžadovaly velkých investic, aby mohly být zmodernisovány a soutěžiti se zahraničními podniky. Proto sudetské továrny ztrácely neustále zahraniční trhy. Třeba jsou průmyslové ztráty pro naš hospodářský život těžké, přece nám zůstalo ještě dosti průmyslu, abychom mohli být v průmyslových výrobcích soběstační a ještě vyvážeti.

Minister sociální péče - Ústav pro péči o uprchlíky, vydal vyhlídku o povinné evidenci všech uprchlíků, zdržujících se na území Čech a Moravy /viz archiv/

„Venkov“ psal o ztrátech v lesním hospodářství, které okupaci 10. října, počítajíc v to i Slezsko, ztráci asi 900.000 ha lesů v ceně přes 5 miliard Kč. V českých zemích dohromady nebude nyní ani tolik lesů, kolik jsme jich měli před 10. říjnem jen v Čechách. Z průmyslu ztrácíme v zemi České a Moravskoslezské na př. 117 pivovarů, t. j. asi jednu třetinu, ne však celou třetinu, pokud jde o výstav piva. — Na železničích odstoupili jsme německým Měškým drahám 3.525 km tratí. — V produkci mléka a másla ubylo 612.000 dojnic, Německu má připadnout 127 mlékáren, zůstává nám 222 mlékáren v českých zemích s výrobou značně menší, než by ukazoval počet ztracených mlékáren. — Také korporace počítají své ztráty. Čs. obec sokolská požbyla přy do 10. října 390 jednot s úhrnným počtem 112.141 členstva. Hudebnici své ztráty odhadují na 2000 mužů.

Cesko-Slovenská republika má nového prezidenta!

Dne 30. listopadu byla provedena v Národním shromáždění volba třetího prezidenta Česko-Slovenské republiky. Přitomno bylo 209 poslanců (z toho 46 Slováků) a 104 senátoři (z toho 18 Slováků). Dovolenou obdrželi poslanci SDP Lokscha, Karmasin, Kundt, Kraliczek a dr. Mayer-Harting. Několik poslanců českých bylo omluveno nemoci. Odevzdáno bylo 312 platných hlasů, z nich bylo 39 prázdných (komunisté) a 272 zrušlo na jméno Dr. Emila Hácha, prezidenta Nejvyššího správního soudu, který volbu přijal a složil ústavní slib. Toto N. S. nečítalo již 450 členů, neboť rozhodnutím volebního soudu byli zbaveni členství všichni poslanci, kteří zastupovali obsazené volební kraje a také v nich zůstali. Druhého dne byl p. president přímo bohoslužbám ve chrámu sv. Václava, jež sloužil sám kardinál dr. Kašpar, který také podal p. presidentu lebku sv. Václava k políbení. — Po poradách se Slováky byla pak jmenována nová vláda v čele s ministerským předsedou Rudolfem Beranem.

album list. c. 64

Společný kabinet:

Ministerský předseda	poslanec Rudolf Beran
Státní ministr a zástupce předsedy vlády	poslanec Karol Sidor.
Ministr zahraničních věcí	Dr. František Chvalkovský.
Ministr národní obrany	arm. gen. Jan Syrový.
Ministr financí	Dr. Josef Kalfus.

Kabinet pro historické země:

Ministr veřejných prací	Dominik Čipera.
Ministr vnitra	Dr. Otakar Fischer.
Ministr spravedlnosti	Dr. Jaroslav Krejčí.
Ministr školství a národní osvěty	prof. Dr. Jan Kapras.
Ministr zemědělství	Dr. Vladislav Feierabend.
Ministr obchodu	Dr. Vlastimil Šádek.
Ministr zdravotnictví a sociální péče	Dr. Vladislav Klumper.
Ministr dopravy	div. gen. Alois Eliáš.
Ministr bez portefeuille	Dr. Jiří Havelka.

Slovenský kabinet:

Min. předseda a min. vnitra	Dr. Josef Tiso.
Ministr spravedlnosti	Miloš Vančo.
Ministr školství	Matiš Černák.
Ministr hospodářství	Pavel Teplanský.
Ministr dopravy	Dr. Ferd. Durčanský.

Podkarpatský kabinet:

Ministerský předseda	Msgr. August Vološín.
Ministr dopravy	Jul. Révay.

Nato udělil p. president obsáhlou amnestii. V programovém prohlášení dne 3. t. m. uvedl předseda vlády, jenž je zároveň předsedou strany Národní jednoty, že se vracíme k právnímu řádu, začleníme se do mezinárodního života dobrým poměrem k sousedům, pracujeme pevný základ novému řádu, upravíme rovnováhu mezi průmyslem a zemědělstvím, provedeme ochranu pracujících, reformu školství, veřejnou správu založíme na osobní zodpovědností a budeme podporovatí soukromé podnikání, při čemž odstraněny budou t. zv. bezpracné důchody. — Vzhledem k změněným poměrům bude vypracována nová ústava a vládě se poskytne t. zv. zmocňovacím zákonem široká pravomoc bez újmy zájmů Slovenska a Podk. Rusi. — Ve věci spolkové bylo ve vládě usneseno, že se doporučuje likvidovat dnesní spolkovou roztříštěnost a pod vedením Národní rady čsl. upravit spolkové soustředění Národních jednot, Matic školských, spolků pro podporu zahraničních Čechů, spolků dobročinných a osvětových. — V cizině byla dne 6. t. m. podepsána dohoda mezi Německem a Francií, ale objevily se na obzoru nové otázky, vyplývající z pojmu národního sebeurčení: otázka samostatné Ukrajiny a otázka Italů v Tunisu. — Ve školské administrativě nastane také zjednodušení postátněním všeho učitelstva. Pokud se týče věci hospodářských, plánuje se čsl. autostráda (dálnice) od Plzně po Jasinu, něm. autostráda Vratislav—Brno—Víděn, stavba dunajsko-oderského průplavu a železniční trati Praha—Zdár—Brno, Prešov—Chust a jiných menších.

Preziden
na ústav

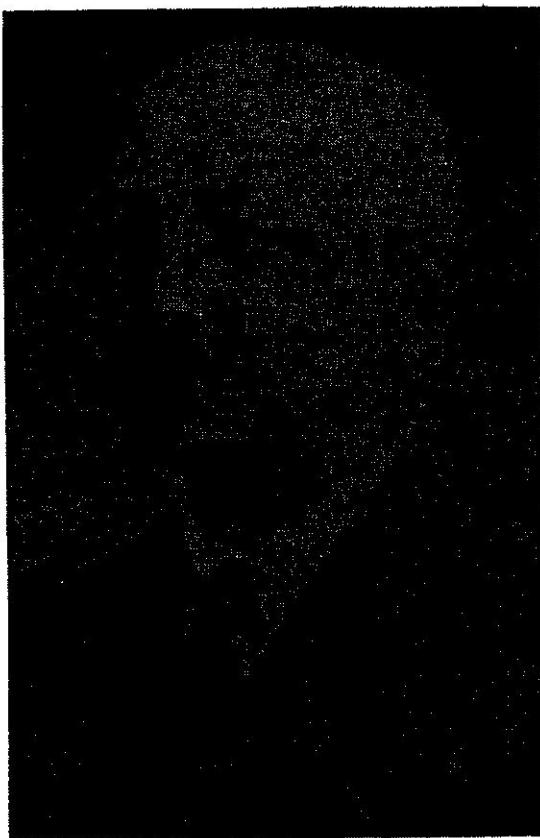
President republiky dr. Emil Hácha po příjezdu z parlamentu, kde složil slib na ústavu, zdraví na pražském hradě prapor hradní stráže.

Prag 1938. října 6.

Šest presidentských voleb. Prvním presidentem republiky byl zvolen hned v první schůzi revolučního Národního shromáždění v prosinci 1918 prof. T. G. Masaryk. Volba za předsednictví předsedy vlády dr. Kramáře byla jedinou volbou aklamacní a jednomyslnou. Další volby se konaly již podle předpisu ústavní listiny a jednomyslnosti se již při nich nedosáhlo. Druhá volba se konala 27. května 1920, a to již prvním zvoleným Národním shromážděním za předsednictví předsedy posl. sněmovny Tomáška. Při volbě bylo odevzdáno 411 platných hlasů, z nichž T. G. Masarykovi bylo odevzdáno 284, něm. kandidátu prof. dr. Náglemu 61, prázdných hlasovacích lístků bylo 60 a roztříštěno 6. Třetí volba konala se r. 1927 za předsednictví předsedy posl. sněmovny J. Malypetra. Bylo odevzdáno 432 platných hlasů, a to T. G. Masarykovi 274, komunistovi V. Šturnovi 54 a 104 lístky prázdné. Po čtvrté byl T. G. Masaryk zvolen 25. května 1934 ve Vladislavském sále na Hradě pražském za předsednictví předsedy poslanecké sněmovny Fr. Staňka. Bylo odevzdáno 418 platných hlasů, z nichž obdržel T. G. Masaryk 327 hlasů, komunista Gottwald 38 hlasů a 53 lístky bylo prázdných. Po abdikaci prezidenta Masaryka dne 14. prosince 1935 byla provedena 18. prosince 1935 pátá volba nového prezidenta. Dostal tehdy dr. Beneš 340 hlasů, prof. dr. B. Němec 24 hlasů a 76 hlasů bylo prázdných. Dne 30. listopadu 1938 provedena byla volba šestá.

Česko-Slovenská republika má novou vládu!

Ve čtvrtek dne 1. prosince jmenoval president republiky novou vládu. Předsedou vlády je poslanec Rudolf Beran, jeho prvním náměstkem J. Syrový, ministr národní obrany, druhým náměstkem poslanec K. Sidor, zástupce Slováků ve vládě.

Předseda nové vlády Česko-Slovenské republiky
Rudolf Beran.

Kromě nich byli jmenováni tito ministři:

dr. Fr. Chvílkovský - zahraničí

dr. Jos. Kalfus - finance

univ. prof. dr. Jan Kapras - školství

univ. prof. dr. J. Krejčí - spravedlnost a soudnictví, zákoní

tej. a stř. sv. řs. průmysl, dr. Vlast. Šádek - prům., obchod, živno

divis. gener. V. Blažek - železnice, pošty a telegrafy

star. Alina Tomáš. Čipera - věřej. spráce

dr. Lad. Feierabend - zemědělství

dr. Vl. Klumperk - soc. péče, zdravot., těles. vých.

dr. Otakar Fischer - vnitř.

dr. Jiří Lavelka - bez portefeuille/čti portfeje/

Plaké slovenskou a podkarpatskou vládu vysídl. jmenoval.

dr. Kar. Sidor - min. sloven. vlády, prof. Čermák, dr. Vančo,

Teplanský

Aray - min. podkarpatsk. vlády a j.

1. prosince předs. vlády Beran přednáší v obou sněmovnách
vládní prohlášení národní obrany a nové státní výstavby.

Zábor přečtení zdech
by

15.prosince zakazuje se pražit zelenou kávu po živnostensku, t.j.v pražírnách, obchodech a pod., nikoliv v domácnostech.

Na sbírku pro úprchlíky z území obsazeného vybráno v obci:

prádla: 3 košile muž,-3 dět.. spodky-
šatstva/ 4 zástery-6 kabátů- 7 dív. šatiček-4 šátky -1 čep
obuv: 4 páry dět. botečků

na plodinách a potravinách:

bramborů - 672 kg

pšenice - 355 "

žita - 180 "

mouky pšen.- 53 kg

" žit. - 95 "

vajec - 23 kus.

máku - 2 kg

fazolí - 30 "

zelí - 10 "

na penězích - 452 Kč.

. /Výkaz v archivu/
/

Ze života v obci.

Cinnost obce
zastupitelství

Obecní zastupitelstvo mělo 18 čl., jež pořádalo 8 schůzí /jedna-v den pohřbu čl.Hrdličky byla smuteční/.

Usnesení: souhlas s utvořením výboru pro postavení pomníku padlým ve svět.válce/9 členný/-Zadání stavby sochaři Konečnému/Zarošice/, náklad 6.500 Kč.-Zadání bylo později pro těžké národ.poměry odloženo a vykázáno.

Rozšíření hřbitova: plány archit.Eng.Kučera-zadání stav. Labrovi J./Křenovice/-náklad 21.714 Kč.
oprava kostela : 12.980 Kč.

Na tyto podniky výpůjčka u míst.zálož.spolku 25.000 Kč
(zbytek po uhradě výloh s rozšíř.hřbitova na pomník/
Válcov.silnice k "Zahrádkám": 17.490 Kč

Stanovení výše diet: cestné do Brna a Vyškova-30 Kč
do Slavkova 10 "
při komisionel.jednání 20 Kčs, v obci 10 Kč.

Odprodej obec.pozemků: Roubcoví/za dom.č.31/
obec.příkop za domky v cihel.od Krčemy po Tesaře Em,st
1 m po 50 hal.
Nešporík.M.u domku 1 1/2 m šíř.-Jar.Hložek na stav.dom.

Do svazku obce přijati/ Keprt Fr.-Lelito Al.

Zřízení pokus.pole u hřbitova/škol.zahr/, plot Honzík

Rozšíření sítě na "Pastvisko"-1008 Kč

Pobočka při III.tř.

Rozpočet obec.na r. 1939:potřeba.....60.845 Kč
úhrada ... 19.631 "

schodek... 41.204 Kč

mim. 8.000 "

200 % přiráž.na činž.d.-365 % na ostat.

Středisko branné vých.: velit. Seifert Jos.
zást." Babušík Rost.

pochůzce do Vážan, měl býti 17/IV odhalen pomník/bylo od-
dáleno/

Služné obec,činovníků: starosta.....800 Kč
radní 100 "
poklad. 400 "/Drkal Fr./

Služné obec,zaměstnanců: ob.sluha -1400 Kč
stráž.- 400 " Chlup Rud.
ponoc.- 800 "

pol.hlíď.2.000 Kč opr.cest,
obec.silnic,ničení plevele na ob.pozem.,ošetřov.ovoc.
str.obec./-Cenek Ant.
opatrovník býků: 2.400 Kč/Kučera Jul./

Kozy:

Komise obecní: finanční/za lidov.str:Lattenberk Tom-

Fuksa Ferd.-Večeřa Rud.-za republikány:Pavelka Šim
Matyáš Václ.-za sdruž.soc.str.Novotný J.-Hlaváč J.
Kar.v.d.Bruch/

hospodářská/lidov.:Lázniček J-čes.Herman
Konečný Fr./

chov.dobyt./Kučera In.-Žoužela Ar.-Jos.
Michál.-Jar.Hrabov.-Jar.Novotný-
Alb.Gottv.103/

letopisecká/Slezák Ad.,far.-Kramář Fr.-
Chlup Jul./

osvětová/Slezák Ad-Kar.v.d.Bruch-Ant.
Kostiha/

knihov.rada/Zachoval Jos.-Kar.v.d.Bruch-
Cenek Fr./

Zemřeli: 2/I- Lábr Ed.- cukrovka - 51 r.

17/I- Hrdlička Alb.-Kbr.cev-71 r./parte v arch/č.14/

1/II- Nešporík.Rozál-stáří-86 r.

22/IV- Procház.Amal. -rakov.-74 r.

6/VII- Voda Jos. - stáří- 79 r./spopelněn/

8/VIII-Ondráčková A-srd.vada-52 r. /první/před rokem jaro č.61(a)

9/X -Krejzlík.Barb-stáří- 84 r.

7/XI - Jos.Česal - " 71 r.

20/XI- J.Matuška - rakov. 72 r.

Obecní volby:

Soupis hospodář.zvířectva:

telata pod 1 rok 93
" do 2 r. 35/3 býč.- 2 vol./

jalov. starší..... 6

volci 38

krávy 176

býk 1

349

hříbata pod 1 r. 5

" do 3 r. 5

koně do 15 r. 41

" starší 12

63

<u>vepr. dobyt:</u>	kanec plem.	1
	do 1 r.	15
	nad 1 r.	33
	selata pod 8 neděl....	99
	do 1/2 r.	268
	starší	109
		525
<u>Kozy:</u>	kozli.....	2
	matky	237
		239

V r. 1938 uhynulo:

1 kůň
 2 jalov.-1 kráva - 6 telat- 6 kozi/ na slintavku
 165 sítat

Nutně poraženo: 2 krávy -2 jalov.

Řezníci porazili v obci:

Seifert: 1 krávu-32 jalov.-16 telat-105 vepřů
 Mach : 6 " 52 " a dovezl
 1.500 kg hov.masa

Statistika orné půdy:/všech katastrů/

obec obhospodařovala všech pozemků..... 683 ha 13 a
 z toho vinic 35 "

	plodinami	682 ha	78 a
pšenice podzim.....	105 "	50 "	"
" jar.	13 "	43 "	"
žita	134 "	27 "	"
ovsa	11 "	59 "	"
směsky na zrno	13 "	43 "	"
" zimní		40 "	"
brambory pozdní	74 "	67 "	"
cukrovky	62 "	35 "	"
krmné řepy	28 "	10 "	"
jetele červ	25 "	10 "	"
" vojtěšky	75 "	30 "	"
" vičence	17 "		"
" směs.na zeleno	3 "	10 "	"
ječmene zim.	7 "	80 "	"
kukuř.,na zrno	12 "	9 "	"
čočky		9 "	"
hráchu		10 "	"
víky jar.		60 "	"
" zim		10 "	"
bobu	6 "	38 "	"
pelušky		20 "	"
míku	6 "	33 "	"
bramb.ranné	2 "	40 "	"
krmná řepa na semeno		10 "	"
mrkev krmná/zahrad.		60 "	"
kapusty		10 "	"
zelí		20 "	"
okurky		10 "	"
jetel.směsek !trav./	24 "	40 "	"
kukuř.,na zeleno	5 "	90 "	"
sluneč.na zeleno	1 "	50 "	"
" směs	1 "	40 "	"
jiná krmiva	2 "	60 "	"
louky	2 "	20 "	"

Stromoví:

jabloní	1.660
hrušní	927
třešní	1.548
višní	63
čestek	3.840
sliv	291
meruňek	248
broskví	37
ořechů	157
rybízu	1.118
angreštu	317

/ soupis v archivu/ 6/

Činnost FK

Rok 1938 stal se vlivem polit. událostí nejslabším po stránce sportovní ze všech let trvání spojku. I. mužstvo sehrálo pouze 18 zápasů - z nich 6 vyhrálo, 3 hrálo nerozhodně a 9 prohrálo s pasivním scorem 53 : 78 1/2 jehož pasivitě přispěl nejmí více zápas hraný ve Slavkově, v němž obdrželi Vážany 21 branek, což bylo nejvíce za dobu trvání klubu. Nejúspějšíjším střelcem byl Blaženka Jos./15 branek/- Štěpánek II-9 branek/ Zákaz pro hru zápasů trval od 18. září až do konce sezony/policej.v celém státě/

Klub čítal 54 čl.-z nich 23 činných, 31 příspív.

Doma sehrány zápasy s SK Šaratice 5 : 0

" Podolí 5 : 2

" Rousínov 1 : 1

" Nížkovice 2 : 2 pro Vážany

" Hvězdlice 8 : 2

" Otnice 6 : 1

" Velešovice 4 : 2 pro Velešov.

Při mobilisaci narukov. 17 členů - 9 aktivně. Do konce r. činnost se již dále nevyvíjela.

Od r. 1933 pořádána každým rokem 2 dny ostatková zábava s velkým úspěchem, jak společenským tak i finančním./ zapsáno dle zprávy jednat. FK Večeře Jos./

Po obší
nás ob
Vlády
kteří
Hitler
velko
.li a p
cizáck
Obsa
rá měl
totiž
nad ji
prohla
ce míř
ho cíl
silím.
lečnos
osudu.
Po c
kusit
zejbl
ve ná
aby s
polí.
Zrád
slove
trhno
umysl
stát/
Z C
na ně
Do t
svým
mí k
do Pr
li n
mecké
Tak i
Čím
pe v
šušku
Háčki
jeho
mocn

Opo
před
bude
Téb
vítá
a fa
Hit
plár
lord
souk
fašt
sen
tom
v

Období tzv. druhé republiky.

po obezení pohraničního území Čech a Moravy nastalo u nás období, kterému se říká "druhá republika". Vlády se tehdy zmocnili velkostatkáři s ostatním boháči, kteří se chtěli s Hitlerem spráteliti. Líbilo se jim, že Hitler krutě vystupoval proti zástupcům dělnictva. Mnozí velkostatkáři a ostatní boháči později nás národ zradili a pomáhali Hitlerovi potlačovat každý nás odpor proti cizácké nadvládě.

Obsazení pohraničního území nebylo poslední ranou, která měla stihnout Českoslov.republiku. Ad.Hitler pomyslel totiž ještě na další výboje. Chtěl rozšířit své panství nad jinými národy Evropy a získat i zámořské osady. Drze prohlašoval, že Němci mají nárok, aby získali na světě více místa, protože jich je velký počet. Hitler nechádal svého cíle dosáhnout dohodou a pokojným způsobem, nýbrž násilím. Už když se zmocnil vlády, vystoupilo Německo ze Společnosti národů, protože chtělo rozhodovat válkou o svém osudu.

Po oloupení Čech a Moravy o pohraniční kraje mělo zakusit Polsko násilí svého německého souseda, protože bylo nejbližše. K provedení tohoto plánu muselo Německo nejdříve násilně obsadit také zbývající území Čech a Moravy, aby se zmocnilo na tomto území železnic, silnic, továren, polí, zásob všeho zboží a plodin, a aby zničilo čsl.armádu.

Zrádný slovenský politik Tiso se dohodl proti vili slovenského národa s Ad.Hitlerem o tom, že Slovensko odtrhnu od ČSR. Dne 14.března 1939 se svými stoupenci svůj umysl skutečně provedl a vyhlásil samostatný slovenský stát/Zakarpatskou Ukrajinu si tehdy zabrali Maďaři/

Z ČSR zbývalo už jenom velmi zmenšené území Čech a Mor. na němž vládl Bedřich několika jiným zrádci národa.

Do této části Ad.Hitler dne 15.března 1939 vtrhl se svým vojskem, zrušil samostatnost naší, připojil naše území k německé říši. Prohlásil je za "Protektorát" a poslal do Prahy svého zástupce "říšského protektora". S ním přišli němečtí úředníci, německá policie a vojsko. Začalo německé "vládnutí". Této době říkáme doba okupace. Tak tak tzv. "druhá republika" trvala 5 a půl měsíce.

Čím byl presid.Hácha v t.zv."druhé republice", to nejlépe vyjádřila Šuškanda. Hned po jeho zvolení presidentem, Šuškanda tradovala tento výklad čísel:

Hácha je prvním presidentem druhé republiky, jehož dosadila třetí říše za souhlasu čtyř mocností a je právým kolem u vozů.

Opojen svou vlastní zradou chvástat se dne 14.března představitel české velkoburžoasie Rud.Beran, že "zítra bude stát svět před největší sensací poslední doby."

Téhož dne byl v Berlíně na dvoře říšského kancléřství vítán představitel slovenské reakce Tiso pištei, bubny a fanfárami.

Hitler našel ochotné pomocníky při uskutečňování svých plánů na rozbití republiky a její okupování. Anglický lord Halifax mu již v r. 1937 vyslovil jménem západ.vlád souhlas s obsazením ČSR. A podopřením mnichov.diktátu fašistickým Německem, Itálií, Francií a Anglií, se splnil sen o protisovětské "s v a t é k o a l i c i", jak o tom psali američtí autoři Sayers a Kahn. Našel je také v představitelích české a sloven.buržoasie, kteří dík

v průběhu let bohatou velkokapitalistickou třídou a naučili se své třídní zájmy stavět nadě vše. Proto se spojili s Henleinem a Esterházym, neboť viděli, že bránit republiku proti těmto agentům Hitlera, že bránit republiku proti fašismu předpokládá, dát lidu možnost a větší práva, aby ji mohli bránit. Toho se však představitelé naší buržoasie báli a v jejich zájmu naopak bylo ještě více zotročit pracující lid.

Tomuto rádění Hitlerových pomahačů mlčky přihlíželi i t.zv. demokratictí činitele čs. buržoasie, kteří přijali Mnichovský diktát a svou další orientaci na západ směřovali také k obětování ČSR Hitlerovi." Ačkoliv se u rakve prezid. T.G. Masaryka zapřísahali - jak prohlásil min. Kopecký - že zůstanou jeho odkazu věrní, nezůstali věrní a dobrovolně a vědomě pochrbívali první republiku. Proto také na ně pádá před tváří historie plná odpovědnost za 15. březen. Také v jejich zájmu bylo, aby se síly socialismu nedaly na pochod, který by byl pochodem vítězný. Proto odmítli pomoc Sovět. svazu proti fašistické útočnosti ve chvílích pro republiku nejtěžších.

Tak došlo k vpádu nacistických kobylek do našich zemí, kterýto vpád napřed sám Hitler označoval za "osvobojující akt", aby hned po odjezdu z pražského Hradu, kde podepsal výnos o zřízení protektorátu, označoval jej za obranné opatření. Proti komu?

Poprvé v dějinách našeho národa německé okupační vojsko vnikalo do našich zemí, aniž by se národ chápal zbraní a bil vетřelce, aniž by se zvedl po všech českých, dědincích i samotách křik odporu a odhodlání, že je lépe zemřít v obraně svobody, nežli žít v okovech. Naši západní garanti nás zbavili opevnění a vnitřní přísluhovači fašismu zbabili naši armádu cti bojovat a zemřít v obraně nezadatelných práv národa.

A však pláčící, pokořený lid pěstmi, z nichž byly vyraženy zbraně, hrozil okupantům, hanobícím českou půdu, a začal bojovat. Žil odporem proti nenáviděným okupantům a pracoval nepřátelsky všude tam, kam ho postavil německý hlídač.

Období okupace - našeho ponížení.

Osud českého státu v rukou Vůdce německé říše

li
u-
ili
iku

y
sie
pra-

i

o-
ve
cký-
olně
a-

ch

í,
u-
ode-
ran-

sko
a
h
i
e-
el-
eny
bo-
al

ČTK - Berlin 15. března. Německá zpravodajská kancelář oznámuje: President českého státu dr. Háchu se dostavil v 1.10 hod. v do provodu českého ministra zahraničí dr. Chvalkovského k poradě s Vůdcem na říšském kancelářství. Na čestném nádvoří vykonal president českého státu přehlídku čestné setinny oddílu SS, při čemž hudba hrála čestný pochod. Vůdce přijal presidenta českého státu dra Hácha ve své pracovně. Při rozmluvě byli přítomní s německé strany pruský ministerský předseda generál polní maršálek Göring, který na přání Vůdcevo píruvší svou dovolenou v Itálii a přijel do Berlína v 18 hodin. Rozpravy se zúčastnili i říšský ministr zahraničí šl. Ribbentrop. Po rozpravě, která trvala hodinu a tři čtvrti, odebrali se president českého státu dr. Hách a ministr zahraničí dr. Chvalkovský k poradám, jakož i k jednotlivým rozhovorům s maršálem Göringem a říšským ministrem zahraničí šl. Ribbentropem. Po opětném zahájení porad s Vůdcem ve 3.55 hod. ráno byla podepsána následující dohoda: Vůdce přijal dnes českého presidenta dra Hácha a ministra zahraničí dra Chvalkovského v Berlíně v přítomnosti říšského ministra zahraničí šl. Ribbentropa. Při schůzce se jednalo otevřeně o vážné situaci, která nastala na dosavadním česko-slovenském státním území následkem událostí posledních týdnů. Na obou stranách se došlo souhlasně k přesvědčení, že cílem všech námah musí být zajistění klidu, pořádku a míru v této části střední Evropy. President českého státu prohlásil, že kladé osud českého národa a české země s plnou důvěrou do rukou Vůdce německé říše. Vůdce přijal toto prohlášení, a rozhodl se, že přijímá český národ pod ochranu německé říše a že mu zaručí autonomní vývoj národního života a jeho vlastní svébytnost.

Berlin 15. března 1939.

Adolf Hitler, dr. Hách, von Ribbentrop,
dr. Chvalkovský.

svým r
py. Nej
byla-1
nebo r
aby se
kde m
ní a k
se zde
rodně
příště

Mlač
k nám
byly i
bí, př
atd. Ke
krátky
Našta
Edo

Cníme

ZAT

19

Uk
armá

tovisovaných kolon hranicemi tak zvané druhé republiky. Jejich vozidla se rozdila po cestách, zaplavila česká města a vesnice a v dopoledních hodinách dorazila do Prahy. To byla vnitřní, vnitřek a slyšitelná část zločineckého přepadu mírumilovného národa, kterou vyvrcholila méně známá, prostomu oku skoro nepostehnutelná činnost nacistických běsů, připravujících dionu, tajné a zároveň tento pochmurný den. A současně s nepřátelskými vojsky přijela do Prahy svedka lidí s nejuznávajšími funkcemi, ale jednotlivých ve svém cynismu a vůli ničit. Přijeli v autech, jedni nendapadní civilními obleky — to bylo gestapo — druzi v pružácky okázalých uniformách, jiní chtěli imponovat sobě i druhým. Přišli, zasedli do křesel v obsazených palácích a začali hrůzovitádu nad zemí požehnanou statky a zabýdenou lidmi, jimž byla vzdána možnost boje, ale nikoli vzdoru.

K. H. Frank patřil k nejvýším. S kraví ohrouzenou zadní ko všemu českému, hodnotstí SS, nedostížný v cizádosti utvořoval a zabit, fanatic nacistického bludu začal kralovat prostředky tyrania, a nichž není třeba se štítit. Jsou nám všem až příliš krutě známé, jako je z fotografií a filmů známá Frankova poslední nadušnost, která nesvedla nic jiného, než založit ruce na prsou a diktovat bezbranným vůli barbar. Ve svém podčlověčenství se domnival být nětscheovským nadčlověkem, který může všecko a jemuž nemůže být nic sváteho.

My Čechové, měli jsme ve své minulosti mnoho přesmutných dnů, ze kterých však Lipany - dne 30. května 1434, Bílá Hora - dne 8. listopadu 1620, a požáze vpad německých větřelců a obsazení ČSR, započaté 15. březnem 1939 byly pro nás nejhorší....

Zatím co první dvě veliké naše národní rány patří dávné minulosti a promlouvají k nám výstražně už jen slovy načich slavných historiků Falackého, Tomka, Kalouska nebo v spisech Jiráskových, jest třetí a přímo na kořeny celého národního života namířená rána v příliš české paměti.

I ti, kdo byli tehdy dětmi onoho osudného dne 15. března a nemohli ještě plně chápout, co se vlastně děje, když po silnicích venkova a po ulicích měst tálaly nekonečné řady německých vojáků, tanky, děla, cyklisté, motocyklisté, prostě všechny druhy zbraně a když ve vzduchu nad nimi kroužila, jako lační supi, letadla s hákovitým křížem i ty děti naše tenkrát, vidouce slzy lítosti a hněvu v očích svých rodičů, v jejich tvářích pak úzkost a nenávist k nepříteli, cítily, že kvačí na nás veliké neštěstí.

Od 29. září 1938 stali jsme se opuštěným národem ve znetvorené zemi a od 15. března 1939 byli jsme už znesezenou zemi ponízených lidí.

16. března přestali jsme se dívat i k Hradčanům, jejichž světlu mystiku doplnovala nám po dvě desetiletí skutečnost přítomnosti lidí, vyšlých z nás a žijících pro nás.

Jaké nestvůry zjely se nám tam onoho dne? Jak hnusně bylo tam šlápano po tom, co nám připomínalo všechn vývoj od dřívých králů až po dva vzorné prezidenty? Náš největší historický památník byl znesvěcen nejkřikavějším způsobem. Tam, kde současnému pokolení vládla ušlechtilost nejvznešenějšího lidství, ozdobená moudrost a ozbrojení pravdou, tam 16. března 1939 šlápla bota nejvrcholnějšího, nejhnušnějšího a nejpodlejšího zla, jaké mohlo být v dějinách lidstva ztělesněno. Z pražského hradu sliboval ním Hitler, který dosud jediný slib nedodržel, národní a kulturní svébytnost, k jejímuž uskutečnění nám postupně poslal nejodpornější katy, rozsáhlou síť gestapáků a řady popravčích čet. Zaplavali jsme tehdy nad Hradčanami, i když jsme jejich zhanobení odhadli jen několika listy historie.

Hitler

17. března měli jsme Hitlera v Brně, triumfujícího nad svým novým úspěchem, nad urváním Československa, srdce Evropy. Nepohlédli jsme mu do tváře, abychom později mohli říci, byla-li jeho radost větší nad několika tisíci jásajícími nebo nad miliony ponížených a potupených. Přijel do Brna, aby se podíval na Špilberk, na Kounicovy a Sušilovy koleje, kde měli být po jeho odchodu vychovávání čestní lidé k národní a kulturní svébytnosti po nacistickém způsobu. Ukázal se zde, aby ani hlavní město bodrých, mírumilovných, ale národně uvědomělých Moravanů nezůstalo ušetřeno zmínky v příštích dějinách největšího zla světa.

Mladým čtěhářům těchto zápisů je nutno připomenouti, že k nám přišli Němci jako do "země hojnosti". Všechny krámy byly plny potravin, látek, prádla, oděvů, obuvi, nábytku, nádobí, přístrojů, strojů a zařízení, zdejší, stříbra, hodinek, aut atd. Každý si mohl koupit, co chtěl, podle libosti. To vše za krátký čas zmizelo, Němci stěhovali nás majetek do říše. Nastal nedostatek potravin a všeho jiného zboží.

Kdo dal najevo, že upřímně vlastenecky smýšlí, byl uvězněn.

Snímek tento je dokladem, jak byli větřelci vítáni.

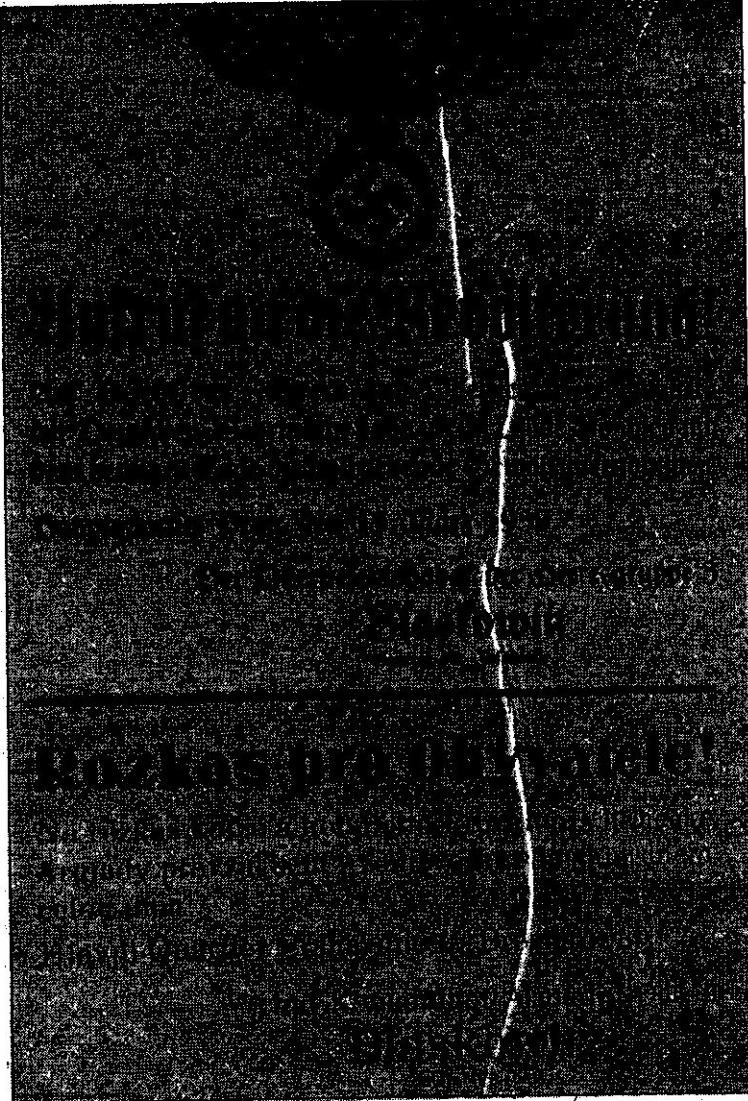
ZATATÉ PESTI „VITALY“ 15. BŘEZNA NA VÁCLAVSKÉM NÁMĚSTÍ V PRAZE

NEMECKÉ OKUPANTY

Ukázka vyhlášky o převzetí moci vrchním velitelem armády genr. Blaskowitzem na druhé straně.

16.
proje

Takové vyhlášky se objevily v Čechách 15. března 1939 současně s pochodu jízdními jednotkami ozbrojených vетřelců. Český překlad, hemžící se hružními chybami, měl být jistě záměrně urážlivý. Podobných neomálostí se velmi rádi dopouštěli udozi německé kolonisátory.

Báseň Fráňe Velkoborského k 15/III-1939

I.

*Byl březen. Byla metelice.
Oknem jsem hleděl do ulice.
Smutek se snášel na domy.
Ulici tálaly kanony.*

*Bylo to jako v těžkém spánku.
Život se třepal na kahánku.
Plamének bledý, třaslavý.
Krev stoupala mi do hlavy.*

*Kam spějeli, vlasti? V jaké doby?
Zas do poroby, do poroby.
Sotva jsi z jedné vybředla,
už druhá sedí do sedla,*

*už druhá — horší všechn, co byly —
broustí si nože na tvé žly
a chce tě sklátit na věky.
Svět mlčí. Jak je daleký!*

J. K. Hlinecký:

DIVNÍ HOSTÉ

Chodili k nám s křížem v ruce,
v druhé měli meč,
za Kristovu novou víru
brali mrav i řeč.

Rojili se na všech stranách
z lesů českých hor,
pohostinství splatily nám —
nenávist a vzdor!

Dnes nám vzali českou půdu
a s ní český lid — — —
Neskloníme přece hlavy —
chcem a budem žít!

Jenom nových divných hostí
ať nás chrání Bůh!
K druhu druh! A všichni k dílu —
v rukou meč a pluh!

16. března pronesl presid. Hácha do rozhlasu tento projev:

Nás národ může dosáhnouti velkého rozkvětu.

Před 20 lety zajásala všecka česká srdce, naplněna jsouc nadějí, že vstupujeme do šťastného údobi našich dějin, které nám přináší trvalou vládu našich věcí. Stál jsem opodál tehdejšího historického dění, ale moji radost z našeho netušeného úspěchu kalila týravá obava, zda jsou dány všechny vnější a vnitřní záruky trvalosti naší tehdejší výhry. Nyní po dvaceti letech vidím ke svému zármutku, že tehdejší mé obavy nebyly bezdůvodné. Ukázalo se, že to, co jsme pokládali za řešení, jež přetrvala věky, bylo jen nedlouhou episodou našich národních dějin. Chci ponechati budoucnosti, již časový odstup umožní spravedlivý soud, aby zkoumala, co, do jaké míry a komu z nás lze přičítati vinu na tom, co přinesl dnešek. Cítím však, že je naši povinností, abychom to přijímali s mužným klidem, ale také s vědomím vážného úkolu, učiniti vše, abychom to, co nám z našeho, snad příliš bohatého údělu zbylo, dochovali neztenčeně našim příštím generacím.

Pozoruje, co se blíží, odhodlal jsem se za souhlasu vlády v hodině dvanácté vyžádati si slyšení u říšského kancléře Adolfa Hitlera. Byl jsem přijat s vybranými pozornostmi a se všemi poctami, prokazovanými hlavám států. Po delším rozhovoru s říšským kancléřem a po zjištění situace rozhodl jsem se prohlásiti, že odevzdávám osud českého národa a státu s pinou důvěrou do rukou Vůdce německého národa. Za tento projev důvěry dostalo se mi slibu, že našemu národu bude zabezpečena svébytnost a svéprávný vývoj národního života.

Tento svůj slib říšský kancléř splnil dnes vydáním výnosu, datovaného na Hradě pražském o „Protektorátu Čech a Moravy“, kterým se zaručuje našemu národu jeho vlastní národní bytí se všemi náležitostmi, potřebnými k uspořádání jeho vlastních věcí a k pěstování vlastního národního života. Oproti zahraničí přijímá Německá říše naše zastoupení a naši ochranu na základě společných zájmů. Vnitřní bezpečnost ob-

rátu
kého náru
kdežto pí
roda, byd
tu, jsou
meckými
soudní pi
Právo,
a na Mo
pokud ne
ochrany
tudíž s 1
sti ústat
zákon

Hlava
tektorát
a čestní
výkon a
věry V
Podle
jmenuje
sident,
jsou v
protekt
být od

staráme si vlastními orgány. Hesopodářský život nás bude organizován jednotně s hesopodářským životem Ríše. Již po roz- hodnutí mnichovském prohlásili jsme, že jsme si vědomi svého společenství s Německem, jež je určeno naší zeměpisnou polohou i dějinami. V průběhu celého tisíciletí našeho národního života bylo soužití s Němcem až již v té či oné formě základním prvkem našeho hesopodářského, politického i kulturního vývoje.

Německo stalo se úsilím Adolfa Hitlera jednotným a tím největším národem, který určuje osudy střední Evropy. Našim spojením s ním se obnovuje bývalý říšský svazek.

Byl jsem ujištěn důvěrou říšského kancléře. Jeho důvěra osvědčuje jeho přípověď, poskytnouti mi přispění, kdyby toho poměry našeho národního života vyžadovaly. Stejně jako se nechci prohřešit na důvěre ústavních činitelů, kteří mne povolali k mému úřadu, nechci se prohřešit na důvěre Vůdce německého národa. Tato důvěra ukládá mi však za povinnost, abych užil všech prostředků, v případě nutnosti i nejtvrzších, kdyby zájmy našeho národa byly ohrožovány. Mám pevnou naději, že nás národ i v novém státoprávním poměru může dospěti ke klidnému a úspěšnému životu a že může dosáhnouti velkého rozkvětu.

Nikdy v minulosti neměl nás lid tak vážnou dějinnou povinnost, aby byl naprostě svorný a jednotný. Rozhodl jsem se proto jako odpovědná hlava národa českého, že učiním co nejrychleji rozhodné kroky, které povedou k naprostému sjednocení všech vrstev národa, neboť jediné toto sjednocení zabezpečí jeho blaho a štěstí. Jsa povinen o ně pečovati, jsem odhodlán nestrpěti žádné odstředivé snahy, žádné skupiny a frakce, které, nedbač zájmů nejvyšších, měly by touhu nad tyto zájmy povyšovatí zájmy stran a osob. V těsném semknutí nás všech a rádném plnění národních povinností bude nejlepší záruka naší zdárné budoucnosti. Volám vás proto všechny ke klidu a ke společné poctivé a tvorivé práci.

co je to protektorát?

Co je to protektorát, vysvětluje právnický odborník dr. Boh. Ba-ka v Nár. pol. takto:

Protektorátem povšechně nazýváme poměr dvou států, založený smlouvou, na základě které jeden stát se dává pod ochranu (protektorát) státu druhého, začež stát ochranu dávající chrání jej proti útokům vnějším. Obsah a rozsah ochrany jest určen smlouvou. Podstatným znakem protektorátu je však, že stát, dávající se v ochranu, zavazuje se kredit svou politiku zahraniční a hlavní směrnice své politiky vnitřní podle pokynů resp. příkazu státu ochranu poskytujícího; při tom pravidelně stát ochranu dávající přejímá do svých rukou vedení zahraniční politiky, takže stát v ochraně jsoucí na venek je zastoupen orgány státu ochranu poskytujícího a ztráci zastoupeni vůči cizinců.

Stát v ochraně jsoucí neztrácí tím již také státní svrchovanost po stránce vnitrostátní neboť státoprávní, rozhodně však ztráci svrchovanost po stránce mezinárodní, poněvadž v poměru na venek je zastoupen státem ochranu dávajícím. Stát v ochraně jsoucí zůstává tedy státem, ovšem ne-svrchovaným.

Podle tohoto výnosu Vůdce patří Čechy a Morava územně do Ríše velkoněmecké jako »Protektorát Čechy a Morava«. Území tohoto protektorátu tvoří však nikoli Čechy a Morava ve svém původním (historickém) rozsahu, nýbrž jen ta část Čech a Moravy, která po dohodě mnichovské zůstala ve svazku bývalé republiky Československé. Protektorát náleží k celinu území Ríše německé a podléhá jeho celni výsosti. Proto je upraveno také zákonné platidlo, kterým jest až na další vedle říšské marky i koruna; poměr těchto obou měn byl již upraven tak, že jedna říšská marka činí 10 kor.

Protektorát Čechy a Morava má vlastní svéprávnost (autonomii) a vlastní správu, t. j. sám se dívá zákony a sám se spravuje. Výsostná práva, jemu přísluzející, výkonává vlastními orgány a vlastními úřady s vlastními úředníky; tato výsostná práva musí však být výkonávána ve shodě s politickými, vojenskými a hesopodářskými potřebami Ríše. Protektorát tento má svou vlastní státní příslušnost. Příslušnost tato je však řešena nikoli územně (teritoriálně), nýbrž osobně (perso-

nálně), t. j. státními občany Protektorátu jsou jen příslušníci českého národa v území Protektorátu, kdežto příslušníci německého národa, bydlici na území Protektorátu, jsou státními příslušníky německými a podléhají německé soudní pravomoci.

Právo, platné dosud v Čechách a na Moravě, zůstává v účinnosti, pokud neodporuje smyslu převzetí ochrany říše německou; zůstávají tudíž s touto výhradou v platnosti ústava a všechny dosavadní zákony a vládní nařízení.

Hlava autonomní správy Protektorátu, president, má ochranu a čestná práva hlavy státu; pro výkon svého úřadu potřebuje důvěry Vůdce a říšského kancléře. Podle dosud platných předpisů jmenuje hlava Protektorátu, president, i nadále členy vlády, kteří jsou však potvrzováni říšským protektorem; toto potvrzení může být odvoláno.

Vojenskou ochranu Protektorátu poskytuje říše a k tomu účelu vydržuje v něm posádky a vojenská zařízení. Protektorát může však pro udržování vnitřní bezpečnosti a pořádku zřídit vlastní sbory, jejichž organizační, početní sílu a výzbroj určí říšská vláda. Říše dále vykonává přímý dohled na dopravnictví, pošty a na telekomunikace.

Jako zastánce říšských zájmů v Protektorátu jmenuje Vůdce a říšský kancléř říšského protektora, jehož sídlo je Praha. Říšský protektor je zástupce Vůdce a říšského kancléře a zmožněnec říšské vlády. Jeho úkol jest pečovati o to, aby v Protektorátu bylo dbáno politických směrnic Vůdce a říšského kancléře.

Tento výnos Vůdce a říšského kancléře jest jen zákonem rámcovým; další úprava bude provedena říšským ministrem vnitra.

Nařízení o úřední řeči v Čechách a na Moravě.

**Vrahni velitel armády vydal 21.
března 1939 toto nařízení o úředních
řečech v Čechách a na Moravě:**

**Úřední řeči v říši protektorátu Če-
chy a Morava jsou němčina a češ-
tina. Vrahni velitel armády
podepsán von Brauchitsch.**

Národní souručenství utvořeno

bylo 23. března rozhodnutím prezidenta dr. Hláhy. Z jeho ustavujícího projevu vyjímáme podstatnou část, jež je pro nás všechny důležitá:

Výnosem říšského kancléře ze 18. března zřízen byl protektorát pro Čechy a Moravu a teprve tímto aktem stali jsme se součástí německé říše. Státoprávní hlavou protektorátu je president, a mne vznikla povinnost ujmout se okamžitého vedení národa. Všechny naše politické formace jsou vývojem událostí překonány. Je třeba dobravolné disciplíny nás všechn. Rozhodl jsem se jmenovat členy výboru národního souručenství, kteří nemohou dosud vedoucích rolí ve vnitřní politice. Ze vedoucího výboru určil jsem předsedu Adolfa Hrubého:

Bude nutno v každém místě, kde

byla dosud činná jakákoliv politická organizace, vybrat schopnou osobu, která pod vlastní odpovědností vybuduje místní skupinu Národního souručenství. Dalším úkolem je intensivní péče o mládež v každém směru a to především prostřednictvím tělovýchovných organizací. Jiným úkolem je zajistění hospodářské a kulturní svébytnosti národa, péče sociální, zejména o pracující vrstvy a především bude úkolem udržovat dobré styky s německou národně-socialistickou stranou dělnickou.

Vláda setrvává prozatím na svém místě, neboť o změnách platí článek pátý, odst. 3. výnosu říšského kancléře. Dosavadní strana Národní jednoty a Národní strana práce po ustavení Národního souručenství likviduje; národ má jednotné vedení.

Uhraní NJ

(V archivu rezor příběšky) č. 76

Výkupní i prodejní ceny pšenice, žita a ječmene byly zvýšeny. Pro pšenici o hektolitrové váze 75 kg je kupní cena parita Praha 174 K proti loňské 164 K. Pak je odstupňovaný měsíční příspěvek září až prosinec 50 h, v lednu a únoru 1 K, v březnu až květnu 1.50 K. Prodejní cena pšenice má být po celou sezonu 193 K; (loni 183 K). Výkupní cena žita má být 147 K, ječmene 143 K, ovsa 115 K.

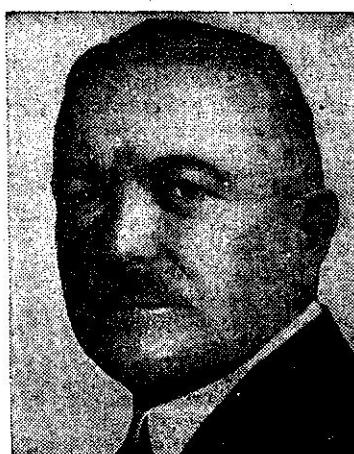
nové mzdrové sady pro zemědělské dělnictvo platí od 15. července 1939 a nesmí být ani vyšší ani nižší. Pracovní odměny jsou odstupňovány podle oblasti, vymezených Směrnicemi pro úpravu pracovních a mzdrových poměrů zemědělského dělnictva v Čechách. Měsíční mzda deputátů v penězích se pohybuje od 134 K do 190 K. Hodinová mzda dělníků na denní plat se pohybuje od 0.80 K (hoši a děvčata mladší 16 let v oblastech bramborájské a pícninářské) až do 1.90 K

Odezdění
zbraní
Třípisem okres.úřadu ze dne 23.března 1939 čís.7938/1 bylo ve smyslu nařízení vrchního velitele něm.armády nařízeno odevzdání starostům obcí na strvzenku všechny střelné zbraně/včetně munice/a třaskaviny.Lovecké zbraně nemusejí odvíděti/jen k soupisu je hlásiti/.-revolvery/pistole/ ponechány jen osobám ,které vzhledem k svému povolání jsou oprávněny je nositi.-Odvedené zbraně byly zatím uloženy u starosty obce.

Odvědeno bylo : 2 revolvery- 5 browningu-34 nábojů-
1/4 kg prachu střel.,5 vojen.patron a 6 lov.nábojů/od
8 majitelů./U vlastníků loveckých pušek bylo dvouhlávňových ručnic .22 -208 patron -1 flobertka s 10 patrony.
Mlynáři Hnizdilovi,který odvedl nový browning řídící uč./kronikář/ jej vrátil,by zaměnil ho za starý.Kronikář svůj revolver neodevzdal.Zakopal jej ve škol.zahrádce u hřbitova.Tento revolver byl pak zapojen br.Kobližkem Old který o úkrytu věděl,partyzánum do Koberic/po převratu byl majiteli vrácen,ovšem v porušeném stavu/
/přípis okr.úřadu a výkaz majitelů zbraní-viz archiv/

Od 5.dubna 1939 ujal se se úřadu říšského protektora Šl.Neurath.

Ná
čacopi
odpadc

Ríšský protektor Čech a Moravy Konstantin svob. páni Šl. Neurath.
(Z archivu N. L.)

Dne 16. března 1939 byl vydán výnos o Protektorátu Čechy a Morava. V článku 5. tohoto výnosu je toto:

„Jako zastánce říšských zájmů jmenuje Vůdce a říšský kancléř říšského protektora v Čechách a na Moravě. Jeho úřadní sídlo je Praha. Říšský protektor, jako zástupce Vůdce a říšského kancléře a jako zmocněnec říšské vlády, má úkol pečovati, aby bylo dbáno politických směrnic Vůdce a říšského kancléře.“

Podle tohoto ustanovení jmenoval Vůdce a říšský kancléř říšským protektorem říšského ministra Konstantina Šl. Neuratha. Říšskému protektoru je nyní 67 let. Pochází z Würtemberska. Vystudoval práva a vstoupil do diplomatické služby. V letech r. 1914 byl legačním radou v Caříhradu. Po vypuknutí války nastoupil vojenskou službu jako velitel seřízení. V r. 1915 byl opět poslán do Caříhradu. Po světové válce byl vyslancem v Kodani, později v Rímě a v Londýně. Od r. 1932-1938 zastával důležitý úřad

Hroz
stihla
ravy, 2
na polí
čanech
procent
brodsk
obecníh
v Jesti
450.000
pět mil
né a 1
Bylnici
ní. Zl
velmi
duje n
procen
polich
procen
cemilič

říšského ministra zahraničí. Potom byl jmenován presidentem tajné kabinetní rady.

Dne 5. dubna 1939 přijel do Prahy, aby se ujal úřadu říšského protektora. V Praze byl uvítán primátorem a jeho náměstkem, předsedou vlády Rudolfem Beranem a státním presidentem dr. Emilem Háchou.

Ode dne obsazení Čech a Moravy, to jest od 15. března, byl hlavním představitelem výkonné moci v Protektorátu generál-plukovník říš. Brauchitsch, vrchní velitel říšské branné moci. Ten odevzdal 5. dubna, výkonnou moc říšskému protektori.

V den přjezdu říšského protektora byl v Praze sváteční klid, ani v úfadech, ani v továrnách se nepracovalo. Obchody byly otevřeny jen ráno a večer. Praha byla ozdobena říšskoněmeckými a národními vlajkami.

Po přjezdu říšského protektora byla uspořádána na Václavském náměstí vojenská přehlídka.

První vláda Protektorátu, jmenovaná státním presidentem a schválená říšským protektorem, je takto sestavena: předseda vlády divisní generál inž. Alois Eliáš, jež bude řídit i ministerstvo vnitra; dr. Kalfus finance, univ. profesor dr. Kapras školství, univ. prof. dr. Jar. Krejčí spravedlnost, dr. Vl. Sádek průmysl, obchod a živnost, dr. Havelka doprava, Dominik Čipera veřejné práce, dr. Feierabend zemědělství, dr. Klumper sociální a zdravotní správa.

Národní ústředna v Praze vydala brožuru "Budujeme"/odbočka časopis-čtrnáctidenník/v němž byly instrukce pro sběr odpadových surovin./1.čís.v archivu/k.y/

Hrozná živelní pohroma, jež stihla hlavně východní část Moravy, způsobila škodu milionovou na polích i na staveních. V Koryčanech je škoda na úrodě padesát procent. V Bylnici na Uherskobrodsku činí škoda podle odhadu obecního úřadu dva miliony korun, v Jestřebí tři miliony, v Popově 450.000 K, v Štítné nad Vlárou pět milionů K, v Brumově, Návojně a Nedašově Lhotě, jakož i v Bylnici je škoda padesátiprocentní. Žlutava na Zlínsku byla rovněž velmi postižena. Škoda se tu odhaduje na sedmdesát až osmdesát procent. V Bzenci činí škoda na polích asi dvacet až pětadvacet procent. V obcích Kloboučky, Vincice, Nevojice, Letošov, Neso-

vice, Brankovice a Dobročkovice zasáhlo krupobití třetinu až polovinu katastru, takže způsobená škoda je poměrně menší a jeví se u ječmene a ovsy sto procenty, u pšenice osmdesát procenty, u žita, které je již svázáno, třiceti procenty a u okopanin čtyřiceti procenty. V Otrokovicích a ve Zlíně natropilo krupobití ohromných škod na polích a staveních; tisíce oken v továrnách Baťových a ve společenském domě je vytištěno. Firma sama utrpěla škodu 20 milionů. Předseda vlády a zemský president přehlíželi škody, které se úředně zjišťují a stará se o pomoc nepotřebnějším.

Nařízení říšského protektora o židovském majetku

bylo vydáno 21. června 1939
a ustanovuje:

Zidům a židovským podnikům a sdružením je dovoleno nakládati s nemovitostmi, hospodářskými závody a podíly, cennými papíry, jakož i s pachtý a převody jen se zvláštním písemným schválením. Do 31. července 1939 jsou povinny přihlásiti u příslušného vrchního zemského rady zemědělské nebo lesní pozemky v jejich vlastnictví, spoluústřednictví nebo jimi pachtované; je zakázáno nabývat nemovitosti a práv na nemovitostech, podílu na hospodářských podnicích a cenných papírech, jakož i převzít a znova zřídit hospodářské závody a najmouti nemovitosti.

Zidé, židovské podniky a židovská osobní sdružení jsou

povinni přihlásiti předměty ze zlata, platiny a stříbra, jakož i drahokamy a perly, nacházející se v jejich vlastnictví nebo spoluústřednictví, do 31. července 1939 u Národní banky nebo jí ustanovených míst.

Nabývati, zciziti a zastaviti předměty, uvedené v odstavci 1., jest jim zakázáno. Totéž platí pro cenné umělecké předměty.

Říšský protektor v Čechách a na Moravě může ustanoviti správce, kteří podléhají jeho dozoru a příkazu.

Nařízení šéfa civilní správy v Brně, týkající se nedovolených zásahů do hospodářství v zemi moravské ze dne 20. března 1939 a týkající se zákazu zcizení židovského reálného majetku v zemi moravské ze dne 22. března 1939, jakož

i nařízení šéfa civilní správy v Praze o opatřeních, týkajících se židovského majetku všeho druhu ze dne 29. března 1939 zruší se dnem účinnosti tohoto nařízení.

Právo udíleti schválení podle paragrafu 1 přenáší se na vrchní zemské rady, pokud běží o hospodářské závody s počtem dělníků a zaměstnanců, nedosahující sto, nebo s ročním obratem, nedosahujícím 3 miliony K, vyjímaic banky a pojišťovací podniky.

Jak c
ri vyžádá

Roncem června odcházel ze svého úřadu okresního hejtmana dobrý Čech a vlastenec Dr. Otakar Příkry. Na rozloučenou s ním pořádal starosten sbor okr. slavkovského 29. června o 10. hod. dopl. ve spořitelně přátelskou besedu, při níž účinkovalo pěvecké sdružení slavkovské a orchestrální sdružení. /Pozvání v archivu/ 6.79

Ceny piva s válečnou přírůzkou se nyní platí za půllitr 10stupňového piva K 1.80, za třetinku K 1.20, za půllitr 12stupňového ležáku světlého nebo černého K 2.05, za třetinku K 1.30 a stejně drahé je 10stupňové černé sladké pivo. Půllitr plzeňského stojí v místnosti K 2.70 a třetinka K 1.75. — Ceny sodové vody a limonád zůstaly nezměněny.

Uprava cen novin. Nejvyšší úřad cenový stanovil nejnižší cenu deníku o čtyřech stranách 30 h, o šesti stranách 40 h a deseti stranách 60 h. Nedělní vydání směje být prodávána za 80 h. Dostavdání prodejní cena týdeníků může být zvýšena o 25% a týdeníků odborných o 30%. V jednotlivých případech může NÚC povolit vyšší cenu.

Ceny
t. r. pl.
za 100
tomasýc
borů běl
nejší dí
sých, t.
modrooc
ny nesla

26. července jsme vzpomínali 25 let vzniku 1. světové války.

25 let od nejhroznější katastrofy lidstva v dějinách

Dne 26. července 1914 prohlásilo Rakousko-Uhersko, že odpověď Srbska na jeho ultimatum nevyhovuje, a 28. července nato byla vyhlášena Srbsku válka. Rusko vyhlásilo 29. července částečnou mobilizaci a dne 30. července vyhlásilo Německo všeobecnou mobilizaci a válku Rusku a 3. srpna Francii. V noci na 5. srpna vyhlásila válku Německu Anglie. Tak se pokračovalo: zahájena největší válka v dějinách.

Válečné běsnění trvalo 4 roky a 4 měsíce.

**8 milionů lidí padlo,
3 miliony zemřelo,
17 milionů bylo zraněno a zmrzačeno.**

Majetku různých národů bylo zničeno za tisíce millard, za což by celé pokolení žilo v blahobytu a zaplatilo své dluhy. Tak se rozmnázila bída po světě — všichni byli ochuzeni a ještě naši potomci poneseou následky onoho lidského šílení...

Jak dlouho potrvá toto válečné běsnění a kolik obětí si vyžádá? Jistě budou mnohem značnější.

Ceny bramborů. Od 24. srpna t. r. platí tyto ceny v drobném: za 100 kg běžných bramborů žlutomasých 85 K, za 100 kg bramborů bělomasých 75 K. Pro jakostnější druhy bramborů žlutomasých, t. j. ledvinky žlutomasé, modroočky a rohlíčky se zatím ceny nestanoví.

Říšský protektor v Čechách a na Moravě stanovil nařízením ze dne 25. srpna 1939 (uveřejněním v Listě nařízení č. 12) rozpuštění spolku »Národní sjednocení legionářské« se všemi jeho podorganizacemi a zakázal pokračování v činnosti téhoto spolku. Jméni téhoto spolku a jimi vedených hospodářských, kulturních a sociálních provozoven, podniků a ústavů a zařízení se prohlašuje za zabaněné.

von Drauschtitschem. Obývatel se vědomuj o tom, že pol. adm. Křížkov patří k operaci.
území / rybářský radečkov /

*36. srpna rozhodnutí říšského protektora Neuratha proti sabotážním činům, doplnění nového
retributivního režimu / kriminální mocí / Křížek /*

Odběrné listky na potraviny

K odběru potravin byly zavedeny podle § 8 a 9 vyhlášky předsedy vlády, kterou se stanoví všeobecné zásady pro úpravu hospodaření s potravinami a krmivy tyto lístky: potravinové lístky, lístky na maso, lístky na tuk, lístky na chléb, lístky na mléko, lístky na cukr. — Lístky opravňující k odběru potravin skládají se kromě kmenového ústřížku z objednacího lístku a jednotlivých ústřížků, nebo jen z jednotlivých ústřížků.

U lístků opatřených objednacím listkem musí majitel lístku odevzdati objednací lístek dodavateli pro 4 týdny napřed, což dodavatel potvrdí na zadní straně jednotlivých ústřížků. Zboží smí být vydáno pouze u této dodavatele proti odevzdání jednotlivých ústřížků, přičemž ústřížky budou znehodnoceny, a to proděravěním, nebo značkovaním nebo přeskrtnutím. Jednotlivé ústřížky oprav-

ňují k odběru příslušného množství potravin, které je tiskem na nich vyznačeno. Podkladem pro výdej lístků obecními úřady jsou kmenové potravinové lístky, které jsou již v rukou spotřebitelů.

Na podkladě odevzdávaných ústřížků objednacích lístků a nebo jiných osvědčení, vydaných z rozkazu okresního úřadu podle zákonných předpisů, vydají obecní úřady nebo města k tomu určená dodavatelům, to jest obchodníkům, družstvům a pod. listy odběrní, které je opravňují k odběru příslušných potravin od velkoobchodníka, držitele zemědělského podniku, výrobce atd. Odběrní list lze vydati pouze na ono množství potravin, které odpovídá množství odevzdávaných ústřížků a lístků.

Návod k použití jednotlivých lístků, pokud nevyplývá z vějné vyhlášky, jest patrný z tisku na této lístcích.

Údaje o odběrci a spotřební dárky níže uvedené číslo 88

Válečná přírážka na pivo, víno i tabákové zboží je zavedena od 19. září. Podnikatelé, kteří pivo, tabákové zboží (včetně cigaretového papíru) a šumivé víno dodávají v maloobchodě za úplatu, jsou povinni ve svých obchodních místnostech veřejnosti přístupných nápadně a dobře čitelně (na příklad vývěskem) oznámiti: »K cenám piva — tabákového zboží (včetně cigaretového papíru) — šumivého vína vybírá se válečná přírážka ve prospěch Reichu. Válečná přírážka činí: u tabákového zboží (s vyloučením cigaretového papíru) 20 ze sta ceny, u cigaretových obalů (dutinek) 100 kusů bez filtru — 40 K, u cigaretových obalů (dutinek) 100 kusů s filtrem nebo barevným obústkem — 60 K, u cigaretového papíru — sešítek o 60 listech — 10 K, u cigaretového pa-

Odběr mýdla v září. Na útržek odběrného lístku Mýdlo I. bude možno vydat nejvýše 125 g jádrového mýdla nebo 200 g mazlavého mýdla nebo 125 g rozdrobeného mýdla pro domácnost. Na útržek Mýdlo II. nejvýše 250 g mýdlového prášku nebo 200 g mazlavého mýdla nebo 125 g rozdrobeného mýdla pro domácnost nebo 100 g pracích prostředků. Jemné mýdlo a toiletní mýdlo se nesmí na tyto útržky vydávat.

piru — sešítek o 100 listech — 15 K, u výčepného piva — 60 K, u ležáku nevyrobeného v Plzni — 70 K, u ležáku vyrobeného v Plzni — 80 K, u speciálního piva — 80 K za litr, u šumivého vína z hronu 10 K, u jiného šumivého vína 5 K za 1/1 láhev.« V hostinských místnostech jest připojiti: »Zpropitné se nepočítá do válečné přírážky.«

kravou trasy, ohlušující horborštých cílů a sice přijímací, jsou sníženou polníciem cílů na své si, říct okupace když 3. září i na západě. Přihlásit, že 1. Němci, že dn. Tokousha (an) v Německu. Hlavní případat. stejných n. jest, že západ, menšinu na a Chamberlain. oddíl noci k boku. taky 1. září, ne v Kopitu. Jímat ráno bleškou, při. Nic bylo o na. falešný ne, byl man a Chamber jejich mružení. falešně vypnout. kušín, počítat. Vr. 1437 sp. žíka, kdy všechno bezpochyby. píterním dle mire pro naše papíra, při.

nády
výoperac.
válečné noviny

1. září začal největší zločinec světových dějin náhlým útokem na Polsko krvavou tragedii lidstva, která otrásla i nejhodnějšími kouzly svého krásu a kultury. Ohlušující řev z kanonů sovětských berlinských děr, připomínající vlnění rytí borborovských diroch, břeskně fantózy a marže pochodovalých hitlerovských oddílů a sice vystřelit řeči nacistických poddavání začínaly z rozhlasových pásí jímači, jehožto doprovod u nás nazýváme vraždění. Tyto fantózy byly pro svět polníci hrdiny i naděje. Naděje zvážit pro nás, kteří jsme již téměř rozčili na srdeční trubku hitlerovské boty o přes půl roku žili v ohorech fasističtí okupace. Pro nás 1. září byly vysníta naděje na osvobození, zvláště když 3. září Onglie a římané poslaly Němcům ultimatum a válka se rozšířila i na západ Evropy.

Přihlásíme, že 1. září začíná se druhá světová válka. Je tomu opravdu tak?²
Myslím, že druhá světová válka začala již okupací ČSR, Mnichova, připomínána Panenskou invazí, po smrti všech vlastníků, když se Hitler emoceil diktaturu v Německu. Neboť fasismus, to je válka. Jestliže se 1. září projenila brutálním přepadením Polska pod záminou nároku na Slezsko, bylo to jen patracováním stejných metod, jabych bylo užito proti Rakousku a nám. Hitler byl si příliš jist, že žápodní státnici neschovat nezavádí. Ve svém prostoru k německým graničiám na Oberreichenbergu 22. srpna řekl: „Vidíš jsem kvůli černy Dukadii a Chamberlainovi v Mnichově. Budou příliš zbaďováni, než aby utocili. Nejdřív dali někdo blokade...“. U měl pravdu. Jestliže Onglie a Francie mobilizovaly 1. září, stalo se tak proto, že veřejné mínění, lid mil včas očekávalo s kapitulantské diplomatické hrou.

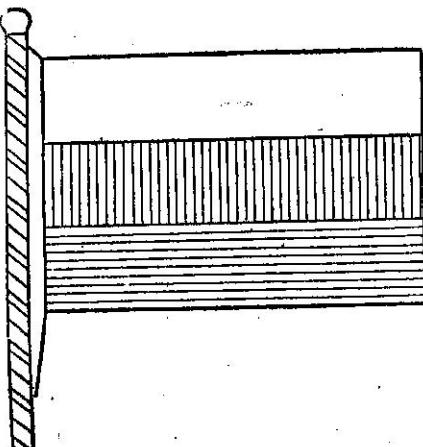
Kvůli ránu 1. září bylo strašlivou ranou mezi oči pacifistickým snídaním, bliskorým procitnutím ze zbožných plánů, míru a mítových usmírovatelů. Nicbylo o ne-moldo však bylo píchropřesně pro diplomaty a státníky - amfetaminy, byli-li takovými politickými klupáky, jakými byli panovník Pius XI. a Chamberlain. Viděl od r. 1933 jednou státnici jejich rozhledu o jejich mnoha kvalitách a vlastnostech i dobrovolně chránit a po koidej jeho fyzickému vytržení, že jej použijí proti nám, usmířili ho novou důvodu výbušin, pocitůvčích nábojů, rozmoužek a žápalnic.

V r. 1939 spojil Hitler Germány, obso tu Polasko. Co všechny velmoci v okamžiku, kdy válčení počalo začali již na prahu jejich domovů? Povídají se ke své bezvadné kapitulaci, do Mnichova, aby prezentovaly Hitlerovi ČSR na pivním stole. ČSR bylo jejich neodolatelné poslední děčí. Zadobrnil jsem mir pro nás stáleti "velai Chamberlain v září 1938, mávají nad hlavou cárnu popisem, přičerňují z Mnichova.

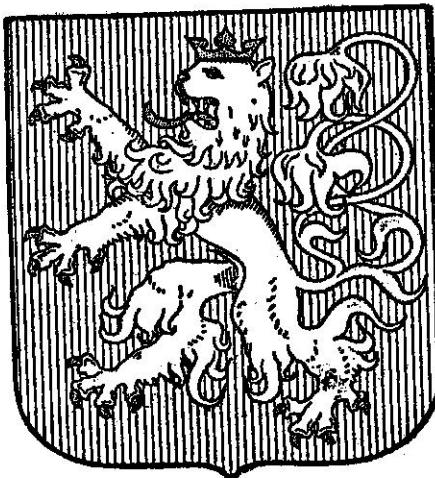
Útok na Polsko.

Státní vlajka, znaky a pečeti

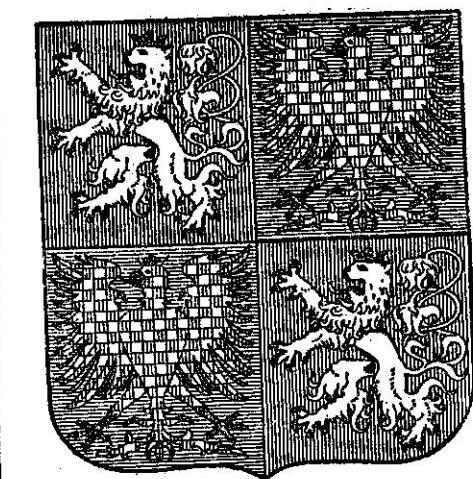
Pod číslem 222 uveřejnila Sbírka zákonů a nařízení vládní nařízení ze dne 19. září, jímž se mění zákon ze dne 30. března 1920 čís. 252 Sb. z. a n., kterým se vydávají ustanovení o státní vlajce státních znacích a státní pečeti.

Vlajka Protektorátu Čechy a Morava se skládá z vrchního pruhu bílého, středního červeného a spodního modrého.

Menší znak Protektorátu Čechy a Morava ještě: Na červeném štítě stříbrný dvouocasý lev ve skoku, vpravo hledící, úst rozžavených, s jazykem vyplazitým, čelenkou a zbrojí, vše zlaté barvy.

Větší znak Protektorátu Čechy a Morava má štit čtvrcený. V jeho pravém horním a levém spodním poli je znak český: na červeném štítě stříbrný dvouocasý lev ve skoku, vpravo hledící, úst rozžavených, s jazykem vyplazitým, čelenkou a zbrojí, vše zlaté barvy. V levém horním a pravém spodním poli znak moravský: na modrém štítě orlice vpravo hledící, stříbrné a červeně šachovaná, s čelenkou a zbrojí, vše zlaté barvy. (Callon CTK)

mají
ČTK — zájmu dnešní hodiny, uzavří zl Německ Ruskem, kti v nápadné se zejména Německo snakí včiní ropě a že i rozřešena, Eest! zdůležití, že dohodou o razňuje, že minění, susže totíž

Od 15.
okýrá pna

28. říjne
ustoupit
synchoron
čsl. občan
Německý
jo nu sra
studujte

Smlouvy sjednané v Moskvě mají velký význam pro celý svět

Smlouva německo-sovětská.

ČTK — Tallinn: Středem zájmu dnešního dílu jsou dohody, uzavřené v Moskvě mezi Německem a sovětským Ruskem, které tisk uverejňuje v následné úpravě. V titulcích se zejména zdůrazňuje, že se Německo a sovětské Rusko snaží učinit konec válce v Evropě a že polská otázka byla rozřešena. Poloúřední list „Uus Eesti“ zdůrazňuje ve svém komentáři, že německo-sovětskou dohodou je definitivně rozhodnuto o osudu Polska, a zdůrazňuje, že se ukázalo mylným mínění, sugerované z Londýna, že totíž nastanou při nové

úpravě v Polsku nesnáze mezi Moskvou a Berlínem. List podtrhuje, že význam spolupráce mezi Německem a sovětským Ruskem v evropské otázce se zvětšíl po poradách v Moskvě co do rozsahu i hmotnosti. List „Paevalelt“ prohlašuje, že smlouvy, sjednané v Moskvě, mají velký význam pro celou Evropu, „a pro celý svět. Pojednávaje o německo-ruském prohlášení dovozuje list, že z něho vysvítá, že Německo a sovětské Rusko povážují porážkou Polska svůj válečný cíl za dosažený. Také Anglie a Francie musí uznat, že

byly poraženy. Dále musí se stanoviska moskevského prohlášení prohlásit také za neplatné své smlouvy s uprchlou polskou vládou. Dále vzdát se snahy zabývat se osudem polské republiky a omezit se výhradně na úpravu poměrů v západní Evropě. Kdyby se mirové snahy neodařily, pak lze počítat se sovětskou pomocí Německu. List Rahvalet praví m. j. že o budoucnosti Poláků rozhodne Německo a že dohodami na hospodářském poli vynáší Německo svůj nejvyšší triumf proti západním mocnostem.

Od 15. října převzalo vládní vojsko strážní službu před touto částí hradu, kterou objírá presid. Háček, aktuální list čís. 8/3.

Vládní vojsko.

České vládní vojsko.

Ceské vládní vojsko bude mít tři inspektoráty, a to v Praze, v Hradci Králové a v Brně. V jeho čele bude generální inspektor, kterým byl jmenován brigádní generál Jaroslav Eminger, rodák z Čáslavě. Každý z dvanácti praporů českého vládního vojska bude mít rotu pěší, rotu cyklistů, rotu dragonů a technickou rotu, která se bude skládat z čety zákopnické a čety spojovací. U každého praporu bude také úplná vojenská hudba. Stejnokroj vládního vojska bude stříbrem a barvou podobný stejnokroji naší bývalé armády. Výložky budou žluté, jen generálové budou mít výložky cihlově červené a vojenští úředníci výložky zelené. Vojenská hodnost bude označena pěticípými hvězdičkami, umístěnými vpředu na límci, a to u mužstva bílými hvězdičkami kostěnými, u rotmistrů stříbrnými a u důstojníků zlatými. Hodnost generálů bude kromě hvězd označena lipovou ratolestí na límci a zlatými ramanými páskami.

28. říjen 1934 byl mohutnou manifestací hrdeho národa, který byl ošacen ustoupit násilí, ale který se nikdy dobravolně nezřítil svých práv a stál za svrchností. Trikolory, jimiž se toho dne odobrali občané, dokumentovaly státní cílení čsl. občana. Toto dne došlo k dnešním provokacím a zároveň k německé soldateský a německých studentů, kteří čís. občanstvem strhávali trikolory. Na mnoha místech došlo k náručí, při nichž německými vojáky i civilisty střeleno do pokojného občanstva. Studující medic. Jan Opletal postřelen byl ranný do života a 11. listop. zraněný postřelen.

(Pytláška vydaná k minořádu situaci - v archivu - čís. 83)

rod byl mohutnou a dístojou manifestací. Josoš při něm "vysokého" film. 16. listopadu, kdy konal se vlastní akt politický v Náhlíku v Litovli, vedlil se do Prahy K. H. Frank s instrukcemi. Týž den ruce byly zatčeny všichni účastníci schůze předsednictva řádu čes. studentstva, a předsedci na Gestapo, kde v přítomnosti Franze byli rystýcháni.

Noči na 17. listopad byly obsazeny vysoké školy a kolejí, zatýkání studentů a odvázení do vazby do Turnově. Mluvna byla strhána zpávra, že se vysoké školy zavírají na tři roky, že větší počet studentů byl vezet do vazby a že studentů bylo zatčeno (bez jakéhokoliv právního podkladu, neboť státní právo bylo vyhlášeno až 14. listopadu). Vyhlášku nis v celbu, rovněž snímek z poříbu - list. Č. 64 a b

5 dnů studentských dějin

28. říjen 1939

Pražané slaví zakázaný státní svátek. Svátečné oblečení, ozdobení trikolorami, procházejí ulicemi, shlukují se v houčky, v zástupy. Zpívají se hymny, provolává se sláva presidentu Benešovi. Mezi lidem se potuluji ozbrojení němečtí provokatéři, dochází k prvním srážkám. První mrtví, první ranění, mezi nimi medik Jan Opletal. Zatčeno asi 400 lidí.

11. listopadu 1939

Medik Jan Opletal po marných operacích na klinice umírá.

15. listopadu 1939

Medik Jan Opletal má pohřeb. Pohřeb z ústavní kaple povolen německou policií, nařízena policejní pohotovost. Na Albertově se sešlo k pohřbu deset tisíc studentů. Tichý, mohutný průvod. Zpívá se československá hymna. Po pohřbu srážky s provokující německou policií. Demonstrační siluzy studentů na různých místech. „Ať žije svoboda!“ Zatčeno přes dvacet osob, většinou studentů. V Petschkově paláci byli při výslechu ztýráni. Neurath a K. H. Frank letí do Berlina pro instrukce.

17. listopadu 1939

Popraveno devět studentských funkcionářů, zatčených v noči na 17. listopad:

Doc. dr. Josef Matousek, Dr. Jaroslav Kliment, Prof. Jan Weinert, Dr. František Skorkovský, JUC J. Adamec, JUC B. Koula, Ing. C. J. Šafránek, MUC J. Černý, Ing. C. M. Frauwirth.

Casné ráno přepadeny studentské koleje a universitní budovy oddíly SS, SD a gestapem. Blíží, kopání, týrání, zatýkání. Studenti, zatčení v kolejích i ve svých bytech jsou sváženi do Ruzyně, kde se jich sešlo 2000. Studenty tam mučí mužové SS.

Na ulicích červené vyhlášky. Vysoké školy „na tři roky“ uzavřeny.

18. listopadu 1939

Přes tisíc studentů naloženo do vagonů a jede se — Sachsenhausen, Dachau, Flossenbürg atd.

J. V.

K sedmnáctému listopadu

Po Mnichově a ještě po 15. březnu, 1939 bylo u nás mnoho lidí, kteří se domnívali, že snad dojde k obnově naší svobody politickým tlačem a diplomatickým jednáním. Ba ještě po výbuchu války v září 1939 někteří se nevzdali představy, že bouří bude možno přečkat tím, že se přikráme někde v koutku a vyčkáme, až si velmoci výfidi své účty mezi sebou a že porážky Německa vzejde nám samozřejmě obnovená státní nezávislost.

Netrvalo dlouho, a ukázala se bezpředmětnost podobných úvah. Studentské demonstrace v Praze v den 28. října 1939, k nimž se připojila ostatní mládež, dělnictvo, z vysokoškolských továren a jiné občané, a způsob, jak okupační úřady na to reagovaly, nenechaly nikoho na pochybách. Tekla česká krev a jako první oběť padl student Jan Opletal. Když aspoň po dvou týdnech podlehli smrtelnému zranění, vystoupily opět tisíce studentů, aby se rozloučily s mrtvým spoluobojovníkem. Němcí na to odpovíděli dlelostmi ze 17. listopadu. Byla to první persekuční vlna velkého rozsahu a réna byla vedena na nejcitlivější místo: na mladou generaci, naději národa, a dle oblasti vyššího vzdělání, kterým se národ udržuje v jedné řadě s předními kulturními národy světa.

17. listopadu ukázali dočasní vládci naši země svou pravou tvář: stovky a tisíce studentů byly odvlečeny ze svých kolejí a bytů, nahnány do ruzyňských kasáren, jejich vůdcové povražděni, ostatní starší 20 let odvlečeni do koncentračních táborů. V Brně byl veden obdobný úder. Ve večerních hodinách národ ztratil hrůzu nad zprávou, která byla rozhlasem rozšířena, aby zastrašila a zbabila odvahy.

Nyní už nebylo pochyby: náš národ neměl před sebou období trpného přezimování v mezidobí, než jiné slunko svobody rozžene mihy okupace. Všem bylo jasno, že tu stojíme jako za dob Zážkových „malí proti velkým, nemozní proti mnohým, neodění proti oděným“, že se našemu národu ukládá o vše: o svobodu, o vlastní kulturu a přímo o existenci.

Ale 17. listopad ukázal ještě více: cestu, po které národ musí jít k obnovení své svobody a nezávislosti. Studentská mládež dala příklad odvahy a činného odporu, který zavazoval. Oběti, jež byly přineseny, byly bolestné. Ale v sázce byly hodnoty nejcennější a sámá existence národa. Nejhodnotnější skupiny občanstva ze všech vrstev nastoupily cestu, jejíž mezníkem je 17. listopad. A vydržely na ni až k vítězství.

z hřebeným
na inviden-
tě, mrdíl
i všichni
u na

studenti
vysoké školy
studentka
bylo my-
list ē blýska

cházejí uli-
centu Bene-
šam. První

řízena po-
zý průvod.
monstrač-
osob, vět-
a n k leti

t. Skor.
Černy,

i. Biti, ko-
izyně, kde

iburg atd.
J. V.

žáci naší země
z studentů byly
tě, nahnány do
ové povraždě-
ní do koncen-
den obdobný
národ ztratil
rozhlasem roz-
odvahy.

z národ neměl
přezimování v
ody rozežane
že tu stojíme
proti velikým,
ní proti odě-
ládá o vše: o
no o existenci,
více: cestu, po
své svobody
ž dala příklad
arý zavazoval.
bolestné. Ale
i a sama exis-
cupiny občan-
cestu, jejímž
tržely na ni až

17. listopad 1939 svými důsledky potvrdil, že žádná oběť, přinesená v boji za svobodu, není marná. Jako později hrůzná žертva lidických, tak i krvavé oběť 17. listopadu přinesla bohaté ovoce. Byla to především první událost domácího odboje, která nalezla odezvu v celém světě. 17. listopad stal se symbolem v jiných okupovaných zemích, kde německá zloba se vrhla rovněž na vysoké školy a studentskou mládež. Stal se symbolem i v svobodných zemích, které tasily proti Německu meč, aby navždy znemožnily krvavé aktu útoku. Mezinárodní studentská rada, utvořená v Londýně, prohlásila 17. listopad mezinárodním studentským dnem, který byl od r. 1941 slaven jako den bojové solidarity studentstva a mládeže ve všech svobodných zemích. Zástupce čsl. studentstva byl třikrát zvolen místopředsedou Studentské rady a vzpomínkový den, spojený v celém svobodném světě se jménem našeho národa, přenesl po stránce propagiční mnoho dobrého našemu zápasu v zahraničí.

Především však 17. listopad zůstal živým symbolem odboje u nás doma. Mladá generace šla ve šlepejších svých předchůdců!

Není postor. známky.

Od 1. prosince 1939 platí jen nové poštovní známky. Poštovní známky dřívější úpravy (známky s nápisem Československo nebo Pošta československá) se berou zároveň 1. prosince 1939 z oběhu. Aby bylo umožněno obecenstvu zúžitkování známky dřívější úpravy, nebudou poštovní úřady v přechodné době od 1. do 15. prosince po-zastavovat zásilky, vyplácené ještě známkami dřívější úpravy. Kromě toho je povolena bezplatná výměna známek dřívější úpravy za známky nové. Výměnu provede každý poštovní úřad do 31. prosince.

Projev státního tajemníka K. H. Franka

Projev K. H. Franka

Státní tajemník a skupinový vedoucí SS Karl Hermann Frank pronesl na projevu NSDAP na Staroměstském náměstí v Praze v rámci odcvzdání domu krajského vedení NSDAP dne 2. prosince t. r. významný projev. Pravil:

Cechům a nynější české vládě nechť tento projev ještě jednou jasně a zřetelně předvede před oči:

1. Od 16. března 1939 jsou Čechy a Morava nerozlučnou složkou Velkoněmecké říše. Kde vlaje prapor s hákovým křížem, vlaje na věky.

2. Čechové mají možnost v této velké Německé říši, která může být také říší jejich, sami spravovat, šťastně a spokojeně žít, jak žili jejich předkové pod německými císaři a králi, a užívat požehnání této říše, jako všichni její občané — jestliže to chtějí. To znamená, jestliže konečně poznají a uznají reální politické skutečnosti bez výhrady a bez všeliké záludné myšlenky a jestliže jsou poctivými a upřímnými partnery. K tomu patří, aby se úplně odpoutali od českých dě-jepisných lží, ilusi a legionář-

ských ideologií a od vlivů pařížských a londýnských, jež pro ně byly vždy neblahé, a od svých vystěhovalých, se židy spízněných fantastů.

3. Dnešní česká vláda a čeští vůdcové musí zanechat všeliké dvojaké hry a rozečkanosti jazyka a mluvit tak, aby slova měla jenom jeden smysl a aby byla jasná; stejně tak musí jednat. Dosavadní metody jsou prohlédnutý a vedou je do zkázy. Mohou si ostatně vzít příklad z vlády slovenské.

4. Český národ může děkovat jenom velkomyslnosti Vůdcové a jeho státnickému umění, jestliže dnes nejsou jeho města a vesnice zničeny — jako v Polsku — a jestliže statisíce českých vojáků nevykrácelo.

5. Německý národ a říše a s nimi také Protektorát žije dnes ve válce, která nám Anglii byla vnučena. Bereme tuto válku, pro nás totální, krvavě vážně a vybojujeme ji až k nejúplnějšímu vítězství. Rok 1918 se svými důsledky se — podle zkušeností, jež jsme prožili — již nikdy nevrátí. Již nikdy nebude pro německý národ pro-

tokolu o příměří, na kterém je podpis českého emigranta. Slova kapitulace nacionálněsocialistické Německo nezná. Před ničím a před vším. Pořádek v nové Evropě uděláme tentokrát my!

6. Třebaže zde jsou zdánlivé analogie s rokem 1918 (emigrantská vláda v zahraničí atd.), bylo by pro Čechy největším sebeklamem, kdyby věřili, že za pomocí zahraničí bylo by možné ještě jednou zřídit Československo, tak neslavěně zahynulé.

K tomu ještě slovo: Všichni naši nepřátelé nechť vědí, že Německo — ve slepé důvěřivosti — se jenom jedenkrát dalo podvěsti žvaněním demokraticko-židovských plutokratů. Ale od roku 1918 jsme my, Němci, jednotný, železem spo-

jený národ. Německo se probudilo, má svého Vůdce Adolfa Hitlera. Bohem seslaného, a bude každým rokem, o který válka nám vnuconá bude trvat, déle, tvrdší, houževnatější a zavilejší.

Češi nechť však si obzvláště dobré zapamatují: Nacionálně-socialistická říše dneska není Rakousko-Uhersko z let války světové. Vůdce není bezradný císař Karel a v Praze nesedi Coudenhove jako místodržitel. Ve světové válce stáli Čechové proti slabému Rakousku, které samo sebou se bortilo. Dnes a navždy v budoucnosti má nacionálně-socialistická říše nejrozhodnější vládu na světě.

Všechny tyto body nechť Češi dnes ještě jednou uváží. Mají poslední příležitost.

Situace.

Aby byl usměrněn nákup šatstva a prádla, budou se vydávat obyvatelstvu v Brně 15. prosince 1939 listky na šatstvo a prádlo. Proto byly zřízeny v městských školách výdejny.

Nošení odznaků všeho druhu — kromě odznaků Národního souručenství — českým obyvatelstvem bylo již svého času z rozhodnutí vlády Protektorátu zakázáno a jest stále ještě nepřípustné. Na to se obyvatelstvo české národnosti upozorňuje.

Vedoucím Národního souručenství byl definitivně ustanoven Josef Nebeský, dobrý samosprávný pracovník, rodák z Radotína.

Jiné směrové události:

10. února zemřel papež Pius XI. - Novým papežem zvolen kardinál Pacelli - papež Pius XII. (po dobrodružném volebním rohu). 12. března byl slavně korunován, obr. v albu list č. 65)

Národní souručenství

nezastaní při
sítovníků. P.
odmít, rybář
Němci byli
tj úplnou, nel
půrce i králi
prostřílenost
černá Varsávra
1939 ustal po
zabran. Dnes
vsi zákonu Č.
v zajedl.
Němci
Poda arm
Rússy. I
odráží, je
aby zoháj.
Sorbi.
nástupním
to o tomoro.
Když Finor.
rem, jimi;
Jeho to by
Po cest
Hitler re.
zabranu záboru
15. kvě.
Belgie po;
Francie z

Anglie a Francie re
váleč.

Po výsledku Polška konečně západ. mocnosti pochopily, že se Němci nezastaní před něm, že zradí koždu smlouvu, koždi přátelství na své cestě za světovládu. Vč. Britanii a Francie žádaly, aby říše byla zastavena když Hitler odmítl, rybářský Německu válku.

Němci byli důkladně připraveni a myslili nový způsob boje, t.j. totální, t.j. úplnou, nesilostnou, ne nežetřivou válku. Těšili se, že tímto způsobem zdrojí odporek i krátké dobu a že „Blitzkrieg“ (blesková válka) jim umožní rychlé a neprůstřelné bez větších ztrát vlastních. Zákerň případ se zdaril. Oblíbená Varšava byla pobitá leteckým bombardováním a dělostřelbou. 27. září 1939 ustal poslední spor v Polsku. Vláda s prezid. odjela do Czing a minister zahranič. Beck, který nechádal čes. národ a společně s Hitlerem připravoval zákon č. 57, zmínil brzy potom v Rumunsku, kde na přání Němců byl v roce 1939.

Němci hodlali rychlými pochody obsadit celé území bývalého Polska, ale Rudá armada zachránila před okupací východ. oblasti, obývané Ukrajinci a Bělorusy. Dobyté území připojil Hitler jako německou kolonii k své říši a oznámil, že bude polský národní pod svou „ochranu“. Pro nacisty byl to pokyn, aby začali s rychlým vyhlazovacím bojem proti polskému lidu.

Sovět. sraz tušil, že dřív nebo později zahají Němci i útok proti němu a že nástupním místem nacist. armády bude nepochybně také Finsko. Tožádal proto o tankovou výsadku území, jenž by sovět.-finské hranice oddělilo od Leningradu. Když Finové odmítli, doslo u váleč., jež ze 3 mís. skončila, 13. března 1940, mimořádně, jimiž Rusové vzdoupena část území na Finské říši a několik ostrovů. Tak to bylo důležité, to uhrálo příští leto války.

Z celou zimu strhla Hitlerova sily v boji proti západ. velmoci. Hitler věděl, že ani jediný stát v Evropě nemá na válku připravenou a doufal příhodu zbraň s sil zničit rychle i na západ.

15. května ráno se bez odpisu malá halštatská armada, po během odpisu, Belgii po řece, Dánsko bez odpisu, Norsko bojovat začalo, Luxembursko řada. Francie zrazena svými předky se bránila Agadem. - 13. května obsadilo Paríž.

Finsko-ruská válka.

Útok něm. armády proti
západ. velmoci.

Julharsku o
poradní a
Když se v
zřídil rada
Bělehrad a
Hitler už
germanš.
Slovánum, a
knile „Maj
otřené.“

12. čer.
Tento výro
strími na e
sily Něme
Drenangeli.
Český ná
státu a výro
jeho výro
Zájazd k j
společnosti.
ty, ale vý
gradu, m
Němeč
dominaci
ky a výro
bývali lid
tak velice
vše upoř

10. června 1940 vyhlásila Itálie válku Francii a Vel. Británii. Události byly nyní rychle

tu předu.

Italoře z Habesha snadno dobyli brit. osadu re. rýchod. Africu, téměř rojennou nebo
jených a chtěli hráze Egypta. Svojsík průšvih byl obrovský, Suezské užívavé kanálu
spojuje s Indií cestou holen. Africké pětiny. 1. prosince zaútočili Angličané
útokem italská vojska při egyptských branicích a porazili je tak drahomale, že
absolušili podovinu ital. kolonii v sever. Africe. Na počátku r. 1941 začali Britové
tažení re. rýchod. Africu, v krátké době dobyli na Helských zpět svých kolonií a
vrátili do Habeshe, kterou za Amis. osvobození.

Pochou porážku utrpěli Italové také v Evropě. Koncem října připadla z Slovanie
Řecko, ale byli donuceni k ustupu.

Poražených zemích a absoluňích se Němečtí zmocnili všech zásob, v torér-
nách museli dělnici vyrobít výbavu pro německá vojsko, mladí ženichci, žen-
čenici, učedníci a studenti, kteří nemohli studovat, protože jimi byly vysouzeny
školy církevní, byli odráženi do Německa a tam byli nuceni pracovat pro všechny
polity.

Německé vojen. vedení nabyla za těchto bojů relativních ekvivalentů, německé le-
tecko ohlásalo všechno absoluňské síce, i krounice a silnice sloužily dopravě
německého vojska, výbavou a zásobou, v rámci torérniacích parafacních států se
pracovalo jen pro Němců, jemu náleželo to, co shledali vlastní ne polohy evrops-
ských zemí. Německo bylo „jádrem“ Evropy. Někdy růsak ještě všechny
srážkou vzbudil. (album list. č. 6)

Hitler mohl snad předpokládat rezignaci Anglického ostrova a vysadit na něm svou
novou armádu, ale neukázal tomu. Do podzimu r. 1940 podnikalo něm. letectvo deště
rozsáhlé bombardovací nálety na Anglii a místo tain míst, toréry a přistavy,
ale Anglie armádu nepřešlaplo. Hitler měl jiný plán: připravovat sovětského
srazu! K tomu se připravovala okupace. 27. června 1941 učarovali Italii a Japo-
nskem spojenecchou smíšenou o rájemné podpoře svých výbojů. 7. srpna, po akt
„tří mocností“. Tím se artlo i Japonsko re. rýchod s Vel. Británii.

Také výroba

I první polovině r. 1944 si vymohl Hitler na Maďarsku, Rumunsku a v Bulharsku dosazení vlád složených ze zrádců. Tyto vlády byly vůči Německu poraně a dorazily, aby mohly Němců i tyto země zaplnit svým vojskem.

Když se v Jugoslávii její vlastenci vzbouřili proti podobnemu postupu své zrádné vlády, no podle něm. rojistru Jugoslávii a potom i Řecko. Zničilo nás. Řeckou a oba státy obsadilo.

Hitler uznal sice se sovět. státem smlouvu o neutrálitě, ale to bylo jen „germanšší test“. Od počátku své vlády se chystal k válce proti východním Slovanům, aby připojil obrovskou ruskou a ukrajinskou zemi k své říši. V sré květnu „Muj boj“ / Mein Kampf, řečený tyto typičtější jednou parádní dočela otevřen.

O 22. června 1941, oř. podle Hitlerova Německa Sov. svaz bez vyvraždění rány. Tento věrohodný doložný útok byl vyvražděním agresce. Opojeni letadly německy strážní na západě, předpokládal Hitlerovci, že během 6-8 týdnů rozvalí hlavní síly Rudé armady a dosud hau podle známka, plán Barbarossa linie Oranževise - Astrachan, zmocnit se Moskvy, Leningradu a míst.

Český národ, který totiž ohupací trpěl a očekával pomoc jen od svého slavov. státu východu, vykřikl onoho dne radostí. Když se dostal do výchovy nový činitel, jehož velkou silu předpokládala se a který musel mít cílem své povídce maršála. Začali jsme, protože jsme byli přesvědčeni, že Sov. armáda poráží Němců zpět. Nejdříve nás v této věci neplný postup Němců ve východní usečce fronty, ale maršálovi nás ještě zastavil v Moskvě, Leningradu a hlavně a Stalingradu, kde si přišli vykopat vlastní mozaiku album list etc.

Němečtí společníci na nespokojenosť se sovět. zřízením, na nepernost svých zázemí, dominovali se, že při prvních nespolečných „Rudé armády“ vyslanou kontingenty svých dělníků a rodiny a mezi jednotlivými národy Sov. svazu. Odti nestalo se tak. Když byly byly byly lidé v Rusku nespoleční, mohli by obstáti i třetí zdrojové a po stránce tak velkého území by se byli zbranili. Odti právě tehdy se Sov. svaz spojil a ještě více upoznáil.

Od 19. IX. 1942 přešla Rudá armáda k útoku. Osvobodila území voroněžské a stanislavovské oblasti, Čečenoingujské, Severoosetinské, Kabardino-balkarské a Kalmycké autonomní republiky, stavropolského a krasnodarského kraje, Čerkeské, Karachaevské, Adygejské autonomní oblasti a téměř celou rostovskou, charkovskou a kurskou oblast. Německo se stalo více vyterpávalo a Sovětský svaz se stával stále silnějším a rozvíjoval své rezervy. Za 20 měsíců války se situace změnila: kde byla německá převaha, tam byla pak ruská. Od listopadu do února bylo přes 700 000 Němců pobito a 300 000 zajato. Z toho 330 000 u Stalingradu.

Předpodejí Jugoslávie a Řecka.

Tvorba říše říše a

Evropského

10. ledna 1943 zahájila Rudá armáda likvidaci obklíčeného vojska u Stalingradu a 20. května byly zbytky němců, armády místním tankovým útokem na 2 části a 2. června byl poslední úder německou cavilou. Zbylé poražené 6. armády včetně s jejím velitelem Paulusem se podal, aby mohl být

Kostal postup obrácený. Němci využili propuštění bitvy u Bitova, Rudá armáda postupovala v letech 1943 a 1944 stárnoucí říční vodou Dnepru, Dneštr, Prutu, osvobožila řecko území SSSR od něm. vojsk a po vstupu osvobozená zároveň území Rumunska, Bulharska, Maďarska, Slovenska a Polska.

Dospělo až k řece Visle. „Začneme německou bestii do jejího doupěte a tam ji zničíme!“ vlnami jedoucích maršál Stalin rozhlasem, hýří hororilo vítězství Rudé armády. O statucíci, o zimní výpravě nastal postup j. a. od řeky Visly k řece Odře, počeji do rukou Němců. Rudá armáda dobyla Římsku až k řece Labi a na jaře 1945 překročila a obsadila i alarmní město Leibnitzmechické říše - Berlin.

30. dubna 1945 němečtí sovět. vojáci prapor vitezů na samotném hřebeni hřebenech řeky Ještěd, nad budovou říšského sněmu. Bylo to ohromivé, unikátní, rozmělní království, čarile, než dlužila leta čehož nacisty významně přispěšnici národního tělu světa Evropy. I když krásná říšskáho sněmu ráje a v srdcích i s Hitlerem, jehož vyhucená busta ležela na schodiště rekonstruovaného Reichstagu, (zdejší národní věžová věž Hitlerova 1. května).

Také se oto. druhým 500. jenou utrpělo Německo v letech 1943, 44 vlastní porážky. V r. 1943 výroční britského a amer. vojska v sez. Africe dokázalo, že Němci již nejsou pány na moři, že jejich ponorky nevzbudují moře a že nemají ani plavatu ve řídce. Německé a italské vojsko bylo typicky a celé sez. Africe, spojeni obsaditna Sicílii, potom již Itálie - 9. září 1943 se Itálie vzdávala. Na ital. pozdičkovací pozvánce Němci ve většině sami ale bez uspěchů.

6. června 1944 nastalo rovinaté vyboření britského a amer. vojska na na francouzském pobřeží atlantickém (invasi)

pili od jihu
hus po husu
a v řekách
1. května

vítězné moc
do řeku
Sachsu Drážď
takové odc

První čas.
nacisty, k
okupaci
Druhá čas.
mu, nati
svobody, .
ry, vše
neplatí
kou hráč
pravost,
vyjadřuj
Prograi
fročiti
rakenuji

Sahé,

Spojení dobývli a obsadili část Francie, Briti, část Holandska a postavili od jihu do Francie. Dosačeno Rijn, přemocen a dobytano pouštěna Hus po Nusl. Na řece Labe se scéni spojení s Rudou armádou, od této chvíle až k Štěnovu.

17. května 1945 osudnili Němci různé spojencům, že se rozdají a kapitulují, Kapitulace Německa. Všechny mocnosti promluvily dnu 8. května v Alku s Němcem za shromáždění.

To podle Berlina obrátila Rudá armáda své sbory na západ. Kránicim, oslavim a Sashu. Právě dny odchodu Němců chtili letectvo zmociť Prahu a q. květnu usnadnily tankové oddíly P.o. hlav. město ČSR - Praha. Projde marsálka Stalina a národním svátkem v armádě.

Co byl „nacionální socialismus“ v Německu?

První část oznámení - national (národní), nevýrojí právem. Hitlerovi nebyli nacionali, myší i imperialisti. Nechteli poslat Německo sjednocením německého světa, ale okupovali a zatracovali národy cizí - stali se dobývateli a utlačovateli.

Druhá část, socialismus, je také neoprávněná. Hitlerovi byli neprávci socialisté, neli dělníků třídy a různé evropským národům zakladatelé pravdy a morav. Svobody, učili jim to, co v Anglii a USA bylo samozřejmou věcí např. dělnického sdružení, úřad, dělnické strany, parlament. Zavedli rukostav práce v továrnách a národních řádech. Deníkem národního sdružení, byl jen rozhlas pro fašistickou hrozobu, v jejímž čít stál Hitler, který prohlásoral: „Fašismus je plný nepravosti. Když zahájem s ním jsou připustny jakékoliv metody, když toho vyžaduje politika, je třeba říct, crakovat a zabijet.....“

Programem fašismu bylo panství nad jinými národy, jíž chtěl povzvít a zatracit. Programem sovětsko-anglo-americké koalice bylo osvobození požadovaných národů a jejich vlastní pravost.

Saké bylo poslední jednání války, o tom podrobnejší v archivu č. 84

Tiskový jednání č. 11

Ve vlasti setrval lid v odpovu i v dnu největším útoku. Němečtí vyvolali
statistické Čechy na průce do německých průmyslových měst, desetitisíce
vlastenců umučili v koncentračních táborech, zabrali majetek tělocv. j.d.
Sobat, jméní shautu a nestítili se uhradnout jméní některých sirotčin. V
za poslední zahranič. rozhlasu, za housek chleba, podaný hladem rytíře po-
němu zajatec, stanovili trest smrti. Tiburkův krokoč. průvodu českých
vlastenců a mnichů z nich umučili. Nezdolili odrahu česk. lidu, nezastřelili
oni muže, ani ženy, coby národ se spojil v pomějednotě jeho národy a dějinách.
Také na Slovensku byly zřízeny koncentrač. tábory, v nichž byli týráni a cani-
jemí slovenští vlastenci. (koncentrač. tábory v. o. v. Ořešák - F. 1. antik. č. 100)
Český národ se neschlonil v zaučestnění pod rannou osudu, admiralliche' sli-
hy, medai se zastřelit hrobovi. Dělnici v zbrojnicích torárnictví luharské
plnili půlhory. Němečtí se proto rozhodli zlomit odrahu česk. lidu krvavou
zou.

V první fázi podlehli podlehli národ. český lidu, marně jej napadali a
nahlo jeji přírešti do zaučestnění a jeho těžky, těžkou a promyšlenou pro-
pagandou jeji přesvědčili, že jeho jediným možným a nejpravd. úhozením
je vracadlo do "Neví Erropy" t.j. do německé říše, kam přej osudoví
postíl. Koho neprve se dělal propaganda nebo kdo jen sámem upozornil
na její hrozost, ten se ocitnal v drápnut gestopráctigeb vrati a tábory
koncentračních taborů. Dohnuti mohli se lidé i mezi svou vlast, tam
kterí podlehli svou vlastní propagandě kvůli nepriznosti několikset tisí-
ců, nebo si chtěli vyrovnat děly se svým českým bratrem a stali se
vadoci, zradci česk. lidu. Továř lidé stali se postrachem obec. "Naši"
onci však takyž nebylo, až množ byli "postříbeni" (sypánou)
germanisace jela na plné obrásky. Němcina zavedena do škola a učebnic a
výbore výbude. Škol. místní měla být vyučována po německy, proto se měla

školach mlu-
jí jin českým,
1940 odtrze-
do vlastní
mí a mus.
Němečtí na
prosimi?
Váš r. 1940
mí míst. 5.
ním a bez
míni a dej.
Ohupom.
níj kars.
Všemno z.
za dobré a
dále bylo p.
systémem
malo a m.
tiny illegy.

S něm-
nost, bluk
R 1940

lyhlosi

slyšet mít z česk. dějin. O česk. dějinách a relikviích se nesmílo ve školách mluvit. Obyčai obec. krominy nemohly slaviti za pramenné dějin českých, bylo nařízeno odstranit je. Taží tato kronika byla v r. 1940 odstraněna ohněm. Úřadu v Kyšovci (Kronikou činni si zájem my do evropského dění až do svého založení. Proto od té doby nemil zájem a musel řádu provést stránsky z různých časopisů a plíruček)

Němci na Štětí neměli žádat kroniky při vstupu učiteli a tak v místech prosinu 1945 bylo obec vráceno.

Již rokem 1938 mohli sice v květnu 1938 nechalo rychle zapomenout na 15. česk. míst. spory o říční povolení do oboru nastoupili s městem podobným a bezplílučnou rychlosťí. Na nich a za ním 15. květen připravily zdejšího o deprese.

Obuponti jedli a pili a hypovoli a obchodili vše, aboť všechni žádost - ný hars měny finan. marno 10 Kč jím umožnila hypovoli shora zadarmo. Všechno zboží zmizelo, a hrátku doby z obchodu a bylo odevzáno do Německa. Za dobré a kvalitní zboží měl lid bezdenné peníze a peníze nadměr. Dělá daleko bylo peníz více, zboží méně. Zároveň říčné hospodářství s přidatkovým systémem na listy, na které stálo dosud zboží poměrně lacné, ale někdy mělo a mělo chtít uchovat život, byl nucen hypovoli zboží, které poširovány illegálním způsobem na „černém trhu“ což bylo všechny rysové.

S Německým vojskem přišlo i něm. taj. policie za Gestapo, jejíž činnost, plukodárnu nás národ mnohdy pocítil, jak bude z dojemu patrné.

4. 1940

Povinná dodávka vejec. Chovatelé slepic musejí povinně dodávat vejce do sběren, ročně 60 vajec od jedné slepice: v lednu 1 vejce, v únoru 3 vejce, v březnu 6 vajec, v dubnu 10, v květnu 12 vajec, v červnu 12 vajec, v červenci 10 vajec, v srpnu 6 vajec.

Papírové koruny a překoruny byly dány do oběhu 9. února.

Uhlášku o vyjasnění odmíny 20.000/- na dopadení J. Smudkyho mimo c. v. s. fin. org. a c. policii obec. č. 2.

Koruny, opatřene ~~prvním~~ tektorem Böhmen und Mähren — Protektorát Čechy a Morava budou zákonné platidlem jen do 31. května 1940. Po 31. květnu 1940 bude možno tyto označované papírové pětikoruny a papírové koruny po dobu tří měsíců, to jest nejpozději do 31. srpna 1940, vyměnit u Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze a u všech jejich filiálk. Nové papírové pětikoruny a nové papírové koruny s dvojjazyčným textem, vydané podle vyhlášek ministra financí č. 94 a 122 Sb. z roku 1940, zůstávají ovšem nadále v oběhu jako zákonné platidlo.

album list. č. 67/61

Nové ceny vajec. Při prodeji v drobném smí stát značované vejce I. jakostní třídy, t. j. zcela čerstvé a vážici přes 55 gramů, nejvíše 1.10 K, nebo při váze od 48 do 55 gramů 1.05 K. Za čerstvá vejce II. jakostní třídy, vážici přes 55 g, smí být požadováno maximálně 1.07 K a při váze od 48 do 55 g 1.02 K. Vejce vytržená se budou účtovat nejvíše 95 halérů. Tuto cenu 95 halérů zaplatí spotřebitel maloobchodníkovi za netříděná, neznačovaná vejce domácího původu, prodávaná přímo v místě výkupu. Dále vyhláška stanoví výkupní cenu pro sbírny za 1 kg netříděných, neznačovaných vajec domácího původu částkou 14.20 K a výslovně se zde konstatuje, že výkup vajec na kusy není povolen.

1. května je sváteční den, ale obvyklé oslavy nebudou pořádány. Ríšské úřady hlásí: Obvyklé vyvěšení vlajek a praporů na budovách, a vyzdobení budov, obvyklé o nacionálním svátku německého národa (1. května), letos odpadá.

Nové předpisy při odběru mléka.

Ve Sbírce zákonů a nařízení z 1. července t. r. výšla pod č. 213 vyhláška předsedy vlády, podle které od XI. zásobovacího období (od 8. července 1940) platí nové předpisy při odběru mléka.

Listky na mléko mají čtyři týdenní objednaci listky a nikoliv jako dosud jen měsíční objednaci listek. Každý objednací listek musí být nyní spotrebitelem odevzdán dodavateli pro příští týden nejpozději v pátek týdne běžného. Mohou proto ti, kteří odjíždějí na letní byt, anebo vůbec se vzdáli přechodně z místa svého pobytu, odevzdati objednaci listek u svého nového dodavatele i během zásobovacího období. Ovšem může spotrebitel, nehodlá-li svého dodavatele během zásobovacího období měnit, anebo vědět, že se z místa svého pobytu nevzdáli, odevzdati mu všechny čtyři objednaci listky najednou.

c-67/61

Odevzdání objednacího listku spotřebitelem potvrdí dodavatel na zadní straně jednotlivých ústřížků, které patří k objednacímu listku, otištěm svého razítka nebo jiným označením své firmy. Budou-li odevzdány všechny čtyři objednací listky najednou, potvrdí dodavatel spotřebiteli odevzdání na zadní straně všech čtyř dílů ústřížků.

Dodavatel jest povinen odevzdati přijaté objednací listky mlékárně, od které v příštém týdnu hodlá mléko odebírat, nejpozději v sobotu před tímto týdnem. Mlékárna mu dodá mléko jen do té výše, na kterou znějí přijaté objednací listky. Objednací listky je povina mlékárna uschovati seřazené podle týdnů vždy po tří měsíce.

Držitelé dojnic, kteří prodávají mléko místním spotřebitelům přímo, musí rovněž přijmati objednací listky, které vždy koncem záříbovacího období odevzdají seřazené podle týdnů u své obce.

Vyhlaška dále ustanovuje, kterým spotřebitelům se vydávají nyní odběrní listy na mléko, při čemž rozlišuje tři skupiny a ukládá obcím, jak mají tyto odběrní listy označovati.

Vyhlaška nabývá účinnosti dnem vyhlášení, takže spotřebitelé odevzdají objednací listky u svých dodavatelů, u nichž budou příští týden mléko odebírat, ihned, nejpozději v pátek.

OTK.

Český národ půjde klidně a rozhodně svou cestou.

V mimořádné rozhlasové relaci byl v pátek dne 26. července večer vysílán tento oficiální projev Národního souručenství:

»Bratři a sestry!

Vedení Národního souručenství upozorňuje každého člena Národního souručenství, zvláště pak krajské, okresní a místní činovníky NS na prohlášení vlády Protektorátu Čechy a Morava z 25. t. m. o odpovědné činnosti české emigrace v Londýně. Tato skupinka pod - vedením dra Beneše samosované vytvořila tak sv. česko-slovenskou vládu a hodlá patrně pokračovat v nečastné a tak neblaze skončivé politice bývalého režimu prvej republiky. Vláda Protektorátu Čechy a Morava právem odsoudila tyto samozvance, kteří si osobují právo mluviti za hranicemi jménem českého lidu. Tento počin emigrantů je pouhým prázdným gestem. Tito jednotlivci, kteří svýj národ opustili, nikoho ne-reprezentují a nemají práva za národ mluviti a jednat. Český národ má svého jediného oprávněného representanta ve státním presidentu dr. Emílu Háčkovi a ve své autonomní vládě. Státní president byl ke své funkci povolán ústavně a autonomní vláda česká byla jím jmenována.

Státní president a jeho vláda jsou jediní ústavně právní představitelé českého národa v nových státoprávních poměrech, kteří požívají plné důvěry českého lidu a kteří jediné jsou povoleni rozhodovat o jeho osudech.

Vedení Národního souručenství, které odpovědně slouží českému národu, znova zdůrazňuje, že s celým národem stojí pevně za svým státním presidentem a proto odmítá každý vnyší zásah do jeho osudu a do jeho života. Vedení Národního souručenství nejednou již odmítlo jasné a jednoznačně trestuhodnotnou činnost zahraničních samozvanců. Pan státní president jako hlava Národního souručenství vyjádřil ve svém rozhlasovém projevu z 19. června smýšlení českého lidu o činnosti emigrantů tímto jasným prohlášením:

Kapitulace Francie poskytla poslední a nejpřednější důkaz toho, jak mylně byly politické představy těch, kdož se po 20 letech oddávali bezmyšlenkovitému přijímání zá-

padních směrnic, ať již šlo o klamnou orientaci zahraniční politiky či o napodobování překonaného liberalisticko-demokratického myšlení. V tomto omylu pokračovali i ti, kdož — na štěsti pro náš národ je ve scéne mizivém poctu — opustili práci v našich semích a odebrali se do neprátelecké exilu, za jejíž pomocí pak chtěli zakládat budoucí osudy českého národa. Velké většině národa zůstaly jejich záměry květa exilu. Široké vraty se o ně nestaraly, protože střízlivý smysl, národu vždy vlastní, ukázal, že jde tu jen o pseudoměří jednotlivců.

Tak to řekl pan státní president za nás všechny. Český lid, soustředěný v Národním souručenství, nedá se svéstí na neprávou cestu a nedá se růsit ve svém klidu a práci žádnou novou šalebnou hrou neodpovědných jednotlivců v cizích službách. Český lid jde a půjde přes tyto průhledné pokusy o vnitřní zneklidnění pevně a rozhodně po své práci, v hlubokém přesvědčení, že politická linie, určená národu p. státním presidentem, je jedině správná. Nikdo za hranicemi nesmí si osobovatí právo stavěti se samosovaně v jeho čelo a zasadovat do správy jeho včeř. Český národ je naplněn virou v moudré politické vedení svého prezidenta a vlády Protektorátu, a jeho viru nezlobí ani demagogie, ani intrika plutokratických držitelů moci v Anglii, nebo jejich nastrčených loutek. Čín.londýnské vlády a několika samosované je pouhou bezvýznamnou episodou, která spadá do poslední fáze křečovitého zápolení starého světa o jeho neprávem nabité výsady.

Ti, kdož se zvenčí chtějí dostat k moci proti všem požadavkům zdravého rozumu, a dominují se, že na tuto prohranou cestu zláklají český lid, budou zklamáni. Český národ, obdařený dobrým smyslem pro realitu, je přesvědčen, že tyto intriky mají pouze ten účel, aby rušily jeho spojužití s vítězným národem německým a jeho spoluprací na výstavbě nového, lepšího evropského řádu. Český národ, soustředěný v Národním souručenství, příde proto přes všecky tyto pokusy klidně a rozhodně svou cestou, kterou určili pan státní president a vláda Protektorátu, a která jej vede k lepší budoucnosti.

Vlasti zdar!

čt-tns

K chovu holubů je třeba povolení. Kdo holuby drží nebo chová, je povinen ohlásiti to do tří týdnů místní četnické stanici nebo policejnímu úřadu. Při tom musí být sčítán počet a druh holubů (užitkoví, výstavní, poštovní). Potvrzení, které dostane majitel holubů o tomto hlášení, platí jako prozatímní povolení k chovu holubů. Ohlášení držby holubů, jakož i návrh na udělení povolení k chovu holubů platí zároveň jako přihláška za člena Svazu pro chov holubů v Protektorátu Čechy a Morava v Praze a zavazuje k tomu, řídit se nařízeními dozorčího komisaře pro holubářství v Protektorátu Čechy a Morava.

Výzva st

k zaháj

Českén

Učinil is
niho sounče.
České obyvc
zimních úkol
div, kterého
hlašují za pí

Očekáva
kožišinové a
spořit s tim
se jinak těž
o součástkac
vrstev, jako:

Cesi, po
Dlince-lí ve
výkonu své
porovnateln
sobem odra
jako tvrdá i

Je tedy
dik hrdinný
V tomto
kyny pro úk

V P r a

(7.10.41)
Totéž den r. 1941 bylo příruč. mapu protektorátu Čechy a Morava a
přilehlých dějiní (anchir č. 86)

Hegelrich, insuper
Riesenovo precházení

29. června 1941 poslal Hitler do protektorátu generálka nem. policie Hegelricha, užívajícího pseudonym "Sudeton". Sudoný ten musí spolu se církevským "Němcem" K. H. Frantem zahájit období poprav, po nahlášení stanného pravidla. V prvním týdnu po jeho zprávě byl pro registraci zastřelen skoro celý rojem. Stalo OK / obrana národa - podzem. hnutí, jehož organizačního základu i vedení obecí - podvelebitelé Hoblitsch Alder - Lennichsch. - Korotný los, holub) v lete s armád. gener. Bilijm. Současné dal Hitler soudním soudem nařízení, aby zahájily svou práci. Ve vyšetřovacích věznicích a hácnicích bylo již nashromážděno mezi 5.000 vyšších vedoucích činorodých rezistentů. odboje, k nimž zahrály po vyvraždění ráley st. SSSR. sratem počínají tisíce komunistů. V smrti byl odsouzen státní předs. čes. vlast. v T.č. protektorátu Al. Eliáš. (obhájil č. 69), popraven r. června 1942

Cesi byli vyháněni z celých okresů v rámci českých Krajin a Körničijin posměšně nazývali prázdným polomyle na Ukrajinu všechna na Šipíři. Z tyžík. okresu muselo st. obyvatel z několika obcí si fyšhara vystříhat, aby tu mohla být zřízena střílnice.

Jednot
sílu dok
námode.

1/1

Výzva státního prezidenta dr. Emila Háchy

k zahájení české sbírky zimních potřeb pro frontu

Českému obyvatelstvu!

Učinil jsem rozhodnutí, aby vláda Protektorátu Čechy a Morava za spoluprde Národního souručenství uspořádala mezi českým obyvatelstvem sbírku zimních potřeb pro frontu. České obyvatelstvo připojí se tímto způsobem k rozsáhlé akci, která jest pro usnadnění zimních úkolů bojující fronty právě prováděna v celé Velkoněmecké říši. Znaje tictu a obdiv, kterého požívá hrdinný německý vojín v nejsířších vrstvách českého obyvatelstva, prohlašují za příkaz české národní povinnosti, aby každý na tuto významnou sbírku přispěl.

Očekávám, že každý z vás venuje nikoli jen lehce postradatelné nebo odložené vlněné, kožišinové a jiné zimní věci. Musíte, stejně jako to učinili příslušníci německého národa, spojiti s tím myšlenku obětavosti a odříkání a odevzdati i takové zimní věci, s nimiž byste se jinak těžce loučili, jež však nejsou naprosto nutné k výkonu povolání. To platí zvláště o součástkách oděvů pro zimní sporty, o vlněných a kožišinových předmětech majetnějších vrstev, jakož i podniků sdružení a ústavů.

Ceši, pomylete, že miliony německých vojáků nasazují denně svůj život také za vaši vlast. Dlouhé ve svých teplých jízích a bezpečí vlastních domácností a opíráme-li se tudíž při výkonu své práce a při svém denním životě o zabezpečený domácí krb, vděčíme za to neporovnatelné říšské branné moci, která tisice kilometrů od našeho domova zničujícím způsobem odrazila bolševické nebezpečí. Zatím co jsme my slavili vánoce, stál německý voják jako tvrdá železná stráž na širých sněhových a ledových pláních ruských také za nás.

Je tedy věcí cti každého českého muže a každé české ženy, aby projevili činem svůj dík hrdinným obráncům Říše a Evropy.

V tomto směru pověřil jsem vládu Protektorátu, aby vydala s urychlením veškeré pokyny pro úspěšné provedení sbírky.

V Praze 27. prosince 1941.

Dr. Emil Hácha

(Tiskárna a obří mí st. 88.)

7/1942

Počátkem dubna ryslo 3. čís. "Rudloho práva" (vydávaného illegálně), což je nejdůležitější dohledem toho, která z polit. stran byly Republiky stála v čele boje za svobodu národa. (snímek v albu list č. 88)

Idea Hitlerových nacistům odtrhla přesidlo Háchy - pojmenováno na protivista

Emil Hácha

*Cech a Moravy !! - zastupujícímu říšskému protektoru Heydrichovi
na předcházejícím bloku nádraží slavnostním způsobem 5. května 1942
č. 951 jako dar Hitlerovi (zložen listy)*

Hrací poměry ve vlasti počaly se mít začít skupina nacistických aktařů. Heydrich byl v květnu 1942 v Praze těžce raněn pumou a po týdnu zemřel. Němci se mstili na nevinných lidí. Po celý červen a docho jara následujícího dne byly hromadně popravovány muži a ženy, národníkou vybraní ze růzích stání, české umělci, učenci, spisovatelé, lidé z měst i vesnic. Popraveno bylo několik tisíc osob, další tisíce zatýkány v koncentračních táborech. Frank kroužil, že nastane konec českého národa, nemítou-li neporazit. Celé rodiny byly vybité, jen proto, že náhodný národník z nemova byl u paříže pověšen k pobytu. V roce 1942 byl uveřejněn popis pachatelů atentátu (album listy), o výsledku odmítnutém 10 milionů korun tomu, kdo přivede na stopu pachatele. (vyhláška vydání č. 89)

Vláda protektorátu vypsalá kromě toho 10 mil. korun na dopadacího pachatele a po rozhlášeního projevu prezidenta Hacha, obrátila se vláda této kříži do obyvatelstva s dle uvedeným prohlášením

Spoluobčané — Češi a Češky!

Několik Čechů, nepřítalem zaplacených, dopustilo se hanebného činu, který může mít pro český národ ty nejtěžší následky nyní i v budoucnosti. Dnes je jisté, že atentát, spáchán 27. května na pana zastupujícího říšského protektora, byl připraven v cizině panem Benešem a jeho lidmi. V naší zemi byl a je vzorný klid. Velkoněmecká říše tuto skutečnost ocenila a ústy pana zastupujícího říšského protektora právě v den před hnusným činem Benešových agentů úkoly české autonomie podstatně rozšířila. Snahou vlády od ledna t. r. bylo přesvědčit Vůdce o věrnosti českého národa Velkoněmecké říše a tím docílit, aby byla postupně odbourána určitá opatření, která se strany Velkoněmecké říše byla nutná proti těm Čechům, kteří se dali svěsti nepříteli. Práce se nám dařila. Mnoho českých lidí bylo zachráněno, rozsudky zmírněny a ortely odloženy. Co u nás emigranti pokazili, to jsme hleděli napravit. A tu z čista jasna strašlivý zločin ohrozil vše, co bylo dosud námi dosaženo. Když pan Beneš v roce 1938 zavedl český národ na pokraj zkázy, vzdal se dobrovolně presidentství a odešel do ciziny se slibem, že do české politiky už zasahovat nebude. Pan Beneš však nedržel své slovo, prohlásil sám sebe v Londýně presidentem Jen proto, aby jako placený britský agent uvrhli naši vlast znovu do neštěstí. A tak se stal strůjem a pomahačem na činu, který musíme označit jako nejtěžší zločin na českém národe. Beneš se svými přísluhovači velmi dobře je si toho vědom, že Velkoněmecká říše musí nemilosrdně potrestat takový zločin, který směřuje k tomu, aby ji v jejím osudovém boji oslavil. Pan Beneš ví, že žene vstříc jisté smrti i s jejich rodinami ty pošetilce, které v naší zemi štve proti Říši. Kdyby všichni Češi se řídili pokyny své zákonné vlády, mohla by Velkoněmecká říše omezit svá bezpečnostní opatření v naší zemi na míru co nejmenší. Půjdou-li široké vrstvy českého lidu klidně za svou prací, nebude zatýkání, ani trestu. Neklid v naší zemi potřebují jen ta individua, od Angličanů a Židů koupená, aby pan Beneš za nových německých válečných úspěchů dostal propagandní materiál, za který by mohl v Londýně dále pobírat své jidášské groše. Vláda Čech a Moravy učiní proto všechno, aby potřela a vymýtila zločineckou práci

Beneš a jeho spolupráci všec věrně stojí za věku je drahé a dří v Čechách ním nepřátelům českého národa. Kdo jde s Národem a ta podobná in nezabráni, a v boji za

V Praze dí

Předseda vlády
práce dr. Walt
Emanuel Mora

3. června h.
za děčínskou

E. Morava

9. června h.
Toto aktu se
dělají a rovn

Karistick
jemu, proti
skony:

Smicidony

Beneše a jeho agentů všemi prostředky, kterých může použít. K tomu požaduje obětavou spolupráci všech Čechů. Široké vrstvy českého národa, podobně jako jejich vláda, pevně a věrně stojí za Velkoněmeckou říší. V této těžké hodině, kdy jde o všechno, co českému člověku je drahé a svaté, musí vláda dnes i v budoucnu zůstat tvrdou tak dlouho, až se ji podaří v Čechách a na Moravě nemilosrdně vymýtit ony elementy, které slouží Anglii a ostatním nepřátelům Říše a kterým, jak každému Čechu dnes konečně musí být jasné, je osud českého národa naprostě lhůstejný. Vláda Čech a Moravy proto prohlašuje: Kdo i des Anglii a jejími spojenci, je veřejným nepřitelem českého národa a tak s ním také bude naloženo. Škůdce národa je každý, kdo podobná individua skrývá a kdo jejich činnosti všemi prostředky nezabrání. Chce-li český národ žít, nesmí ochabovat ve své práci a v boji za Říši a za svou vlast.

V Praze dne 30. května 1942.

Předseda vlády dr. Jaroslav Krejčík. Ministr vnitra Richard Bienert. Ministr hospodářství a průpravy dr. Walter Bertsch. Ministr školství a národní osvěty a vedoucí úřadu lidové osvěty Emanuel Moravec. Ministr dopravy a techniky dr. Jindřich Kamenický. Ministr financí dr. Josef Kalfus. Ministr zemědělství a lesnictví Adolf Hrubý.

3. června 1942 srovnáno bylo na Staroměstské náměstí manifestace českého lidu za účelem odsouzení Ottona na Heydricha. Přečíkem byl povázaný kolaborant E. Moravec, ministr škol. a lidové osvěty (album list č. 72)

9. června konal se v Berlíně smuteční akt za Heydricha za přítomnosti Hitlerovy. Tento aktu se účastnil také stát. prezid. Hacha s protectorální vládou a deputací dělníků a rolníků v projídu z Čech a Moravy. (album list č. 73)

Nacistickou hružorliďu charakterizoval prezid. republik. dr. Ed. Beneš ve svém projevu, proneseném 13. června 1942 v Londýně, po atentátu na Heydricha říčilo

Prezid. Beneš v Londýně

slíby:

-jfl. „V obsazené Praze byl zabit násim nesmírně týraným lidem představitel cizí moci, která se zločinně pokusila nás stát a národ a jeho svobodnou existenci zničit. Podle mezinárodního práva mohl okupant vinníky potrestat a učinit proti nim mezinárodně povolená preventivní opatření. Místo toho uchýlil se k bídactví, jež je známo jen z nejnicem, nejširších kapitol lidské historie. Zabijí masově podle listin, předem celé měsíce a léta připravených, nevinné lidé, o nichž ví, že se sice činu trestného ani nedopustili ani ho nezavinili, že však cíti vlastenecky a jsou dušovními odpůrci nacismu. Sáhla dokonce — po prvé v moderní historii — k největšímu představitelskému gangsterství a oficiálně to prohlásil za svou právní doktrinu: terorizuje totiž muže tím, že zabíjí jejich naprostě nevinné ženy a nedospělé děti, a veřejně to vyhlašuje.“

Initiatorky atentátu byly Kubíš a Gabořík, procurovali jimi starší jinými českými

rý může mít
tát, spáchaný
iem Benešem
čnost ocenila
i Benešových
r. bylo pře-
vyla postupně
těm Čechům,
zachráněno,
děli napravit.
o. Když pan
presidentství
Beneš však
jako placený
mahačem na
svým přislu-
dně potrestat
Pan Beneš ví,
ve proti Říši.
á Říše omezit
rstvy českého
třebují jen ta
ch válečných
své jidášské
ineckou práci

1101. TAKÉ ODMÍTALI NÁROD RADOVÝM VÝKLADEM, POUŽÍVACÍM VÝKLADEM A VÝKLADEM, KTERÝM SE DO MUŠILOU BYL POTRESTÁN, ŽE NEŘÍKÁ MÔU, aby český lid dál nečinil příliš toho, jak byl všechny H.H. Frank se svými pochopy rádil denně desítky nejstále čínských českých lidů. Přišel rás, aby někdo promluvil jimi nemá národ, aby vyhnal ortel, který zimující lid vyřízl nad Heydrichem. Kubíš a Štokači cítili prsty, ruky, jaro celého národa. Společně s Valčíkem a Smržem, pod prstem národa. Oba dva vykonali rozhodnutí, které vyneslo národ, pojedou za svobodu proti nejsrašíší tyranii fašista.

Pocit spravedlivého zadostřízení jsme cítili všichni jak doma, tak za hranicemi. Toho byla nám dokladem významná řeč prezidenta republiky dr. Ed. Beneše. Ten byl nám dokumentem té strach a úzkost, kterou celý národ pocíťoval o osud původači atentátu.

To atentátu soustředili se lidé v kryptě kostela sv. Cyrila a Metoděje v Přesslore u., aby odtaž odstřeli do krypty pod ochranou členů podzemního hnutí. Odtud z krypty již nikdy neodesíti. Zradu ukončila jejich žírozy a radosti rodili smrt, než by padli do rukou Klementa. (Odtud zde v řadách c. 90) Přeslunec člověka pravoslovné oči se píce kochánským srdcem.

To atentátu pronásledování českých lidí nebralo konci. Dejme hošila německé hestie desítky dobrých českých rodin. Bralo dětem otce a mamu, děti byly hrazeny svým rodičům. Tato přeschut se nedá srovnat s personací pojeho smrti, kdy to bylo organizované zabijení o vraždění. Čestí vlastenců bylo zabijení taz, jehož by některí chcieli obránit teroristu sláru storaříku.

Dne 10. června 1942 byl národ násť přímo do srdeč. Ke večerních budinách nám hlasatel smaragdem a zastřeleným hlasem hlašil:

„Za potrdnou po vrahich SS-Obergruppenführera Heydricha byly zjištěny nezvratné poukazy, že obyvatelstvo obce Lidice u Kladna poskytovalo podporu a pomoc okruhu pachatelů, který přichází v úvalu. Příslušné důkazy byly zjištěny bez pomocí místního obyvatelstva, třebaže na věc bylo dotazováno. Stanovisko k atentátu, tímto projevené, je zdůrazňováno ještě dalšími činy Ríši nepředstavnými, jakými jsou na příklad: ndlezy protistátních tiskovin, sledování zbraní a munice, illegální vysílačky a neobyčejné možnosti zboží, jež podléhá řízenému hospodářství,

a okolnosti, že v aktivních službách nepředstavných v zahraničí jsou obyvatelé imenované obce. Protože se obyvatelé této vesnice svou činností a podporou vraha SS-Obergruppenführera Heydricha co nejhrubším způsobem provinili proti vydaným zákonařům, byli dospělí muži zastřeleni, ženy dopraveny do koncentračního tábora a děti dány na náležitě vyučování. Budovy v obci byly srávány se zemí a jméno obce bylo vymazáno. (ČTK 10. června 1942.)

Ženy a děti. Tělem a hřebíčkem roda zachovaly něco českého, jmena změně, řeřtiny těchto koncentrací. Tak

Cely svět a my osud osudu fisců za svou shostí. Hrom, rítězství správ si přejí n. host jako v moral party boji. *)

Máda 15 a Starci armády bojovali mno.

Starci, lidé utrčili 12. prosince moci a nového druhu, kterou německým c půjstav. / on

Slnkoří píj vřícní výroby, na v Praze, 91.

ry, věděli, že
žili už, jak
všechny jich
vyhnaní
všichni prstí;
že nám našpor
proti nej-

na, takže
všichni jsou
na cely

Město je
všechnino
vzly a radi-
mimo č. 90)

zem

je německá
čili byly hra-
jete smrti,
ubijení taz,

vich budinách

zbach nepřátelé
imenované
vesnice svou
S-Offgruppen-
zprávou pro-
vili dosud muzí
do koncentrač-
ního tábora v y-
v srbském se-
mo. (CTK 10.)

Bez nejménší příčiny postříleni růžichni muži bez rozdílu stáří a chlapci od 16 let. Ženy a děti byly odtrženy, abec vyplývalo, rozbořeno, stravnáno s zemí i se žabou, nosy, tlamy a hibitorem. Své dilo Němcí filmovali a tak se na trvalou památku německého národa zachovaly dohledy jejich „ochraný“ česk. národa, fotografie ubitých mužů a obrasy měst české resnice. Dětem byly vyklouzny nebo vyplývaly značky na ruce, jejich jména změněno na německá a chlapci i dívky zašítročeny nevýšim karm. Osud většiny těchto dětí zůstal zatím neznám. Mladý a ostatní ženy zanechali Němcům do koncentračních táborů, kde mnohé byly umučeny. (album čís. 74)

Celý svět ztratil hravou nad surovostí Němců, ale za Hitlera nacisté připravili stejný osud osadě Ležáky, kde postříleli i ženy. V lete 1944 poltil český národ tisíce za svou lásku k svobodě, za svou věrnost dřížnici a za svůj odpor k nacistům. Hromadné rády domstily čes. národ k mleční, ale nezdolaly jeho víru ve věčnost spravedlnosti. Poslušná protektorátní vláda však dokázala vyhlásovat, že Češi si přejí nový žít pod vládou Němců a odmítají národnou snahu o samostatnost jako trestuhodný zločin.^{*)} Situace se zlepšila, částech násich kraju se již opětovně partyzáni, kteří škodili okupantům a připravovali se k rozhodněním boji. → m. str. 318 a další

Osud Ležáků.

Sládečka 159 za hranicemi zhoru vytrvale i s armádu, do které nastoupili češi a Slováci, kteří opustili domov, nebo kteří jí důvěřovali vlasti. Oddíly čsl. armády bojovaly po boku armády protistá, americké a v řadách Rudé armády a získaly mnohou početnou mistrysöich spojeneckých velitelů.

Slováci, kteří poznali, že jejich vláda slouží Němcům, proti zajímavé vlastnímu lidu utvorili Slovensk. národ. radu o vánoci 1943.

11. prosince 1943 byla v Mostku podepsána smlouva o přátelství, nejednání, pomoci a poradatelství spolupráci se Sovět. svazem a ČSR. Bylo to první smlouva toho druhu, kterou uzavřel Sov. svaz během Kláštorské války, vedené sovět. lidem proti německým okupantům. Tato smlouva nesla název národní a státní bezpečnostní přistav. (album list. č. 75 a 61.)

Smlouva Čsl.-sovětská

Smlouva přijal celý národ s radostí, jsa přesvědčen, že smlouva představuje logické zařízení vývoje, kterým procházela naše zahraniční politika, počínaje r. 1934, kdy byla podepsána v Praze, mezi naši spojen. smlouva se Sov. svazem, navazující na analogickou a spojeneckou

Není 10krát kouzlo

Do občanů dány nové! 10krát hanlinky, oblečen list č. 1/64)

schůzky musely

PROHLÁŠENÍ STÁTNÍHO PRESIDENTA A VLÁDY.

Národe!

Veliké chvíle žádají veliká rozhodnutí, přímé muže a ženy. Český lid zachoval se jako evropský kulturní národ po dlouhé staletí, poněvadž jeho vůdcové v dávné minulosti vytušili dobře, že Říše německá, která tehdy Evropu vedla a tuto Evropu několikrát proti vpádu barbarů z východu zchránila, představuje záruku české budoucnosti.

Věrní odkazu svých otců a celé naší slavné minulosti, vrátili jsme se po krátké zdánlivé samostatnosti do lůna Říše, když začal zráti osud Evropy, rozvrácené falesňou demokracií, Židy vyssávané a zrazované. Anglie, nemohouc Evropě dále vládnout, vydává ji nyní v plen bolševickému barbarství, proti kterému jako pevná hráz postavila se Říše, obětujíc tisíce svých nejlepších synů.

Český národ nemůže se vydat hanbě a opovržení, kterým ztráta historie bude stíhat národy i jedince, kteří se v roce 1943 ukázali nerozhodní a zbabělí. Víme, co je naší povinností k Říši a k sobě. Jako jsme se rozešli navždy s Anglií a jejími spojenci, tak jsme se na věky spojili s Velkoněmeckou říší, bez výhrad a v upřímné věrnosti. Osud Říše stal se naším osudem. Jsme si toho plně vědomi právě dnes, kdy na východě se rozhoduje o Evropě opět na dlouhé věky.

Bolševismus je nejen nepřítel národa německého, on je také nepřítel našim. Vyhlásili jsme v historické hodině roku 1941 společně s Říší otevřený boj bolševismu. Jsme rozhodnuti tento boj společně s Říší nyní vyvrcholit a v něm nepolevit až do vítězného konca. Bolševismus v Čechách a na Moravě znamenal by konec naší tisícileté kultury, která byla Evropou uznávána už v dobách, kdy Rusko, barbarské a neznámé, žilo pod jhem asylských despotů.

Proto všichni k dílu! U nás se nyní mobilizuje každá síla pro totální válečné nasazení Fronty německých armád, která nás na východě chrání, potřebuje zbraně. Nedopustíme, aby přes naše země se ponesla tisíce války! Nedopustíme, aby naše děti se staly otroky sovětské neúprosné státní mašiny! Zachraňme svou domovinu před hladem a zpustošením!

Znovu nás dějiny volají před svým soudem! Naši pravotcové zastavili na polích katalonských společně s ostatními evropskými národy hápor divokých Hunů. Odolali statečně vpádu Tatarů. Znovu udeřila hodina, kdy Evropa má zlomit útok barbarů, ženoucích se z východu!

Splňte svou povinnost! Pro slabochy a váhavce není v nové Evropě místa! Jen silným bude odměnou opravdový, důstojný socialismus v sjednocené Evropě, kterou s výpětím sil chrání dnes bezpříkladný německý granátník, letec a námořník.

Bože, požehnej německým zbraním a nám dej sílu, abychom čestně dostali svým povinnostem!

Češi a Češky, na svá místa! Nikdo nesmí zůstat zpět! Slibujeme bdít nad vás! Neopustíme vás a vy nezklamte nás! Vězte nám, jako my věříme vám! Ať žije nás Vůdce Adolf Hitler! Ať žije na věčné časy Říše i naše otčina!

Dáno dne 26. února 1943.

Podepsáno:

Státní prezident dr. Emil Hácha a všichni členové vlády.

vlád

K Hitlerovým narozeninám v r. 1943 posláno bylo občanem blanenským gratulaci, kterou pro zajímavost připojuji:

V záplavě gratulací, které dostal krvavý Hitler do hlavního stanu ke svým narozeninám v r. 1943, proklouzly na jeho stůl i tyto anonymní verše, jejichž autor Oldřich Roháč z Blanska se nyní přihlašuje:

GNOTHE SE AUTON

Dojde-li tisíckrát k sboráření lidí,
sblíží-li tisíckrát v lidské se svět,
tebe už můžeme, Germáne Istvý,
tebe už můžeme jen nedívádět.

Tisíckrát porušilis vyřazené slovo,
tisíckrát zašlapilis daný slob v zemi,
tisíckrát zaměnilis plach v olově,
však ústy si prachem a železem

nedobudeš. Nenajděš míru, lásky,
byť bys svět zatopil krví a vztekem,
nenajděš přítele na této zemi,
dokud se budeš zvít — nadčlověkem.

Zaznamenáváme tuto českou gratulaci proto,
že jistě nebyla tehdy s ostatními veřejně vystavena.

Vláda Protektoriátu provolání:

Český lid

V okamžicích,
vážně ohroženo,
a vláda Protektoriátu
s radou, prosboch
svým provolání:

Rada národu

Říše za Novou
východu a plu
národy obětuje i
Nás národ, zlíc
branné mocí, ne
ho povinností j
příkladným a
ním. Tím prospí
ci a přispívá k
děkujieme, že v
řádek, že naši n
své práci a že če

Tocítkem 1. října založena liga proti bolševismu, jejíž prohlášení z ustanovení valného schůze musely určit všechny časopisy

Liga proti bolševismu

VLÁDY.

choval se
vně minu-
několkrá-
ností.

itké zdán-
šenou de-
rit, vydává
stavila se

ude stíhat
to je naší
Jencl, tak
ostí. Osud
chodě se

em naším.
olševismu.
až do vý-
í tisícileté
neznámé,

lečné na-
oraně. Ne-
naše děti
i před hla-

h katalon-
i statečně
oucích se

al Jen sil-
erou s vy-

stali svým

had vámi.
děš Vůdce

vlády.

im gratulace,

Hitler
1943,
verše,
nyní

roto,
vysta-

Českému národu!

V boji, jaký nepoznaly dosud dějiny, brání se Evropa bolševickému nebezpečí. Toto bar-
barství východní stepi, prosycené židovskými živly, hrozi úplným zničením všech mravních
hmotných hodnot, které za dvě tisíciletí vytvořila na evropské pevnině arijská rasa. Řada
udílostí doby současné a nedavné svědčí neklamně o tom, že bolševismus nezměnil nic na
svém úmyslu vyhladit z kořene všecko, co připomíná evropskou kulturu. Tisíce vyvražděných
a odvlečených příslušníků inteligence, středního stavu a zemědělců ve východním Polsku,
v baltiských zemích a v Bessarabii, kde komunismus se dostal k moci na pouhý jeden rok,
ukazuje dost zřetelně, jaký osud by postihl tytéž vrstvy u nás, kdyby se bolševici dostali do
Čech a na Moravu. Hlad v jižní Itálii, kde komunistické živly nabývají za anglo-severoame-
rické okupace stále většího vlivu, a rádění Titových partyzánských band na Balkáně jsou
nad kterým nabudou moci.

Ceský lid, který svými tisíciletými dějinami, svou vyspělou kulturou a civilisací tkví
pevně v půdě střední Evropy, nemůže k bolševickému nebezpečí přihlížet lhostejně. To po-
chopili správně nás státní president dr. Emil Hácha a naše vláda, kteří zaujali v prosinci
minulého roku jasným prohlášením jednoznačný postoj proti bolševismu. Je na nás, ostatních
příslušníků českého národa, abychom před celým světem demonstrovali, že stojíme ne-
ochvějně za svým státním presidentem a za svou vládu.

Ceský lid je si vědom, že v tomto boji jde o jeho bytí a nebytí. Česká intelligence, jakožto
vedoucí složka národa ví, že je její povinností, aby zaujala místo v čele odporu proti bolše-
vismu. Český zemědělec staví se nekompromisně na obranu plody, zděděné po předcích.
Český živnostník usiluje o zachování slavné tradice českého řemesla. Český dělník se vzpírá
tomu, aby byl snížen na úroveň tažného zvířete.

Všichni si musíme v této osudových chvíli evropské pevniny uvědomit, že jediný,
kdo může odvrátit bolševické nebezpečí také od českých hranič, je říšská branná moc. Je
proto v našem zájmu, abychom všechni přijímali ochranu, kterou nám v současných dobách
skýtá Říše a abychom ji v jejím boji proti nepřátelům Evropy ze všech sil podporovali.

Voláme veškeren český lid do uvědomělého boje proti bolševismu. Nedejte se zviklati
falešnými sliby nepřátele agitace, ani omyly pobloudilých jedinců mezi námi. Nedejte se
zastrašit hrozbami, ani zlomit pochybní poraženců. Vězte s námi, že Evropa poznala včas
bolševické nebezpečí a že je nakonec odraží spojeným vypětím svých sil pod záštitou sta-
tečné německé branné moci.

Vítězství patří německým zbraním a Nové Evropě!

Provokovaní vlády Protektorátu k českému lidu

ČTK - Praha 13. dubna
Vláda Protektorátu Čechy a Morava vydala
toto provolání:

Ceský lid!

V okamžicích, kdy bytí českého lidu bylo
vážně ohroženo, obrázel se státní president
a vláda Protektorátu Čech a Moravy k lidu
s radou, prosbou i výstrahou. Čím tak i dnes
svým provoláním.

Rada národů Evropy vede boj po boku
Říše za Novou Evropu proti bolševickému
východu a plutokratickému západu. Tyto
národy obětují za velký cíl krev svých synů.
Náš národ, žijící pod ochranou Říše a její
branné moci, nebojuje se zbraní v ruce. Je-
ho povinností je podporovat bojující Říši
príkladným a obětavým pracovním nasaze-
ním. Tím prospívá nynější i budoucí genera-
ci a přispívá k vítězství Říše, jejíž ochráně-
děkujeme, že v naší vlasti vládne klid a po-
řádek, že naši muži a ženy jdou pokojně po
své práci a že české rodiny žijí v míru.

Jíž několikrát zdůrazňovali státní president
a vláda tyto významné skutečnosti, aby celý
náš národ je měl stále na paměti a podle
toho si věděl. Cínl-II tak dnes státní president
a vláda opětovně, je to proto, že v klidu a
pokoji, v němž náš národ a vlast v této straš-
né válce žije, se snadno na tyto nedocenitelné
výhody zapomíná, a dále proto, že nepří-
atel, který není s to docílit vojenského roz-
hodnutí na poli všeobecném, znova se pokouší
uvést naši krásnou vlast do hrdý a zmatku.
Každý, jemuž jde o blaho českého
národa, s rozhodčením za-
vrhuje, vstupují-li do služeb
této snah a cílů nepřítelových
čestí emigranti, kteří sami opus-
tili český národ v jeho nejtragič-
tější chvíli a z bezpečného zá-
větří vybízejí český lid k zoufa-
lým čintům, které nemohou nic jiného
způsobit než novou krvavou
válku českého národa. Kdo má
svědomí podněcovat lid k bezna-
dějněmu odporu nebo dokonce vy-
hrožovat těm, kdož jeho výzvy
neposlechnou, musí mit také od-
vahu postavit se osobně v čelo
těm, kteří chce věstí, a něštěj-
ší svedené.

pohroma sunia cesky na pred uveana sety,
kdy s pomocí českých emigrantů byl najatým vrahem spáchán vražedný útok proti začínajícímu říšskému proti vořovi generálu

Heydrichovi. Vzpomeňte jen na dny tuzikosti, kdy se sevřeným srdcem se chvěly dětné rodiny o život svých druhých příslušníků, často jen svedených obětí. Český lid masovými projevy tehdy jasné odsoudil tyto činy emigrace a postavil se za své legální činitele.

Nechceme a nedovolime, aby se tyto chvíle opakovaly. Pamatujiče jich a hledice otevřenýma očima do budoucnosti, voláme proto k Vám:

Nepodporujte žádného rušítele domácího míru a klidu domoviny nebo agenta, vyslaného do naší země nepřítelem; předejte ihned státním úřadům každou podezřelou osobu, jež by se k vám chtěla vložit;

Budte si vědomi toho, že i nadále platí nařízení říšského protektora z 3. července 1942, podle něhož každý, kdo nepřátelům říše poskytuje přístřeši a pomoc, je trestán smrtí.

Český národe!

Tvůj státní president a Tvá vláda připomínaš Ti nyní, kdy se opětovně jedná o osud našeho národa:

Bud' si vědom svých povinností ke své rodině,

ke svému národu,

a k Říši, jež Tě ochraňuje.

Napomáhej, aby v naší krásné vlasti byl zachován pořádek a klid a nedej se ohelstít nebezpečným silbám a falešným lákadly.

Pomni své rodiny, svých dětí, svého národa, jež bys nepředloženými činu uvedl v nezměrnou pohromu, jimž však svým klidným, jasným a rozvážným postojem a jednáním můžeš dopomoci k lepší a šťastnější budoucnosti.

V Praze dne 14. dubna 1944.

Státní president:

Dr. H. Běha.

Předseda vlády a ministr spravedlnosti:

Dr K. Rejdi.

Ministr vnitra:

Bienert.

Ministr školství a ministr lidové osvěty:

Moravec.

Ministr zemědělství a lesnictví:

Hrubý.

Ministr dopravy a techniky:

Dr Kamenický.

Ministr financí:

Dr Kalfus.

pantum, pro,
vile sloven. a
padl hradi
boj, (albina).

Formiran

čele s presia

českoslov. do

Jihly (Yeme

do země osvo

vesnic a lesů.

Až historie,

poloil čirot

Nydrim.

chteli pro,

vesnicí r. t.

Doboj Praha

zeno majíci z

25. dubna

Kathun Alc

Alexander

Dob před nimi

26. dubna

Horní cha

nictech dne

na horňáků

shlepsích, hnali

vnitřní města,

aby Prahu pro

o pomoc. Vola

Nor 20K - protektorát.

Docháchu dány nor 20K bankovky - protektorátu / al. list č. 76 by

19. srpna 1944 zřekla se Slovensk. národ. rada v Bansku Bystrici fiskalitě vlády o slavnostní osvědčila svou věrnost ČSR. Tiso povolal na pomoc německé armády. Druhá měs. se bránila malá čsl. armáda spočívající s partyzány proti něm přesílo, až ustoupili do kop.

Slovenské národ. porstání bylo rychlečivým tuctem, které jist před tím nosily svůj rygor v hromadných přechodech slovenských, hnaných do broterových jednotek bojující proti velkému rusko-národu. Slováci Slováků převážely k Rudé armádě, k sonet. partyzánum a oddua k čsl. rojenským jednotkám.

Povstání bylo tak nejen rozhodným projektem nemanisti a německým ohupantem, projektem nesouhlasu s německým i slovenc. fascismem, ale i projektem všech slovenc. národa po svobodě, demokracii a slovenc. bratrství. V tomto boji padl hrdina slovenc. povstání Jan Šverma, který z Hostiny přiletěl, aby vidič boje. (album list čís. 77 a, b)

Formálními spojenci během st. k 15.9 i naše zahraniční vojsko o naše vládu v čele s prezid. republ. dr. Ed. Benešem. Nejdříve vstoupily na území naší republ. českoslov. oddíly Rudé armády a to po těžkých bojích, zvláště v Karpatech a Dukly (General Lutv. Svobody časného dne 6. října byly polními čsl. vojáky, vedenými do země osvobozeného území naší vlasti). Tím začal už o osvobození slovenských vesnic a lesů. (album list čís. 78)

A k historické odpovídá 1500 rudoarmejců. Množí syn českého slovenské matky položil život za novou svobodu své vlasti (archiv. Progr. nové čsl. vlády NF v Košicích 5.10.45)

Nejdříve bylo od Nemecka osvobozeno Slovensko, potom části Moravy. Není chtěli prominout Čechy v permotě u bojovat od místa k místu, od vesnice k vesnici v té věci, že zatím dojde k nesoudam rucei spojenců.

Borba Praha trvala od 14. dubna 1945 do 26. dubna a témito boji byla Praha posazena nejdříve z měst v republice (ni archiv. E. S. album list č. 79)

25. dubna byla osvobozena městecce. V boji o obec padli rudoarmejci 26.4.1945.
Válkun Alexander Semenovič - naro. 1923

Alexander Benediktovič Marč - naro. 1918

Jedna pět němci Korák Granicki Julian a místní občan Ant. Tůta (vylíčení osvobození na síně)

26. dubna byl osvobozen Slavkov - 30. dubna Hr. Ostrava (album list č. 80)

Hradec králové českých zemí zadržalo povstání českého lidu v Praze a v jiných městech dne 5. května 1945. Od 5.-9. května bojovalo proti německému okupacistrova na bojištích proti německému přesile. Nacisti vraždili děti a ženy, obvykle v základních, hráli bezkrámené lidé před svými tanky, za palvou domy, bombardovali městské město, pokoušeli se zničit Hrad a v Drážďanech připravovali nálet, aby Prahu promítili v trošky. Pražský rozhlas volal k spojeneckým armádám o pomoc. Vládní systém i maršal Staljin a rozhodl soud. rajeck. sborkou,

Boje v Dukly.

Po stupni osvobození
československa.

Osvobození Václava Linky.

Povstání v Praze.

ostat vlády
německého voj-
proti něma-
tin nosily
dvorce a d-
Rudé armády;

Ja T
že s
jása
že s

Já t
spro
ač u
že i
že i
že i

Ty
Mí
Já
ach

(z chy

Byly speciálně tu ruce, ty
Jan J. n. si nem. morsála Schönera, pronesl Čechy v bojiště proti Rusům, obse-
dit Prahu a učinit z ní poslední hrobku bojovit, byl zmarčen.

Todenní první revoluce vystoupila v první čas, v ček s revolucí. Národní radou. Boje na
barikádách stály Prahu okolo 4 000 milionů, kteří spolu vyhoupili nás svobodní
život. (Album list c. 87 o - f) - Doj o Prahu v arch. č. 93

Květnová revoluce nevysluje národ, podnik, společnost i v našem sociálním
osvobození. V. 1918 země ještě hospitalisté, majitelé půdy, továren
a dolů. Testohrát měl užstat čas pána a otroka, jako to chce Němců a Šlecht. 10
Květnová revoluce je religijní a slavnostním osvobozením národa, který
povalil, aby svou hru smyl potope 14. března 1939. Květnová revoluce nám
vrátila čest, tak jako slovenské povstání očistilo slovenský lid, také z rukou
Rudé armády jsme radostně mohli přijmout svobodu, k níž jsme tak vydartní při-
spěli. (Trajer Stalinův arch. č. 94)

Květnová revoluce neodsunula však historický rýnu 28. října - 28. října 1918
odjinud staré kvídry, páchané po staletí na náš národ. Oslobozenej národ
jednom rovinul za nových předpokladů RČS v sítí produktivní síly.

BYL KVĚTEN . . .

JOSEF PÁVEK

Byl květen. Květen — měsíc květu.

Smuteční sliny samoleťů
jak supi mihaly se modlit.
A čeští chlapi — chlapi bodří
sevřeli Němce do svých mušek
Zvuk pistolí a našich pušek,
jež pevně zamířily k cíli
zvěstoval světu: Češi žili.

Hlas fašistických kulometů,
jež smrti Prahu zasypaly
a nelidsky se rozchechtaly
mrtvým, jež hrůzně zohavily,
pronikl žalář, v němž jsme žili.

Zatím co Praha tone v kouři,
zmítána smrtonosnou bouří,
v záplavě praporů a květů,
zoufale volajíc svou větu,
svou ruskou větu o své tisni —

Byl květen. Květen — měsíc květu.
Máj, měsíc revolučních vznětů.
Vy poslechlí jste jeho hlasu,
Vy, slavní mrtví od Rozhlasu,
Vy, bojující na Pankráci
i Vy, jež stihla kulka v práci,
když nosili jste ze zahrady,
kdejaký štěrk na barikády,
Vy, jejichž krev se vpila v zemi,
nejžavějšími kráupějemi.

zatím tam v dálce, s ruskou písni
Rudoarmějci, věčně běží,
přiklopy tanků přirážejí,
prsty, jež v bojích začernaly,
na mapě Prahu ukázali,
jak zaslehlí tu naši větu ...

Byl květen. Květen — měsíc květu.

Byl květen. Květen — měsíc květu.

/ posledn
prachotiché
v 19 hod. p.
hlidali shra
pro zajata
pamětník,
těnost / a

Krátké p
tla nesí
Multury a
Herrenvo.
děli

10. kví
čte 5 mi.

16. květn
se mimo,
něčde. //

Tanec
v Praze.
Jsem, abe-

u. Nejs
jí svobodný

osídlnímu
městu, hrázen
moci a silou.

zájdu, který
slouží nám
z rukou
ydření při-

18. října 1948
ný únos

Osvobozené Praze

Já Tě miloval a tolik se o Tebe bál,
že byvala srdeč i mozek Čech:
jedavá i voind, tanecni i neperovitá.
Byla byvala středem všech.

Já věděl, že z rukou Tvých dětí
spravedlnost bude oplácet,
ať uchoji sbraní;
že sloha dohrána není,
že surovec zaplatí daní,
že se das změní. —

Ty jsi mě rádívá Praha!
Mimula, přítomná, vědycky tak drahá.
Já v úskočství k Tobě se krad,
ach, tolkárát.

zdviháš své věže výš
a už vidím z očí Tvých dětí
velkého Jara přicházet...

(č chystané sbírky „Zastavil se čas“.)

Vždyť, Prahu,
nikdo Tě neslyšel dýchat a žít,
vžude jen hráza a hrobkový klid...
Byla's nám vzorem
jen tím tichým, pohrdavým vzdorem.

Tak přítlápnutá sbírala jsi silu
k odvetnému dílu.
A jak jsi kdysi slavnou byla,
tak ses novou slávou oslavila.

Ještě bolest a děs jde světem,
ještě a dolavých ran teče Ti krev,
a už s tolkou stran slyším Tvůj zpěv,
už se usmíváš rudým květem,

Josef Neumann

V posledních dnech války sesli se několik dní od rodné obce Hlístra J. Husi v prachotickém ohřest, přislušnici pěti armád. Ostatn. armáda byla založena 9/7/45 v 14 hod. procházející armádou Německou a moděřštejn. Přislušnici čsl. armády zde hildali shromáždění zajatci. Internační tábor, zřízený při této hřízovatce silnic pro zajatce a válečné zločince, převážal o hodiny podlejí Rudé armády. Veliký památník, postavený na této hřízovatce, bude výdaje hlásení fato pozoruhodnou sloučnost (album list č. 82)

Krátký po krátkých dnech vydáno bylo smrtelní oznámení o tom, že nás gasila mše druhá, nezkonaditelná její Velkonoční-říjíček Velkonoční-mecháček z díly kultury a civilizace. Za faulíci pozůstalec uvedenii jsou:

Herrenvolk,

deči

Quislingov - Kolaboranti,

příbuzní

NSDAP,

monstrum

(album list čís. 83)

10. května 1945 se poletom přišli do Prahy první členové čsl. vlády a cca 5 ministrů předsedou Zde. Fierlingrem. (album list čís. 84)

Návrat čsl. vlády do Prahy

11. května měl se na hrad pres. dr. Ed. Beneš s chatí Hanou. Zastavil se mimo jiná místa tančí Slavkov, kde ho určil za OMV vyslovený 11/11. předs. Hrstkou, před MNV Lva. Lyhou (viz archiv „Slavkov“ nr. n 10/7/45)

Návrat pres. Beneše
do Prahy

(členy a další členové výboru včetně předsedy)

Benes na pozdravný projev předs. M. Matuly VI ně archiv Starostov. nov. h 92/5)

K příjeedu prezidenta do Brna v soč. dem. listě

byla odštěpa káznice,

skořená půstoušníci str. Mgr. Lobeckou

Budě vítán !

Budě vítán v našich města sdech

Ty velký Slávy Synu!

Jenž svojí prací odčinil s

na nás spáchanou vinu.

Vítá Tě s celou vroucností

to naše město chudé,

kde každý z nás má pro Tebe

na dlani srdce rudé !

Tot̄ dar nad jiné cennější !

Je srdce symbol lásky - - -

Kéž ještě více utuží

naše vzájemné svazky !

Zazněte zvony, fanfáry,

je dnešek pro nás slavný den !

Náš drahý Budovatel,

budě vítán - a bud pozdraven !

16. května vyjel p. presid. z Olomouce do Prahy. Tráce na několik dní ustoupila
jasotu rdečnému o národn. svátku. Těc pomítnou, bohem posvěcenou radnicí
Staroněmeckou mítal presid. republiky minister předs Zd. Ficellinger (album
list čís. 85 a) - c)

17. května pozdravilo Praha čs. armádu, jen se po bohu Žudeč armády probojo-
vala ze Sov. srazu přes Polsko, Karpatští přesmyky, územím Slovenska a Moravy
do čech pod vedením sborov. velitele brigád. generála Klapálka (album list 86)

President Benes vrátil se k nám přes Moškvu - to je symbol. Potvrdil,
že jen v září petičního hřebce a pod ruzyňem proporem se zrodila nest sloboda.
Tento vzdálost řídí pamětliki. Presia. Jjelice ve svém projevu po uvedení v Praze
ku konci pravil :

dporučí pres.
4. 11. 1945
řádnice,

Pro budoucnost si přisahajme:

*Zůstaneme věrní svým velikým tradicím
českým a slovenským,*

*Zůstaneme věrní svým lidovým demokratickým a
svým sociálním ideálům noši revoluční doby a*

*zůstaneme věrní srdci držbě, srdci spolupráci a svým
ideálům noši náročné o společně proslouhované posvícené
slovenské politiky.*

s velikým národem ruským

a

ostatními národy slovenskými.

*Podobně popsaní boje Čechů za svobodu jsou vyličeny
v knižných „Druhé světové válce“ a „Boj Čechů za svobodu“, arch. 40/1, 3)*

Události v obci.

Vedení obce v době okupace bylo velmi zadporovídne. Obec zastupitelstvo bylo rozpuštěno, politické strany zabírány, vyjma str. fascistických odmíti. Starostou obce byl od r. 1938 do r. 1945 radní Šmetana Stanislav. Bylo to funkce nijen zadporovídna, ale tamté neřešena. Starosta byl za všechno oslaben zadporovídny, obvázán za ryt, co chtěli okupanti od obyvatel a třeba požadárku bylo a potřísných a rýhrušných nařízení mnoho. I také mnohí věci byly proti jeho přesvědčení a těch rýsína byla, bylo v rájmu obce, aby v úřadě setrval nařízení poak možnosti provádět a tím kryt zajmy občanů. V opačném případě byl by ustornut jiný, okupantem přijatelný.

Pod rauškou starostlivosti o rýžínu obyvatelstva zavrdli okupanti řízení hospodářství a přidělovaly system rýžirovaci. V obci provozovali soupis orné půdy, jednohočlennou uscelostí, nařízeno rýmovo, kterou je ponovenou nářídý ranní oseti a osáecti jednotlivými druhým pohledem potom nařízeno porinné dodávky. Nicdopis dodávky cíleborčího obvodu roční byl q. obili munného q. finančního byl předpis dodávky obyvatel, jano řecky, hořčice nebo mléku a těž karambory a řepy. Dodávky dobytnu hořčicího i reprečného byly veliké, tamější součet domácího zprávce rychle klesal. Poslucha rýžených stropních 65 husí a jedné nosnice. Ceny u hospodářství produkty byly velmi nízké proti cennám dobovým majstrovským, jehož si rovnoci rýpomáhali odprodajem produktů za ceny rysíři mu t. e., trnu černému, nebo průmo rýménou u orelí, obuv, cunr, tubáň, polivo a j. Kdo mohl naříznouti zu dobu této doby sehnal rýz, což neměl se nedalo mnoho koupati.

Distribuce byla vložena pomocí potravních lístků, které obdržela každá osoba řady na jedno přidívání období, trvající týden.

Nu postravu lisečích byl přiděl stanoven v gramcech a nemohl sloužit k uchájení života. Jen malá užívána přidělu pro došpičku osobu : 1/16 lit. mléka - 250 gr chleba - 5 gr tuku - 2 cigarety atd.

Ceny za zboží na listky byly velmi nízké a podle nich stanoveny služební, přijímy veřej. zaměstnanců, zvláště učitelstva, jeho „autonomního“ zaměstnanců a členů místního hospodářství.

Safáři o obuv byly též na listky. Kvalita tohoto zboží byla velmi špatná. Štěchovská agenda zásobovala byla soustředěna na obecním úřadě a vyžadovala neholit pomocným sítí. Zásobující věci o vzdálovosti postravových listků u pouzdra na obuv a textil, povídají

Středoškolské obce vrostly do rozsahu úřádků, přijala obec o determinovaného fajemníku

Všechna dodávka a její rozměrování nu jednotlivé rodiny, regulaci průvozníku sil a podobným pověřen

Třebaže onu povinniho nejprve si měl tráct, iano za bavením majetku, smrtí ap. přece jejich navržení nebylo plněno, no opak mnoho zdejších dostalo se pořádno českým lidem, tanečním a třípěšním tanorou nové i jako za první světové války

Jakožto v době ohupace je kapitula nejsmutnější. Záručkem sh.v. 1439/40 byly vyřaďeny všechny díloepisu a čítárnny, cestovní obř. personál a předány uznání. Vyurčování zastaveno od 31. ledna do 4. února 1940 pod městského topira.

Nářízeno omezit hody pírs. Masarykovo a řeckého díloepisu obrasy. Ve sčít. roce 1940 bylo zavedeno povinné užívání nářízení jako maximální příslušné, navrženo využití učitelského a žákovského učebnic a vyřaďeno pírs. 60% knib. Všechny mapy oznáděny byly změcené. Učitelstvo navrženo složiti zhousku z nářízenými i povinnou nářízenou kurzu nářízený. Stromě stanovit. Pouputa kulturní řeckého učebnice.

Zpráva byla městská škola a nařízena T. V. MÍČKOVÉ, do níž bylo
35% žactva obec. školy mohlo přijít.

Místní škol. rady rozpuštěny a jmenováni noví členové. Ředitelkou byl
starosta - od r. 1945 Pavlína Jirská, jednatelkou Hoblický Olaf - od 1944 starosta.

1) Krčmu říká matričná nora re-nise Anib, obravia učebnic spříšnou po-
hlívku učitelstvu. Ničení činnosti inspektori si osobně přesně dírovali,
bylo-li nařízení dle státní pravodílu. Vánoční pravidlný tisk by od 20/12/14
do 3.1.1915

do 31. r. 1940
Dne 15. října 1940 zatčen byl správce školy a správce školy reálnej učiteľ
Marek Petr, pen 1 r. 1940 učit. František Lechner ze Starého. Učitelskou
aby udrželo českou školu, dalo ruce. Tento všechno mohutný okupan-
tu cestovala režimní jen na papíře. Skád opanoval rychle knut a skád v
říčírych bylin se proráděl jen v nepotřebné míře.

16. listopadu 1943 zrušeny míst. škol. rady a jejich působnost
převedena na starostu míst. ředitelkou činnost zastavena, řídí výchov-
spolu s vyučiteli Škol rozpuštěny v míst. autunu 1944 mohou být zahájeny.

Na jaro 1643 cestou nařízení ohlášení poslucha zahraničního rozhlasu a
vyjmout et všechny jeho i macev hrátky riny a zahraniční rysilání
silně rušeno. Této se ještě ráce poslouchal množství rádiových
rychlých muzikálů nekontrolovaných rozhlasu

Nu podílím tyto nosturu žurnálu vydání i na frontách v neprospech
nepořádku. Pokud myslíte to což máme skrývat mnoho důležitějšího proha je
němčina armu a schovávat se. Náleží, jsou zde vše o tom, nemusí
nutně do města, nejezdí. Dne 20. prosince byly zastaveny, a se nevyslo-
vání. Fronta se blíží. Tím, že zde vlastně tyto správy jednlosti
rychlí správce. Němci připravovali eck obranné postavení. Všechny
střední barikády, nojedny protitankové přípravy a záhopy. Práce
tyto konali nejdůležitější vojenství trestanci, od soudu v některých
k trestu smrti. Ubytování bylo i v širokém Německu tak, že je v
dilu na pravce do slávovu a cestovního obchodu. Po objevování uřízcela

počtu až na barikádách, byly odvozovány svých vůzů do Žitavy, kde byly poštříleny.

It žádneck byly bankády:

Věškerá práce prováděli místní občané za dozoru německých rojáků.

12. dubna 1945 zastaveno dodávka proudu elektrického u tan nebylo
spíru v rozsahu. Žežer a ráno bylo slyšet střelbu až stál zřetel-
néj. Rusko letadla neustále letala a napadala německá vojska, kde-
niž ná silnicem.

Chtěl jsem si včerá do štít-pů a hrytu, zásobu potravin, žáilstvo, obuv a cennější věci zakoupit. Štítpy přemítnuly v hrytu. Tam i zahradách a na polích byly zřízeny hryty, do nichž se rodiny nebo důmkytavci z oboru před nálety a taneč proto, i.e. sloučení půjčit stopy kouzlu poletnit a nic vš.

*Vlčkov 28. dubna 1945 - zápis jdu Rudé armádě vstup na Šaratice
Hosticí rády a obyvatel. Počet mrtvých cestíků osvobozena, proto některé
zdejší povozování postup bezpečně*

Zájimosti obec zastupitelstva:

zástupce obecního zastupitelstva
obec

1. 1/1949 - - - 7
 1/1940 - - - 5 (poslední v prosinci)
 1/1941 - - - 3 (první v červnu, poslední v září),
 1/1942 - - - 3, v červnu - druhá smutečná za Heydnickej,
 1/1943 - - - 3, první v srpnu - poslední 31. prosince,
 1/1944 - - - 1, v květnu

1. 1/1940

1. 1/1943

Obecní zájměstnanci:

Chlup JUD. - obec. sluná, strážník, noční - 10 K denně - do 1/2. 1/1942
 Merta JOS. - polní kliduc - 2.000 K roč. od hosp. rýmařů, ostat. obec.,
 Notářen ří. - sekretariat plamenku - 300 K měs., od května 11.330

1/1943

Obec. slunář, strážník u polního kladiva. Květo zvýšení plat na 4.000 K roč.
 od prosince na 4.500 K. Od 1. října 1/1943 do 31. října 43 je třeba
 podmínka zvolek Musclin Vojt - ponej Smetanou JOS. do
 1. 1/1944 pronájem obec. kanceláří Hanzová J., 4.000 K roč. - Notářen
 sekretariátom výběru za střed. podmínka

1/1943

Starosty od r. 1/1940 zvýšeno na 2000 K ročně - ruční práce JOS
 300 K, ostatní ruční 200 K
 , odkladané Drahal Fr. zvýšení na 600 K roč.

Hájek
Pausík

Nájem obec. pozemků:

1. 1/1939 Prodelení s. u obec. domem
 Obc. hřbitovní i či. aí Tesáren Fr. st. obec. příprav u jíce
 domky (1 m² 50 nov.)
 Jan. Hloušek na starob. místě
 Nešporinové 17. u domku 116 žir.
 Novotníkův s. část čís. u domku 69 u stodoly u rybník. Staroč. čís. 17

1. 1944 os. Novotnému na „Pastríšach“ (voda Dernava), v sít 10 m
šíření řeky při dobu 11 měsíční starby

1. 1940 Uprava místní radnice
jihovýchodního půd. tr.
zvýšení názu, Lípa svobody "a prohlášení aby byl:
stromem, k sítě u 30/11 na místě dřevu,

1. 1941 hygienický nános v rybníku (Mádnej) - měsíc 10 tis K.
zobrazit za město na obec. hranici. na 15 r. hrob 100 K.

prostře 300 K

Doporučeno obecní finančnice.

1. 1943 Za tří místním konci a vloni působ. 1000 K
s podmínkou, že od faru dostane do nejmu k dílu plat. 40% polo.
Schvalení projektované starby silnice do Želenovic.

1. 1943 Na úpravu obec. hranice u východního města, upravit oproti roce
od 10 r. obec. nejméně z hrad. možností využít ji na potřebu
118 814

Gulera los, Krajčí - Poobec I. - Kletka los 1939
Poauer Fr. - Skládanyšiř - Josef Rieč.

Bráňský Star. a los 1940

stromnín Luar 1941

Lelito Al. - Dobšek M. - Puk. Ond. ... 1942

Sýren los 1943

Hundák M. 1944

JSMESÍCI

Po stavbě obec. přijati

Horejsí J.	-	"	-	-	84r.
Hrdlicka J.	-	16/7.	-	"	90r.
Holubov Leo	-	25/7.	-	-	81r
Gohout Fr.	-	8/8	-	rakov.	73r.
Indruš Lešonka	-	21/7	-	vico	1r.
Játočák Štěp.	-	24/7	-	nád.mn.	14r.
Kramář Cyr.	-	25/7	-	mrtvice	60r, m. Stom,
Šťanda Fr.	-	14/8	-	tuberk.	70r.
Smetana Mat.	-	19/8	-	tub.	-
Tesář Fr.	-	23/8	-	rakov.	73r.
Střelec Ant.	-	28/8	-	"	47r. (parte r. arch., správ. domu Lichtenberkova Opol. - 14/8 - stáří - 80r.

Keclová Amál.	-	14/7, 19/8	-	stáří	-	8r.
Horáček J.	-	19/8	-	"	-	8r.
Hrdlicka Jana	-	29/7	-	"	-	74r.
Kohut Stan.	-	1/8	-	nád.mn.	-	89r., Bene,
Štípl Jarom.	-	12/8	-	tuberk.	-	8r.
Florian J.	-	28/8	-	stáří	-	18r.
Hracman Maty	-	2/9	-	nád.mor.	-	45r.

Frantice Petr	-	24/7, 19/8	-	lebky	-	54r.
Totičková M.	-	1/9	-	stáří	-	74r.
Fodorů Zden.	-	26/7	-	"	-	81r.
Pužerashá ří.	-	1/8	-	rakov.	-	70r.
Hrdlicková Ant.	-	24/8	-	"	-	59r.
Kýnouček J.	-	18/7	-	čap.mic	-	1més.
Zimov Jana	-	10/8	-	anit mor.	-	01r.
Jiřandová ří.	-	19/7	-	stáří	-	73r.
Anorusová A.	-	16/7	-	"	-	84r.

Robc.
Hločen
Smeto
Říčán
Hločen
"
Smeto
Jana
Fejta
Fiseli
" styr

Hist. osvě
cničist., h
ceny, holt.
Národ..
prosinec 19
srost., v
Posuav. oř.
nu, což teh.

Z Linn. Vážan
vadelní odbory i
a Sokolaj sehrá
1939 v sále Lido
»Okolo rybníka«
ný sál Lidového
vstupné, byl po
Cistý výčěk, toh
rodní pomoci. Ú
voleny a obsazen
vedením celkem
na své ti, kteří
domě moderní je
tem a náležitým
po prvé na takto
kujících nad prsu
hraný p. Jos. La
vou. Jejich zpěv

21

Holubová Hanu - 36/IV - mlad - 8 měs.
 Holub Jiří - 43/V - " 8. } Brno
 Rabočí Ant. - 3/V - starý - 73 r.
 Hložek J., Karlovič - 30/V - mlad. - 54 r.
 Šmetanová Ad. - 31/XI - starý - 81 r.
 Řičámková Al. - 19/II - dobrá - 61 r.
 Hložek Hir. - 30/III - zdráv - 70.
 " Bočenka - 30/III - " 10r.

Šmetana Mat. - 6/IV 1946 - starý - 86 r.
 Sandlová Barb. - 5/I - " - rukou - 64.
 Fejtáček Jos. - 6/VI. - prostata - 75.
 Fiser Jan. - 19/VI. - srd. mrt. - 66.
 " Žitýpal Fr. - 3/II 1944 - žádern - "

Míst. osvět. rada (rauska za jed. Sokol), pořádala 24/11/1939 na sokol. círcišti, Hanácké časy a obyčeje hadové; spojeno s houktem a čeny, koltem štítků a loterií! Vstup. 5 Kč, sedadlo 6 Kč, (platit ranč. č. 979)
 Národ. souručenstv. /dirací u. odd. Sokola a Orla, schválo 24.12.25.
 prosinec 1939 v sále Lidov. domu lid. operetku o 3 jde. od luhast -
 -nost. „Okolo rybníka“. Zálohy a kloky nacítilo ur. 5 robočová Al. Po svatce, oříškový můj objektivní a pisatel si neodpustil ironickou poznámku, což tehdy nemohlo přehopat. (platit ranč. č. 98)

Postráky zábavní.

Z Linh. Vážan. Národní souručenství (divadelní odbory tělovýchovných spolků Orla a Sokola) sehrálo dne 24. a 25. prosince 1939 v sále Lidového domu lidovou operetu „Okolo rybníka“ od Ed. Ingrše. Prostřední sál Lidového domu, i při zvýšeném vstupnému, byl po obě představení vyprodán. Čistý výtěžek tohoto divadla je věnován Národní pomoci. Úlohy, až na dvě, byly dobře voleny a obsazeny. Obecenstvo bylo s provedením celkem spokojeno. Zvláště přišli na své ti, kteří ještě neviděli v Lidovém domě moderní jeviště s kruhovým horizontem a náležitým osvětlením, a též ti, kteří po prvé na takovém jevišti hráli. Z účinkujících nad přání vynikli: milenecký pár, hraný p. Jos. Lateňbergem a sl. M. Kučerou. Jejich zpěvní dueta byla velmi pěkně

podána a zazpívána. Dále to byl p. Jan Lázníček v úloze Aloise, p. Oldřich Kobližek v úloze porybňáho Štíky a p. Ant. Kostila v úloze správce Sonnenfelda, byl pravotidní. Baletní vložky byly též velmi pěkné, zvláště při prvním provedení. Při prvním představení bylo znát jakysi nesoulad mezi orchestrem a jevištěm, ale druhé provedení bylo vyrovnané. Co nutno vtnouti, je to, že zpěvní čísla, která byla opakována, nezasloužila si, mimo jedno opakování. Byla jiná čísla, která sklidila větší potlesk; ale nebyla opakována. Či to snad dirigent neviděl a neslyšel, nebo nechtěl viděti a slyšeti? Snad po druhé to bude spravedlivé. Těšíme se, že v brzké době opět nás Národní souručenství nějakým divadlem překvapí.

robc
na ji
něho
ská 1
uráz
soud
leták
však
„Ute
lova
do I
sude

operetu i česk. veresk. o sje. „U panského drára“. Galerie národní
sínu Osrobosora Mil., režisér mist. T. SK - ř. 4H - stáni 3H, - plakát r a r e b. c. 99
Dovoz Čes. Č. h. obecní shody pořádal 5. května 1940 v sálce Lidov. domu
na sídlišti expocle sr. místek (T. mís. 3H - ř. 3H - stáni 1H, Pořad byl
velmi pestrý a libil st., plakát a pořad kresby r a r e b. c. 100a/b)

Hist. osvř. rada u Národ. souručenství pořádaly 26. května 1940 v
sálce Lidov. domu Koncert, při němž uskutečnily 30 čl. orchestru Starmora
a 25 čl. písecké sdružení zr. slavnosti. Koncert byl pořádán na roč-
kouřenou 5 obec. hajtmánem dr. Přihylem. (program r a r e b. c. 87)

Týden. jcd. Soholt pořádal 8. září 1940 na letním emejiště závodire
hry o ceny s atraktivní stříbrnou, holoubkou, stříbrnou, růžovou,
sedákovou 3H - stáni 2H.) Na plakátku muselo být uvedeno, že židé nemají
přístup. (plakát r a r e b. c. 104)

Mlučci Národ. souručen. schválo 26. a 28. prosince Národ. pořád. o
hýta od M. Šimáška, „LUCERNU“, 7H - 5H - 4H, - plakát r a r e b. c. 103)

Dirodeční vinnost pak ustala a po celý rok týkla se do Osrobosenské
od ohupantu. V únoru r. 1944 ponutil st. p. Protivámu Blažej
z díradel. Kroužek ochotníků o zabití ní díradel. Kroužku ochotníků
leticinem, ní aranir c 106.)

Útok proti říd. učitelů.

Tisíc letáků proti „hraběti“

Zábava „nezaměstnaného“ úředníka

Brno 21. prosince. Jsp. Začátkem září proží-
vala jistá obec u Slavkova náramnou zábavu.
Přes noc bylo vždy po obci rozhozeno množství
letáků. Mohlo být prý takových „letáků“ rozho-
zeno na tisíc. Udivení občané, kterým se letáky
dostaly do rukou, četli na nich takovýto podivný
text: „Hrabě X. ukradl škole 30.000“, „Hrabě X.
je zloděj 30.000“, „Opice X. je zloděj 30.000“.
„Hrabě X. je vrach“, „Hrabě X. je lump“, „X. je
gorila“, „Hrabě je šimpanc“, pavíán, dareba, ji-
láš, škareda atp. Pak se objevily „letáky“ jiného
druhu, které napadaly čest několika místních dám
ve spojení s „hrabětem“. Na pt.: „Škareda hrabě“

Koncert r.
F.S.R. Národní
6.6.42 Křes.
známých ve
orná páska
zahrad.“
louky tráv.
pastviny
vinice
neplodné
zastav.
celhejn

V ponděl.
hostelmi.
Hnedil t

o Bohem
odzvon.
vase k
nezazn.
Zvonil
brzy z
končil
zvonil
Kdo v
kdo v
kdo t
kdo je

X. chodi s tou a tou..." A konečně také „Lump hrabě X. je předlužen“. Kdo mohl být tím „hrabětem“? Obsahem letáků se cítil dotčen místní řidič učitel, který užívá holandského šlechtického predikátu „v. d.“ — „van der“. Proto ho asi výrobce letáků nazýval „hrabětem“. A podezření padlo na jednoho 33letého úředníka bez zaměstnání, na něhož jak „hrabě“, tak manželka starosty, dámská krejčová a chot obchodníka podali žalobu pro urážku a ponižování. Spor se projednával u okresního soudu slavkovského, kde se úředník zaslal, že leták nepatří. Soudní znalec písma prof. Strecker však ve svém posudku dospej k přesvědčení: „Úředník je zcela určitě písatelem letáků“. Obžalovaný dostal 10 dní podmíněné. Podal odvolání do Brna, ale odvolací senát na Čejlu tento rozsudek potvrdil.

Přesudek varhunu

č. 105

znalecký posudek o.

Konec r. 1438 jednalo se o postavení pomníku na památku 20ti letého trudu 15R. Káblatu, z náryvy, povolo ty čerňa lul. ze Starmova a otvír může bytě 6.642 Kčs. (viz archiv č. 107) Myslel jsem postavení pomníku rovněž zrušených udatností užito za své!

orná půda	643 ha 99a
zahrad. "	5" 09a
louky trávní	2" 66-
pastviny	4" 45-
Vinné	25"
Nepododně	92"
zastav.	<u>9" 67"</u>
celkem	667 ha 53a

Kultury v obci 1440

zahrad. půda činnost obdělávaná	7a
odzvonit sady	25a

V pondělí 33. května 1948 musely být dle norimberškého odesídaný kostelní zvony. Na rozhovoru s nimi složil místní milionář Ludvík Hnědík fata lobatského: „S Bohem naše zvony....“

Odesídaní zvonů

S Bohem naše zvony,
odzvonily jste navždy nám,
vase krásné , ladné tóny,
nezazní okolí ani dálavám.

Chudák malý umíráček
sám nám zvoní poledne,
jeho tenký , slabý hlásek,
málokdo však zaslechne.

Zvonily jste každý den,
brzy z rána,za svítání,
končily jste večerem,
zvonily jste při klekání.

Smutne se kol dívá,
v hlásku jeho plno hrázy,
na svém místě sebou hýbá;
Kde jste, moji milí druži ?

Kdo vás milé zvony,
kdo vás nyní nahradí,
kdo ty vase krásné tóny,
kdo je zase naladí?

S Bohem buďte komarádi,
zastanu tu práci zatím sám!
Snad vás zase lidé zlatí,
pozvednou k nebes výsinám.

Zidovské dělnice

byly na pracích v roce 1942 ve zdejším rohovstátku židovky, jenž musely být hláseny policiji v Brně. Bylo jich v roce 1942 do 37+, jedno klín.

Sbírka zimních potřeb
pro německ. armádu

Pro německé vojáky na frontě byla nařízena sbírka zimních potřeb. Zatím účelem jednoho občanů (čl. zastupitel), se sběrači s listinami podniklo pochůzku po domácích stech. Schváno bylo 398 kusů různých věcí ze sběrače, průdka, koženého zboží, sběrači listiny v ročníku c: 109)

Konání obecní pro r.

1943

<u>Obilní:</u>	Fuksa Frd.	Hlavař Vlad.
Lichtenberg Tom.	Kramář Fr.	
Lábor Kar.	Hučecra Inc.	

Kontinentální dobytka: Šubsa Frd. Gottwald Alb. 103
Kraber Joz. " 105 10

" bramborů	Gottwald 105 10	Konečný Fr.
	Matyáš Václ.	Lábor Rud.
	Tesař Fr. 79	

<u>Mléčno:</u>	Fráter Joz.	Štětan Anton. 107
	Gottwald Joz. 10	Fuksa Frd.
	Včelka Rud.	

<u>Krmivo:</u>	Michálek Joz. 76	Korotný J. 33
	Žouček Alen.	Holoubek Fr. 29

<u>Tříděl oboru:</u>	Fráter Joz.	Gigolouch Tom.
	Pruch Petr	Kavalekka Miroslav.
	Kohout J.	

110 rach. č. 108
vč. můstky
jedno křídlo.

Kontrola textilu + obuvi: Chmelka Joz.
Kincel Sind.
111 archiv č. 111

všich potřeb.
včetně můstky
včetně výrobek
: 109)

Sbírku provádely: Šeslava' Dvořák - Šichtárová Štou. -
Truhová Bož. - Sandlová Oldř. -
Hofrichtová Eva - Kostiková Zdeňka.

Kyškotek slavíky včetně obalos 3294 K, který byl přidán správce
šíky Rob. Leitnerem, archiv č. 111

Ponížení v škole nebylo kdy uvedeno místa k uschování úřed.
knih a listin, počítáno bylo s absenčními škol. budovy přísluš. armád,
byly tyto uloženy v místech, kde byly také pohledné zábran. spolu. S tímto uloženým
knih a současný číslo s otiskem v archivu č. 113

Tři bojové o obec padli a pochováni byli 3. Rudouarméje:

Válkun Alexandr Semenovič - nar. 1923 - padl 26.7.1945

Alexander Benediktovici Moroz - 1918 - " 26.7. " "

Kordi Gramicchi Julian " 25.7. "

Cadéji těla jejich převezena do společ. hrobu rusk. vojínů na Centrální
v Brně, výkaz far. úřadu v arch. č. 111

Poletními událostmi byly tři požáry 2 obytné domy - 36 lehce

1 zeměděl. usedlost - 11 lehce

1 průmysl. požár (málo) lehce

a jiných objektů 2 tříce a 13 lehce.

Sbírka pro Obr. plci o město
říjnovu 1945

Zajištění úřed. knih.

Rudoarméje, pochování
v kostele.

Poletní škody na domech

